



# แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี

(พ.ศ. 2561 – 2565)

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2564



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
(อุดรธานี หนองคาย เลย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ)

## สารบัญ

เรื่อง

หน้า

|                                                                            |    |
|----------------------------------------------------------------------------|----|
| ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1..... | 1  |
| 1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ.....                                             | 2  |
| - ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดพื้นที่                                           |    |
| - ลักษณะภูมิประเทศ/ลักษณะภูมิอากาศ                                         |    |
| - การใช้ประโยชน์ที่ดิน                                                     |    |
| - โครงสร้างพื้นฐาน                                                         |    |
| 2. ด้านเศรษฐกิจ.....                                                       | 7  |
| - เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ                                                     |    |
| - การค้าชายแดน                                                             |    |
| - การท่องเที่ยว                                                            |    |
| - เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน)              |    |
| 3. ด้านสังคมและความมั่นคง.....                                             | 12 |
| - การปกครอง                                                                |    |
| - ประชากร                                                                  |    |
| - แรงงาน                                                                   |    |
| - การศึกษา                                                                 |    |
| - สาธารณสุข                                                                |    |
| - ความยากจน                                                                |    |
| - อาชญากรรม                                                                |    |
| - ปัญหายาเสพติด                                                            |    |
| 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....                                 | 16 |
| - ทรัพยากรป่าไม้                                                           |    |
| - แหล่งน้ำ                                                                 |    |
| - ทรัพยากรแร่ธาตุ                                                          |    |
| - ขยะมูลฝอย                                                                |    |
| - มลพิษ                                                                    |    |



|                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ</b>                               | <b>19</b>  |
| <b>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</b>                                |            |
| 1. ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1        | 20         |
| 1.1 ทบทวนนโยบายและความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดฯ                                | 20         |
| 1.2 สรุปปัญหาและความต้องการในพื้นที่                                           | 26         |
| - ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม                                                      |            |
| - ประเด็นด้านการเกษตร                                                          |            |
| - ประเด็นด้านอุตสาหกรรม                                                        |            |
| - ประเด็นด้านการท่องเที่ยว                                                     |            |
| - ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม                                                       |            |
| - ประเด็นด้านความมั่นคง                                                        |            |
| 2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม        | 28         |
| 2.1 ด้านเศรษฐกิจ                                                               | 28         |
| 2.2 ด้านเกษตรกรรม                                                              | 34         |
| 2.3 ด้านอุตสาหกรรม                                                             | 72         |
| 2.4 ด้านการค้า                                                                 | 76         |
| 2.5 ด้านการท่องเที่ยว                                                          | 84         |
| 2.6 ด้านสังคม                                                                  | 86         |
| 2.7 ด้านสิ่งแวดล้อม                                                            | 96         |
| 2.8 ด้านความมั่นคง                                                             | 98         |
| <b>ส่วนที่ 3 สรุปข้อมูลแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</b> | <b>103</b> |
| 1. ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                | 104        |
| 2. สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (SWOT) | 106        |
| 2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)                                  | 106        |
| 2.2 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix)                                    | 108        |
| 3. วิสัยทัศน์ ( Vision )                                                       | 110        |



## สารบัญ

เรื่อง

หน้า

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4. ประเด็นการพัฒนา.....                                                             | 113 |
| <u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่</u> |     |
| <u>ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง</u>       |     |
| <u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย</u>   |     |
| อย่างเท่าเทียม                                                                      |     |
| <u>ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>           |     |
| เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน                                                           |     |
| สรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief).....                                              | 120 |
| แบบ กจ.1.....                                                                       | 134 |
| ภาคผนวก.....                                                                        | 144 |
| ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการ.....                                            | 145 |
| ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด.....                                   | 146 |



# ส่วนที่ 1

## ข้อมูลสภาพทั่วไป

### กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

#### ☞ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

##### 1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

- 1.1 ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดพื้นที่
- 1.2 ลักษณะภูมิประเทศ/ลักษณะภูมิอากาศ
- 1.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 1.4 โครงสร้างพื้นฐาน

##### 2. ด้านเศรษฐกิจ

- 2.1 เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ
- 2.2 การค้าชายแดน
- 2.3 การท่องเที่ยว
- 2.4 เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน)

##### 3. ด้านสังคมและความมั่นคง

- 3.1 การปกครอง
- 3.2 ประชากร
- 3.3 แรงงาน
- 3.4 การศึกษา
- 3.5 สาธารณสุข
- 3.6 ความยากจน
- 3.7 อาชญากรรม
- 3.8 ปัญหายาเสพติด

##### 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 4.1 ทรัพยากรป่าไม้
- 4.2 แหล่งน้ำ
- 4.3 ทรัพยากรแร่ธาตุ
- 4.4 ขยะมูลฝอย



# ส่วนที่ 1

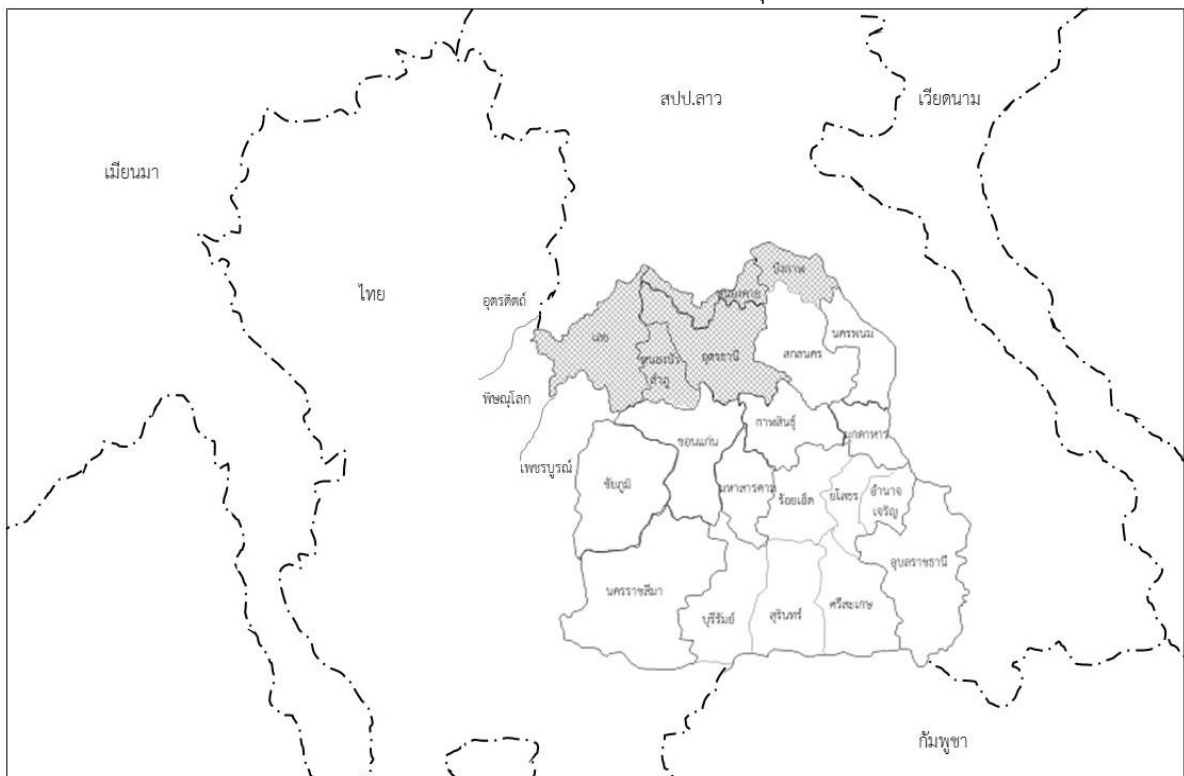
## ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

### 1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

#### 1.1 ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ตั้งอยู่ตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แนวเส้นรุ้งที่ 16-18 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 - 103 องศาตะวันออกมีพื้นที่โดยรวมประมาณ 34,346.28 ตร.กม. หรือประมาณ 21,466,425 ไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 24.08 และร้อยละ 6.69 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศไทย ตามลำดับ มีพื้นที่เป็นอันดับ 2 ของภาค รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) ดังนี้

- ด้านทิศเหนือ ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)
- ด้านทิศตะวันออก ติดกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ได้แก่ จ.สกลนคร และ จ.นครพนม
- ด้านทิศตะวันตก ติดต่อกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ได้แก่ จ.เพชรบูรณ์ และ จ.พิษณุโลก
- ด้านทิศใต้ ติดต่อกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ จ.ขอนแก่น และ จ.กาฬสินธุ์





## 1.2 ลักษณะภูมิประเทศ/ลักษณะภูมิอากาศ

**ลักษณะภูมิประเทศ** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 34,346.28 ตร.กม. หรือประมาณ 21,466,425 ไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 24.08 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 6.69 ของประเทศไทย ตามลำดับ มีพื้นที่เป็นอันดับ 2 ของภาค รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 3,452,762.57 ไร่ หรือร้อยละ 21.92 ของพื้นที่ป่าไม้ภาค และร้อยละ 3.37 ของประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่มากที่สุด คือ 11,730.30 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,331,439 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดเลย (11,424.61 ตรม./7,140,382 ไร่) บึงกาฬ (4,305 ตรม./2,690,625 ไร่) หนองบัวลำภู (3,859.09 ตรม./2,411,929 ไร่) และหนองคาย (3,027.28 ตรม./1,892,050 ไร่) จำแนกเป็นรายจังหวัดได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด       | พื้นที่ทั้งหมด |               | การจัดลำดับ |                   |
|---------------|----------------|---------------|-------------|-------------------|
|               | ตารางกิโลเมตร  | จำนวนไร่      | ระดับภาค    | ระดับกลุ่มจังหวัด |
| กลุ่มจังหวัดฯ | 34,346.28      | 21,466,425.00 |             |                   |
| อุดรธานี      | 11,730.30      | 7,331,439.00  | 4           | 1                 |
| เลย           | 11,424.61      | 7,140,382.00  | 5           | 2                 |
| หนองคาย       | 3,027.28       | 1,892,050.00  | 12          | 5                 |
| หนองบัวลำภู   | 3,859.09       | 2,411,929.00  | 19          | 4                 |
| บึงกาฬ        | 4,305.00       | 2,690,625.00  | 17          | 3                 |

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารและงานปกครอง, กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ลักษณะภูมิประเทศโดยรวมเป็นที่ราบสูงสลับภูเขา มีเทือกเขาเพชรบูรณ์ผ่านพื้นที่จังหวัดเลย และเทือกเขาภูพานผ่านพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยเทือกเขาเพชรบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำป่าสัก เทือกเขาภูพานเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญ เช่น ลำน้ำสงคราม น้ำพุง เป็นต้น พื้นที่ราบของกลุ่มจังหวัดอยู่ในแอ่งสกลนครมีอาณาเขตทิศเหนือจรดแม่น้ำโขง ทิศตะวันตกจรดเทือกเขาเพชรบูรณ์ ซึ่งแอ่งสกลนครครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเลย หนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้ชัดว่ามีมนุษย์อาศัยอยู่ตั้งแต่มยุกก่อนประวัติศาสตร์ (Prehistory) ในแอ่งสกลนครซึ่งมีศูนย์กลางที่บ้านเชียง บ้านนาดี อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี

อาณาเขตติดต่อของกลุ่มจังหวัด มีชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มากกว่ากลุ่มจังหวัดอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีพรมแดนติดกับ สปป.ลาว ความยาวพรมแดนประมาณ 527 กิโลเมตร ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย และบึงกาฬ มีแม่น้ำเป็นเส้นแบ่งกันพรมแดน ได้แก่ แม่น้ำเหือง และแม่น้ำโขง แม่น้ำเหืองกันพรมแดนไทย-สปป.ลาว ในพื้นที่อำเภอนาแห้ว



อำเภอด่านซ้าย อำเภอน้ำหนาว และบางส่วนของพื้นที่อำเภอเขาค้อ จังหวัดเลย แล้วไหลบรรจบรวมกับแม่น้ำโขงที่บ้านท่าดีหมี ตำบลปากคม อำเภอเขาค้อ จังหวัดเลย แล้วไหลผ่านจังหวัดหนองคาย และบึงกาฬ ไปยังพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ได้แก่ จังหวัดนครพนม และมุกดาหาร ไหลผ่านพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ ก่อนไหลเข้าสู่พื้นที่ สปป.ลาว ที่อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

**ลักษณะภูมิอากาศ** สภาพภูมิอากาศของกลุ่มจังหวัดตามภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะสภาพภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา เป็นภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับแห้ง และมีปริมาณน้ำฝนปานกลาง มีทั้งหมด 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 27.8 องศาเซลเซียสต่อปี ความกดอากาศเฉลี่ยปีละ 1,009.72 มิลลิเมตรปรอท หรือ เฮกโตปาสกาล (Hecto Pascal: hPa) และปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ต่อปีเฉลี่ย 1,510 มม. สามารถปลูกพืชหรือทำการเกษตรที่ต้องอาศัยน้ำฝนตามฤดูกาล เช่น การเพาะปลูกข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งผลไม้ตามฤดูกาล

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอากาศร้อนชื้นสลับกับฤดูแล้ง มีฝนตกปานกลาง มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน (มีนาคม – พฤษภาคม) ฤดูฝน (พฤษภาคม – ตุลาคม) และฤดูหนาว (พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์) ฤดูหนาว อากาศหนาวเย็นเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ฤดูฝน ได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน ฤดูร้อน อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมากเพราะอยู่ไกลจากทะเล

### 1.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

**เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน** จากการสำรวจเนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2560 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่รวมประมาณ 21,466,425 ไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 24.08 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 6.69 ของประเทศไทย โดยจังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่มากที่สุด คือ 11,730.30 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,331,439 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดเลย (11,424.61 ตรม./7,140,382 ไร่) บึงกาฬ (4,305 ตรม./2,690,625 ไร่) หนองบัวลำภู (3,859.09 ตรม./2,411,929 ไร่) และหนองคาย (3,027.28 ตรม./1,892,050ไร่) ตามลำดับ นอกจากนี้ จากเนื้อที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดฯ สามารถแบ่งได้เป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 11,072,371 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.09 พื้นที่ป่าไม้ 3,446,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.36 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด โดยในส่วนของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพาะปลูกนาข้าว ประมาณ 5,341,646 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.27 ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 51.73 เป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ (ข้าวโพด อ้อย ยางพารา) สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น สวนผัก/ไม้ดอกไม้ประดับและการเกษตรอื่นๆ เป็นต้น





ตารางที่ 2 เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร ปี พ.ศ. 2560

| ประเทศ/ภาค/จังหวัด                       | เนื้อที่ที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งหมด | เนื้อที่ที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่) |            |                    |                         |               |
|------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------|------------|--------------------|-------------------------|---------------|
|                                          |                                          | นาข้าว                                  | พืชไร่     | สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น | สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ | การเกษตรอื่นๆ |
| ทั่วประเทศ                               | 149,253,717                              | 68,728,288                              | 30,734,029 | 36,932,123         | 1,400,999               | 11,458,278    |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                    | 63,858,125                               | 41,747,008                              | 11,446,544 | 5,902,798          | 318,047                 | 4,443,728     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 | 11,070,982                               | 5,071,731                               | 2,298,568  | 2,698,724          | 73,649                  | 928,310       |
| อุดรธานี                                 | 3,868,312                                | 2,204,793                               | 754,480    | 595,810            | 22,402                  | 290,827       |
| เลย                                      | 2,714,100                                | 476,218                                 | 1,203,363  | 749,396            | 17,262                  | 267,861       |
| หนองคาย                                  | 1,132,486                                | 606,347                                 | 32,470     | 344,835            | 3,604                   | 145,230       |
| หนองบัวลำภู                              | 1,687,544                                | 1,077,353                               | 281,825    | 172,309            | 5,806                   | 150,251       |
| บึงกาฬ                                   | 1,668,540                                | 707,020                                 | 26,430     | 836,374            | 24,575                  | 74,141        |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560

ตารางที่ 3 แสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินทางการเกษตร ปี พ.ศ. 2560

| การใช้ประโยชน์จากที่ดิน                 | อุดรธานี  | เลย       | หนองคาย   | หนองบัวลำภู | บึงกาฬ    | กลุ่มจังหวัดฯ |
|-----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-------------|-----------|---------------|
| พื้นที่เกษตรกรรม                        | 3,868,312 | 2,714,100 | 1,132,486 | 1,687,544   | 1,668,540 | 11,070,982    |
| นาข้าว                                  | 2,204,793 | 476,218   | 606,347   | 1,077,353   | 707,020   | 5,071,731     |
| พืชไร่                                  | 754,480   | 1,203,363 | 32,470    | 281,825     | 26,430    | 2,298,568     |
| สวนผลไม้ ไม้ยืนต้น                      | 595,810   | 749,396   | 344,835   | 172,309     | 836,374   | 2,698,724     |
| สวนผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ                 | 22,402    | 17,262    | 3,604     | 5,806       | 24,575    | 73,649        |
| การใช้ประโยชน์จากที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ | 290,827   | 267,861   | 145,230   | 150,251     | 74,141    | 928,310       |
| การใช้ประโยชน์จากที่ดินนอกภาคการเกษตร   | 2,748,482 | 2,304,735 | 203,126   | 6,803,744   | 1,258,088 | 13,318,175    |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560

การใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดฯ ใช้เพื่อการเกษตรร้อยละ 61.77 ใช้ที่ดินนอกภาคการเกษตรร้อยละ 38.23 การใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคการเกษตรเป็นนาข้าวสูงสุด ร้อยละ 29.82 พืชไร่ ร้อยละ 15.34 สวนผลไม้ ไม้ยืนต้น ร้อยละ 11.03 ตามลำดับ



#### 1.4 โครงสร้างพื้นฐาน

(1) **ทางอากาศ** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเที่ยวบินที่สามารถเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดฯ วันละกว่า 33 เที่ยวบิน ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี เป็นศูนย์กลางการบินของภาคอีสาน เนื่องจากเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจชายแดนของอีสานบน 1 ตั้งอยู่ใกล้เขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างจังหวัดหนองคาย และนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว เพียง 50 กิโลเมตร ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี จึงเป็นส่วนสำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน โดยในปี 2561 มีจำนวนผู้ใช้บริการรวม 2,651,242 คน ในส่วนแผนการบริหารท่าอากาศยานอุดรธานี จะมีการขยายอาคารที่พักผู้โดยสารและจะผลักดันให้ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี เป็นศูนย์กลางการบินของภาคอีสาน เพราะปัจจุบันมีความต้องการในการเดินทางมาก โดยเฉพาะเที่ยวบินตรงจากประเทศในแถบยุโรปกำลังเติบโตสูงมาก ในอนาคตมีโอกาสที่จะเปิดบินตรงยุโรป-อุดรธานี ท่าอากาศยานอุดรธานีมีพื้นที่อากาศยาน 2,000 ไร่ ความยาวของทางวิ่ง 45x3,048 เมตร ลานจอดท่าอากาศยานรองรับได้ 11 ลำ รองรับผู้โดยสารได้จำนวน 1,200 คนต่อชั่วโมง จำนวนที่จอดรถยนต์ 665 คัน มีเที่ยวบินวันละกว่า 29 เที่ยวบิน เป็นเที่ยวบินอุดรธานี-กรุงเทพมหานคร วันละกว่า 20 เที่ยวบิน อุดรธานี-เชียงใหม่ วันละ 4 เที่ยวบิน อุดรธานี-หาดใหญ่ วันละ 1 เที่ยวบิน อุดรธานี-อุตะเถา วันละ 2 เที่ยวบิน อุดรธานี-ภูเก็ต วันละ 1 เที่ยวบิน อุดรธานี – อุบลราชธานี วันละ 1 เที่ยวบิน ท่าอากาศยานเลย เป็นท่าอากาศยานศูนย์กลาง มีเที่ยวบินเลย-กรุงเทพ วันละ 4 เที่ยวบิน (สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย)

(2) **ทางบก** กลุ่มจังหวัดมีถนนเชื่อมโยงเส้นทางเดินรถระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ที่สำคัญได้แก่ เส้นทางหมายเลข 2 หรือถนนมิตรภาพ เชื่อมโยงถนนพหลโยธินจากกรุงเทพมหานคร-สระบุรี-นครราชสีมา-ขอนแก่น-อุดรธานี-หนองคาย จากจังหวัดอุดรธานีมีเส้นทางเชื่อมโยงไปจังหวัดหนองบัวลำภูและเลย ด้วยเส้นทางหมายเลข 210 เชื่อมโยงไปยังจังหวัดสกลนคร และนครพนม ด้วยเส้นทางหมายเลข 22 เส้นทางเชื่อมโยงเลย-บึงกาฬ จากจังหวัดเลย-หนองคาย ได้แก่เส้นทางหมายเลข 211 จากจังหวัดหนองคาย-บึงกาฬ ด้วยเส้นทางหมายเลข 212 สภาพถนนแต่ละเส้นทางมีความสะดวกในการเดินทางและมีถนนสายรองเชื่อมจากถนนสายหลักเข้าไปในพื้นที่ของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด การคมนาคมทางราง ตารางเดินทางโดยรถไฟจากหนองคาย-กรุงเทพมหานคร วันละ 5 เที่ยว (การรถไฟแห่งประเทศไทย) ในระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กลุ่มจังหวัดมีโครงการพัฒนาด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่สำคัญ ได้แก่

- โครงการทางเลี้ยวเมืองหนองคายด้านตะวันออก
- โครงการรถไฟทางคู่ สายขอนแก่น-หนองคาย
- โครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา-หนองคาย
- โครงการสถานีขนส่งสินค้าหนองคาย ปรับปรุงทางเดิม เพิ่มเติมหัวรถจักร



- โครงการพัฒนาของการรถไฟแห่งประเทศไทย โครงการขยายโครงข่ายเพิ่มสายทางคู่ รถไฟฟ้าทางคู่โครงข่ายเส้นทางใหม่มุ่งสู่ไฮสปีด ระบบรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟในพื้นที่ เช่น โครงการรถไฟทางคู่ขนาดทาง 1 เมตร (Meter Gauge) มาบะเบา-ถนนจิระ 132 กิโลเมตร ถนนจิระ-ขอนแก่น 187 กิโลเมตร บ้านไผ่-นครพนม 347 กิโลเมตร ขอนแก่น-หนองคาย 172 กิโลเมตร โครงการรถไฟทางคู่ขนาดทางมาตรฐาน (Standard Gauge) กรุงเทพฯ-แก่งคอย 133 กิโลเมตร แก่งคอย-มาบตาพุด 138 กิโลเมตร แก่งคอย-นครราชสีมา 247 กิโลเมตร นครราชสีมา-หนองคาย 355 กิโลเมตร รถไฟฟ้าทางคู่ ขอนแก่น-หนองคาย ระยะทาง 167 กิโลเมตร ผ่านจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย รถไฟฟ้าความเร็วสูง กรุงเทพฯ-นครราชสีมา-หนองคาย ระยะทาง 845 กิโลเมตร เป็นต้น และการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าในเมืองชายแดนซึ่งรวมถึงจังหวัดหนองคาย เป็นต้น

## 2. ด้านเศรษฐกิจ

### 2.1 เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ

(1) **ผลิตภัณฑ์มวลรวม** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2560 ผลิตภัณฑ์มวลรวมมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ.2559 อัตราการขยายตัวร้อยละ 5.57 จัดอยู่ในลำดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2560 อยู่ที่ 256,341 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 3 ของภาค อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (492,202 ล้านบาท) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (389,445 ล้านบาท) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (233,761 ล้านบาท) และ อันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (124,325 ล้านบาท)

ตารางที่ 4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (หน่วย : ล้านบาท)

| จังหวัด/กลุ่มจังหวัด | พ.ศ.2556 | พ.ศ.2557 | พ.ศ.2558 | พ.ศ.2559 | พ.ศ.2560 |
|----------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| กลุ่มจังหวัด         | 223,586  | 220,407  | 225,967  | 242,060  | 256,341  |
| อุดรธานี             | 101,097  | 102,839  | 103,548  | 108,570  | 111,264  |
| เลย                  | 41,004   | 42,653   | 42,569   | 46,670   | 52,670   |
| หนองคาย              | 36,689   | 34,576   | 36,382   | 39,111   | 40,053   |
| หนองบัวลำภู          | 21,420   | 20,368   | 21,720   | 23,618   | 25,187   |
| บึงกาฬ               | 23,376   | 19,971   | 21,748   | 24,091   | 27,167   |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในด้านสาขาการเกษตรกรรมป่าไม้และการประมง สูงเป็นอันดับ 1 ในปี 2560 มีมูลค่าประมาณ 59,427 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิต (39,514 ล้านบาท) สาขาการค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ (35,028 ล้านบาท) สาขาการศึกษา (31,944 ล้านบาท) และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (18,826 ล้านบาท) ตามลำดับ



**ภาคบริการ** ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิตดังนี้ โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร หาบเร่ แผงลอย ร้านอาหาร ก๋วยเตี๋ยว ขายอาหารสำเร็จรูป การขนส่งผู้โดยสาร/สินค้า ทางบก น้ำ อากาศ การบรรจุหีบห่อ คลังสินค้า ไซโล ด้านไปรษณีย์ โทรศัพท์ สถาบันการเงิน ประกันภัย บริการเช่าซื้อ ขาย ด้านอสังหาริมทรัพย์ บริการบัญชี กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม เช่าเครื่องมือเครื่องจักร ค่าจ้างแรงงานส่วนราชการ การจัดเก็บขยะ ทำความสะอาด สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย บริการทางการแพทย์ สมาคมอาชีพ สถานสงเคราะห์เด็ก สถานเลี้ยงเด็กกลางวัน องค์กรกุศลอื่น ๆ โรงภาพยนตร์ สถานีวิทยุกระจายเสียง ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ การซ่อมเครื่องมือ เครื่องใช้ครัวเรือน บริการซัก รีด อบอบนวด ตัดผม เสริมสวย เป็นต้น

**ภาคการเกษตร** ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิต การทำนา ทำไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลัง ไร่พืชตระกูลถั่ว ไร่ผัก สวนผลไม้ ไร่อ้อย สวนยางพารา พืชไร่ ปาล์ม ยาสูบ บริการไถ นวด สี บริหารด้านสหกรณ์ ปศุสัตว์ สุกร โค สัตว์ปีก ไหม โรงฆ่าสัตว์ เลี้ยงทำพันธุ์ การเผาถ่าน ผลผลิตจากป่า หน่อไม้ การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิด เป็นต้น

**ภาคอุตสาหกรรม** ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิต การขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ การลำเลียงน้ำมัน การทำเหมืองแร่ที่ใช้ทำเคมีภัณฑ์และปุ๋ย กิจกรรมเกี่ยวกับดิน กรวด หิน อุตสาหกรรมอาหาร ได้แก่ การทำเนื้อต่างๆ แซ่แข็ง ไอศกรีม ผลไม้กระป๋อง และการจัดเก็บรักษา การผลิตน้ำมันหมู โรงสีข้าว การผลิตแป้งมันสำปะหลัง การอบข้าวโพด การทำแป้งข้าวเจ้า การผลิตน้ำตาล และผลพลอยได้ การผลิตขนมปัง เส้นก๋วยเตี๋ยว และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ การผลิตน้ำแข็ง การผลิตเครื่องแกง เครื่องปรุงรส (การผลิตอาหารอื่น ๆ) การผลิตอาหารสัตว์ การต้ม ถนอม ผสมสุรา และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำดื่มบรรจุขวด โรงบ่ม อบใบยาสูบ และผลิตภัณฑ์ การทอผ้า ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย การพิมพ์ การผลิตยางสังเคราะห์ ยางแผ่นดิบรมควัน ยางแท่ง ยางเครป เศษยาง ผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก ผลิตภัณฑ์จากหนัง การผลิตอิฐ แผ่นเหล็กรีดร้อน โรงกลิ้ง ม้วนลวด เหล็กดัด เครื่องจักรทางการเกษตร เครื่องปรับอากาศ การดัดแปลงเครื่องเรือน ผลิตภัณฑ์จากไม้ การซ่อมแซม การผลิตชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ จักรยานยนต์ และจักรยาน การจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ประปา การก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย และไม่ใช่ที่อยู่อาศัย โครงการชลประทาน ซ่อมแซมทาง เป็นต้น

**ภาคการค้า** ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิต การค้าส่ง ขายสินค้าใหม่ และใช้แล้วแก่ผู้ขายปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม ผู้ใช้ในงานพาณิชย์และในงานวิชาชีพอื่น ผู้ขายส่งรายอื่น ผู้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อสินค้าเพื่อขายให้แก่สถานประกอบการธุรกิจ รวมถึงพ่อค้าขายส่งซึ่งดำเนินการซื้อและขายสินค้าที่เป็นของตนเอง ผู้จำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรม ผู้ส่งออก ผู้ส่งสินค้าเข้า และสมาคมสหกรณ์การซื้อ สำนักงานขายของกิจการที่ตั้งขึ้นเพื่อขายผลิตผลของตนเอง สมาคม สหกรณ์ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการขายผลิตผล การเกษตร ผู้ขายเศษโลหะ ผู้ขายของเก่า รวมทั้งเศษวัสดุต่าง ๆ ผู้ขายส่งซึ่งจำแนกและคัดเกรดสินค้าจำนวนมาก พ่อค้าส่งที่ทำการบรรจุหีบห่อและบรรจุขวด ทั้งนี้ยกเว้นการบรรจุขวดและบรรจุหีบห่อในตู้คอนเทนเนอร์ของสนามบิน เป็นต้น



**การค้าปลีก** ขายสินค้าใหม่ และสินค้าที่ใช้แล้วแก่บุคคลทั่วไปหรือครัวเรือน สถานประกอบการขายปลีก เช่น ห้างสรรพสินค้า แผงลอย สถานีบริการขายน้ำมันเบนซิน ผู้จำหน่ายปลีกรถยนต์ คนเร่ขายของ สหกรณ์ผู้บริโภค สถานที่ประมูลสินค้า ผู้ขายปลีกส่วนมากมักดำเนินกิจการซื้อขายที่เป็นของตนเอง แต่บางรายอาจจะเป็นตัวแทนของสำนักงานใหญ่ และทำหน้าที่ขายให้ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือขายให้โดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทน สถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการขายสินค้าที่นำมาแสดงถึงแม้การขายสิ่งของเหล่านี้จะไม่ใช่เพื่อการบริโภค หรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลหรือในครัวเรือน

**จังหวัดอุดรธานี** แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดอุดรธานี ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การผลิต การขายส่ง การขายปลีก การค้าและการซ่อมแซมยานยนต์ การศึกษา และการก่อสร้าง

**จังหวัดเลย** แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเลย ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การผลิต การศึกษา การขายส่ง การขายปลีก การค้าและการซ่อมแซมยานยนต์ และกิจกรรมทางการเงิน

**จังหวัดหนองคาย** แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดหนองคาย ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การผลิต การขายส่ง การขายปลีก การค้าและการซ่อมแซมยานยนต์ การศึกษา และกิจกรรมทางการเงินและการประกัน

**จังหวัดหนองบัวลำภู** แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดหนองบัวลำภู ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การศึกษา การขายส่ง การขายปลีก การค้าและการซ่อมแซมยานยนต์ การผลิต และ กิจกรรมทางการเงินและประกันภัย

**จังหวัดบึงกาฬ** แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดบึงกาฬ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การผลิต การขายส่ง การขายปลีก การค้าและการซ่อมแซมยานยนต์ การศึกษา และกิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์

**(2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita)** อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) ในปี พ.ศ.2560 จากปี พ.ศ.2559 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น



ตารางที่ 5 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (หน่วย : บาท)

|              | 2557    | % การเปลี่ยนแปลง | 2558    | % การเปลี่ยนแปลง | 2559    | % การเปลี่ยนแปลง | 2560    | % การเปลี่ยนแปลง |
|--------------|---------|------------------|---------|------------------|---------|------------------|---------|------------------|
| ประเทศ       | 197,459 | 2.06             | 204,406 | 3.52             | 215,767 | 5.56             | 228,398 | 5.85             |
| ภาค          | 70,247  | -3.67            | 72,810  | 3.65             | 77,049  | 5.82             | 80,352  | 4.29             |
| กลุ่มจังหวัด | 71,229  | -1.04            | 73,315  | 2.93             | 78,849  | 7.55             | 83,828  | 6.31             |
| อุดรธานี     | 81,009  | 2.10             | 81,884  | 1.08             | 86,189  | 5.26             | 88,673  | 2.88             |
| เลย          | 78,801  | 4.25             | 78,791  | 0.01             | 86,573  | 9.88             | 97,903  | 13.09            |
| หนองคาย      | 76,550  | -5.39            | 80,927  | 5.72             | 87,367  | 7.96             | 89,913  | 2.91             |
| หนองบัวลำภู  | 42,626  | -4.51            | 45,666  | 7.13             | 49,888  | 9.25             | 53,416  | 7.07             |
| บึงกาฬ       | 56,400  | -14.04           | 61,769  | 9.52             | 68,813  | 11.40            | 78,022  | 13.38            |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

การจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap: MIT) กลุ่มจังหวัดต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP Per Capita) ประมาณ 450,000 บาท ในขณะที่ ณ ปี พ.ศ.2560 เท่ากับ 77,261 บาท ต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรกว่า 6 เท่าจากปัจจุบันจึงจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

การจัดลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ. 2560 พบว่าจังหวัดเลย สูงสุดของกลุ่มจังหวัด (97,903 บาท) รองลงมาได้แก่จังหวัดหนองคาย (89,913 บาท) อุดรธานี (88,673 บาท) บึงกาฬ (78,022 บาท) และหนองบัวลำภู (53,416 บาท)

## 2.2 การค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีประตูการค้าเชื่อมโยงกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีมูลค่าสูงเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ เวียดนามและจีนตอนใต้ โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมทั้ง 3 ประเทศ ประมาณ 73,553.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 (มีมูลค่าประมาณ 71,027.61 ล้านบาท) มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.56

โดยมูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 กับประเทศเพื่อนบ้านที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ

- การค้าชายแดนไทย – สปป.ลาว รวมประมาณ 72,377.02 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 (มีมูลค่าประมาณ 69,626.27 ล้านบาท) มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.95
- การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ รวมประมาณ 217.91 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 (มีมูลค่าประมาณ 283.45 ล้านบาท) มีอัตราลดลงร้อยละ 23.12
- การค้าชายแดนไทย – เวียดนาม รวมประมาณ 958.87 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 (มีมูลค่าประมาณ 1,117.89 ล้านบาท) มีอัตราลดลงร้อยละ 14.23





### 2.3 การท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยวผู้เยี่ยมเยือนในจังหวัด และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ยังมีโอกาสที่จะทำให้ นักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนขึ้นจากการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติกว่า 7 แสนคนจากเมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว ให้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดให้มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2560 จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จำนวน 9,334,843 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 20,569.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 5.36 ของจำนวนนักท่องเที่ยว และร้อยละ 12.02 ของรายได้จากการท่องเที่ยว จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุดในปี พ.ศ. 2560 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (3,581,296 คน) รองลงมาได้แก่จังหวัด จังหวัดหนองคาย (2,664,292 คน) จังหวัดเลย (2,131,525 คน) จังหวัดบึงกาฬ (581,664 คน) และจังหวัดหนองบัวลำภู (376,066 คน) ตามลำดับ

### 2.4 เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน)

(1) รายได้ของครัวเรือน ในปี 2560 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีครัวเรือนทั้งสิ้น 891,550 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 21,657.25 บาท มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในปี 2560 เป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 2 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 (20,885.76 บาท) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (19,205 บาท) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (19,319.16 บาท) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (18,031.18 บาท) จังหวัดที่มีรายได้ในครัวเรือนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือจังหวัดบึงกาฬ (22,668.18 บาท) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (22,647.58 บาท) จังหวัดหนองคาย (21,175.28 บาท) จังหวัดเลย (21,076.99 บาท) และจังหวัดอุดรธานี (20,718.24 บาท) ตามลำดับ

(2) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ในปี 2561 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือนเดือนละ 18,704.65 บาท เป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (16,644.05 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (15,604.90 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (15,102.90 บาท) และกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (13,982.20 บาท) จังหวัดที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือ จังหวัดเลย (21,055.18 บาท) รองลงมาได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (18,696.16 บาท) จังหวัดบึงกาฬ (18,347.12 บาท) จังหวัดหนองคาย (18,129.21 บาท) และจังหวัดหนองบัวลำภู (17,295.58 บาท) ตามลำดับ

(3) หนี้สินต่อครัวเรือน ในปี 2560 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีหนี้สินต่อครัวเรือน 163,621.71 บาท ต่ำสุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สูงสุดได้แก่ กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (200,217.08 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (187,312.53 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (183,014.86 บาท) และกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (163,951.83 บาท) จังหวัดที่มีหนี้สินต่อครัวเรือนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือ จังหวัดบึงกาฬ (212,781.39 บาท) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (187,626.14 บาท) จังหวัด อุดรธานี (171,114.39 บาท) จังหวัดเลย (148,123.99 บาท) และจังหวัดหนองคาย (98,462.62 บาท) ตามลำดับ



### 3. ด้านสังคมและความมั่นคง

**3.1 การปกครอง** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด 58 อำเภอ 419 ตำบล 4,828 หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 455 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 5 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 8 แห่ง เทศบาลตำบล 152 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 289 แห่ง ดังนี้ ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลการปกครองในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด            | อำเภอ     | ตำบล       | หมู่บ้าน     | อบจ.     | เทศบาลนคร | เทศบาลเมือง | เทศบาลตำบล | อบต.       |
|--------------------|-----------|------------|--------------|----------|-----------|-------------|------------|------------|
| อุดรธานี           | 20        | 156        | 1,880        | 1        | 1         | 3           | 67         | 107        |
| เลย                | 14        | 89         | 916          | 1        | 0         | 2           | 27         | 70         |
| หนองคาย            | 9         | 62         | 722          | 1        | 0         | 2           | 17         | 48         |
| หนองบัวลำภู        | 6         | 59         | 687          | 1        | 0         | 1           | 23         | 43         |
| บึงกาฬ             | 9         | 53         | 623          | 1        | 0         | 0           | 18         | 21         |
| <b>รวมทั้งสิ้น</b> | <b>58</b> | <b>419</b> | <b>4,828</b> | <b>5</b> | <b>1</b>  | <b>8</b>    | <b>152</b> | <b>289</b> |

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ณ 31 มีนาคม 2561

**3.2 ประชากร** ในปี พ.ศ.2561 ประชากรในประเทศมีทั้งสิ้น 66,413,979 คน ประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20,929,261 คน ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนประชากรประมาณ 3,687,599 คน คิดเป็นร้อยละ 5.55 ของประเทศ และร้อยละ 17.62 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจังหวัดอุดรธานีมีประชากรมากที่สุด 1,586,666 คน รองลงมา คือ จังหวัดเลย 642,773 คน จังหวัดหนองคาย 522,103 คน จังหวัดหนองบัวลำภู 512,117 คน และจังหวัดบึงกาฬ 423,940 คน ตามลำดับ ความหนาแน่นของประชากรประมาณ 107.37 คนต่อตารางกิโลเมตร ประเมินการตามช่วงอายุของประชากรจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2564 ประเมินการอัตราส่วนการเป็นภาระวัยแรงงานต่อผู้สูงอายุ ในปี พ.ศ.2573 คือ 2.4 ต่อ 1

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนประชากรและความหนาแน่นของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด /<br>กลุ่มจังหวัด | ประชากร   |           |           | พื้นที่<br>(ตร.กม.) | ความหนาแน่น<br>(คน/ตร.กม.) |
|---------------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|----------------------------|
|                           | ชาย       | หญิง      | รวม       |                     |                            |
| กลุ่มจังหวัดฯ             | 1,840,240 | 1,847,359 | 3,687,599 | 34,345.40           | 107.37                     |
| อุดรธานี                  | 788,698   | 797,968   | 1,586,666 | 11,730.30           | 135.26                     |
| เลย                       | 322,896   | 319,877   | 642,773   | 11,424.60           | 56.26                      |
| หนองบัวลำภู               | 255,942   | 256,175   | 512,117   | 3,859.00            | 132.71                     |
| หนองคาย                   | 259,773   | 262,330   | 522,103   | 3,026.50            | 172.51                     |
| บึงกาฬ                    | 212,931   | 211,009   | 423,940   | 4,305.00            | 98.48                      |

ที่มา: สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง, 31 ธันวาคม 2561 , [www.dopa.go.th](http://www.dopa.go.th)



อัตราการเพิ่ม/ลดของประชากรเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี มีอัตราการเพิ่ม/ลด ร้อยละ 0.17 โดยในปี 2557 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 0.48 และในปี 2561 มีอัตราการลดลงร้อยละ 0.17 เมื่อเทียบกับปี 2559 ของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทั้งหมด ซึ่งเมื่อแยกรายจังหวัดแล้วพบว่าในปี 2561 จังหวัดอุดรธานีมีอัตราการเพิ่มของประชากรที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 0.23 และจังหวัดหนองคายที่มีอัตราการเพิ่มของประชากรน้อยที่สุด ร้อยละ 0.04 ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 8 จำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ เปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศ

| จังหวัด/กลุ่มจังหวัด       | อัตราการเพิ่ม/ลด ของประชากร (คน) |          |            |          |            |          |            |          |            |          |
|----------------------------|----------------------------------|----------|------------|----------|------------|----------|------------|----------|------------|----------|
|                            | ปี 2557                          |          | ปี 2558    |          | ปี 2559    |          | ปี 2560    |          | ปี 2561    |          |
|                            | จำนวน                            | เพิ่ม/ลด | จำนวน      | เพิ่ม/ลด | จำนวน      | เพิ่ม/ลด | จำนวน      | เพิ่ม/ลด | จำนวน      | เพิ่ม/ลด |
| ประเทศ                     | 65,124,716                       | 0.59     | 65,729,098 | 0.51     | 65,931,550 | 0.52     | 66,188,503 | 0.93     | 66,413,979 | 0.93     |
| ภาคอีสาน                   | 21,845,254                       | 0.52     | 21,916,034 | 0.36     | 20,857,702 | 0.32     | 21,989,477 | 0.32     | 20,929,621 | 0.32     |
| กลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน 1   | 3,649,503                        | 0.48     | 3,664,272  | 0.40     | 3,671,306  | 0.19     | 3,681,317  | 0.27     | 3,687,599  | 0.17     |
| อุดรธานี                   | 1,570,300                        | 0.43     | 1,575,152  | 0.31     | 1,578,783  | 0.23     | 1,583,092  | 0.27     | 1,586,666  | 0.23     |
| หนองคาย                    | 517,260                          | 0.49     | 519,580    | 0.45     | 520,363    | 0.15     | 521,886    | 0.29     | 522,103    | 0.04     |
| เลย                        | 634,513                          | 0.38     | 638,819    | 0.67     | 639,801    | 0.15     | 641,666    | 0.29     | 642,773    | 0.17     |
| หนองบัวลำภู                | 508,864                          | 0.41     | 510,074    | 0.24     | 510,734    | 0.13     | 511,641    | 0.18     | 512,117    | 0.09     |
| บึงกาฬ                     | 418,566                          | 0.87     | 420,647    | 0.49     | 421,625    | 0.23     | 423,032    | 0.33     | 423,940    | 0.21     |
| กลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน 2   | 2,197,966                        | 0.54     | 2,206,237  | 0.42     | 2,212,296  | 0.39     | 2,218,282  | 0.37     | 2,223,350  | 0.37     |
| กลุ่มจังหวัดอีสานตอนกลาง   | 5,043,862                        | 0.42     | 5,055,979  | 0.33     | 5,053,700  | 0.27     | 5,062,898  | 0.24     | 5,061,496  | 0.24     |
| กลุ่มจังหวัดอีสานตอนล่าง 1 | 6,728,450                        | 0.52     | 6,746,755  | 0.3      | 5,670,159  | 0.31     | 6,767,667  | 0.27     | 5,691,917  | 0.27     |
| กลุ่มจังหวัดอีสานตอนล่าง 2 | 4,225,473                        | 0.47     | 4,242,719  | 0.35     | 4,250,241  | 0.28     | 4,259,313  | 0.41     | 4,264,899  | 0.41     |

ที่มา: สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง, 31 ธันวาคม 2561, [www.dopa.go.th](http://www.dopa.go.th)

**3.3 แรงงาน** สถานภาพแรงงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจภาวะการทำงานของแรงงานประชากรในไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2561 ประมวลผลโดยศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน พบว่า จังหวัดอุดรธานี แรงงานผู้มีงานทำ 662,906 คน ผู้ว่างงาน 5,718 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 5,961 คน จังหวัดเลย แรงงานผู้มีงานทำ 296,386 คน ผู้ว่างงาน 810 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 839 คน จังหวัดหนองคาย แรงงานผู้มีงานทำ 210,208 คน ผู้ว่างงาน 1,011 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 1,309 คน จังหวัดหนองบัวลำภู แรงงานผู้มีงานทำ 231,357 คน ผู้ว่างงาน 1,868 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 2,029 คน จังหวัดบึงกาฬ แรงงานผู้มีงานทำ 149,594 คน ผู้ว่างงาน 1,799 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 11,713 คน



**3.4 การศึกษา** กลุ่มจังหวัดมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาภาครัฐ ที่สำคัญ 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มีสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นวิทยาเขต 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุดรธานี วิทยาเขตสวนสุนันทา จังหวัดอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย และแต่ละจังหวัดยังมีสถานศึกษาวิชาชีพอื่นเพื่อรองรับผู้เรียนในแต่ละพื้นที่ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

**3.5 สาธารณสุข** จำนวนสถานบริการสาธารณสุข โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีขีดความสามารถระดับตติยภูมิ (Tertiary Care) มีจำนวนเพียงมากกว่า 500 เตียง 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดทั่วไปหรือโรงพยาบาลประจำอำเภอขนาดใหญ่ที่มีขีดความสามารถระดับทุติยภูมิ (Secondary Care) มีจำนวนเพียง 120 - 500 เตียง ได้แก่ โรงพยาบาลเลย โรงพยาบาลหนองคาย โรงพยาบาลหนองบัวลำภู โรงพยาบาลบึงกาฬ และโรงพยาบาลกุมภวาปี โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช (รพร.) เป็นโรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีขีดความสามารถระดับปฐมภูมิ (Primary Care) หรือระดับทุติยภูมิ (Secondary Care) ในบางแห่ง มีจำนวนเพียง 30 - 200 เตียง ได้แก่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย จังหวัดเลย

นอกจากนี้ ยังมีโรงพยาบาลเอกชนสำหรับบริการประชาชนในจังหวัดของกลุ่มจังหวัดด้วยเช่นกัน การให้บริการทางสาธารณสุขของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับ สปป.ลาว มีผู้เข้ามาใช้บริการรักษาซึ่งเป็นชาวลาวตามโรงพยาบาลตามแนวชายแดนโดยเข้ามาทางจุดผ่านแดนต่าง ๆ ที่ราชการกำหนดไว้สามารถจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ในกลุ่มแรกเป็นผู้มีรายได้สูง อาศัยในนครหลวงเวียงจันทน์ ในตัวเมืองของแขวงนิยมเดินทางเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน หรือโรงพยาบาลศูนย์ กลุ่มที่สองเป็นผู้ที่มีรายได้ปานกลางเข้ารับการรักษาตามคลินิกที่เปิดใกล้กับจุดผ่านแดนต่าง ๆ และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่อาศัยในชนบทเข้ารับการรักษาพยาบาลตามโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และส่วนใหญ่ไม่มีค่ารักษาพยาบาลจ่ายให้กับโรงพยาบาล เป็นภาระที่โรงพยาบาลหลายแห่งตามแนวชายแดนที่มีจุดผ่านแดนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวนี้

**3.6 ความยากจน** ในปี 2560 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนคนจนรวม 241,900 คน หรือร้อยละ 10.11 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2,126.50 คน) จัดอยู่ในอันดับที่ 5 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนคนจนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (781,800 คน) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (471,500 คน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (379,900 คน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือบน 2 (278,300 คน) จังหวัดที่มีจำนวนคนจนมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี (104,500 คน) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (55,800 คน) จังหวัดบึงกาฬ (19,500 คน) จังหวัดเลย (19,300 คน ) และจังหวัดหนองคาย (15,800 คน)



**3.7 อาชญากรรม** ในปี 2559 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดีอาชญากรรม อุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญจำนวน 182 ราย แยกเป็น รับแจ้ง 99 ราย จับกุม 83 ราย เป็นอันดับ 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีคดีอาชญากรรมอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญมากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (331 ราย) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง (253 ราย) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (193 ราย) และกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (94 ราย)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จังหวัดที่มีคดีอาชญากรรมอุกฉกรรจ์และสะเทือน ขวัญมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี (71 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (35 ราย) จังหวัดบึงกาฬ (28 ราย) จังหวัดหนองคาย (26 ราย) และจังหวัดหนองบัวลำภู (22 ราย)

**3.8 ปัญหายาเสพติด** ในปี 2560 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดียาเสพติด จำนวน 13,234 คดี เป็นอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีคดียาเสพติดมากที่สุดได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (17,130 คดี) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (15,254 คดี) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (14,375 คดี) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (8,375 คดี)

จังหวัดที่พบคดีมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (3,806 คดี) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (3,144 คดี) จังหวัดหนองคาย (2,957 คดี) จังหวัดบึงกาฬ (2,657 คดี) และจังหวัดหนองบัวลำภู (670 คดี) ตามลำดับ

คดียาเสพติดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2560 มีผู้ต้องหาจำนวน 13,749 ราย จัดอยู่ในอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด สูงที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (17,956 ราย) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (17,709 ราย) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (14,771 ราย) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (8,666 ราย)

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดมากเป็นอันดับ 1 คือ จังหวัดอุดรธานี (3,999 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (3,312 ราย) จังหวัดหนองคาย (2,989 ราย) จังหวัดบึงกาฬ (2,742 ราย) และจังหวัดหนองบัวลำภู (707 ราย)



#### 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**4.1 ทรัพยากรป่าไม้** ในปี 2561 เนื้อที่ป่าไม้ของไทยมีทั้งหมด 102,488,302 ไร่ ในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเนื้อที่ 15,750,099 ไร่ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่ป่าไม้ในปี 2561 ทั้งสิ้น 3,452,762.57 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.92 ของพื้นที่ป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 3.66 ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ จัดอยู่ในอันดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความต้องการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรมีพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5,483,972.24 ไร่ อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำนวน 2,819,776.46 ไร่ อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จำนวน 2,412,946.69 ไร่ และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จำนวน 1,580,640.58 ไร่

**4.2 แหล่งน้ำ** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ 3 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำชี และลุ่มน้ำมูล ครอบคลุมพื้นที่ 110.371 ล้านไร่ ลำน้ำหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ลำน้ำมูล มีความยาวประมาณ 641 กิโลเมตร และแม่น้ำชี มีความยาวประมาณ 765 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาย่อย ได้แก่ ลำปาว ลำน้ำอูน ลำน้ำสงคราม ลำน้ำเสียว ลำน้ำเลย ลำน้ำพอง และลำตะคอง รวมทั้งมีขนาดใหญ่ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติหลักของภาค กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแหล่งน้ำสำคัญ ดังนี้

(1) **ลำน้ำเลย** ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเลย เนื่องจากในปัจจุบันภัยธรรมชาติที่เกี่ยวกับน้ำนั้นวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำเลย ซึ่งประสบปัญหาทั้งภัยแล้งและอุทกภัย กรมชลประทานในฐานะหน่วยงานหลักแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสม ออกแบบรายละเอียดประตูระบายน้ำศรีสองรัก อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำเลย อย่างยั่งยืนตลอดไป

จากสภาพปัญหาทั้งภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดเลยโดยเฉพาะลุ่มน้ำเลย ซึ่งมีแม่น้ำเลยไหลผ่านตัวเมืองด้วยแล้วนั้น พบว่ายังไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งถ้ามีจะช่วยบรรเทาปัญหาทั้งสองในระดับหนึ่ง กรมชลประทานได้พิจารณาดำเนินการศึกษาคความเหมาะสมและสำรวจออกแบบโครงการประตูระบายน้ำศรีสองรัก จังหวัดเลย เป็นการเร่งด่วนเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดเลย

(2) **ลุ่มน้ำห้วยหลวง** ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู และหนองคาย โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของลุ่มน้ำอยู่ในจังหวัดอุดรธานี เป็นเขื่อนดิน สูง 12.50 เมตร สันเขื่อนยาว 4.9 กิโลเมตร เก็บน้ำได้ 128 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเฉลี่ยปีละ 161 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานจำนวน 94,830 ไร่ ในฤดูฝน และ 30,000 ไร่ ในฤดูแล้งและยังเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับใช้ผลิตน้ำประปาในจังหวัดอุดรธานี





(3) แหล่งน้ำหนองหาน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่กว้างถึง 22,500 ไร่ อยู่บริเวณตอนเหนือของอำเภอกุมภวาปี มีลำห้วยไหลลงสู่หนองหาน 6 สาย และหนองหานยังเป็นที่กำเนิดสำคัญของลำน้ำป่าวไหลผ่านอำเภอกุมภวาปีไปทางทิศใต้แล้วผ่านจังหวัดกาฬสินธุ์ เลยไปลงแม่น้ำชี ปัจจุบันหนองหาน ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ โดยมีการทำคันดิน ขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 80 กิโลเมตร ล้อมรอบหนองหานและสร้างฝายกั้นลำน้ำ บริเวณบ้านท่าม่วง ตำบลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี และได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย

หนองหาน นอกจากจะเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ปลา พันธุ์นก และพืชพรรณนานาชนิดจำนวนมาก ซึ่งนอกจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่โดยรอบหนองหานได้พึ่งพาเป็นแหล่งอาหารแล้วยังมีระบบนิเวศที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นที่สนใจของนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศได้มาศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้แล้ว ธรรมชาติของหนองหานยังได้บรรจงสร้างทะเลบัวแดงเพิ่มความงดงามให้แก่หนองหานมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคมของทุกปี ดอกบัวแดงในหนองหาน ซึ่งมีจำนวนนับล้านดอก จะงอกงามโผล่จากน้ำขึ้นมา โดยเริ่มจากเดือนตุลาคม บัวเริ่มแตกใบและเริ่มออกดอกตูมและบานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ บัวจะออกดอกมีปริมาณมากที่สุดในช่วงเดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์ และค่อยๆ ลดปริมาณลงในเดือนมีนาคม ดอกบัวจะบานในช่วงเช้าตรู่ถึงเที่ยง นักท่องเที่ยวจะมองเห็นบัวแดงบานเต็มท้องน้ำหนองหานสุดลูกหูลูกตางดงามอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ จึงเป็นที่มาของคำว่า “ทะเลบัวแดง”

(4) กลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของน้ำโขง พบว่า มีพื้นที่ 1,685,789 ไร่ (2,697.29 ตร.กม.) ครอบคลุม 4 จังหวัด คือ ต้นน้ำโขงเกิดจากภูเขาในเขตอำเภอนาดัว จังหวัดเลย บริเวณภูเขาใหญ่และภูเขาในเขตอำเภอสวรรคภูหา และอำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ลำน้ำสายหลัก คือ ลำน้ำบ่น ห้วยโคโล่ ห้วยโหม่ง ห้วยคะน่าน รวมตัวกันเป็นน้ำโขงบริเวณสันเขาภูพาน ทิศทางน้ำไหลจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออกแล้วเบี่ยงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผ่านอำเภอโพธิ์ตาก แล้วไหลลงสู่ลำน้ำโขงเหนือตัวอำเภอบ้านผือ จังหวัดหนองคาย มีปริมาณน้ำท่า 774 ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ 3 ของปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติทั้งหมดของกลุ่มน้ำอีสาน)

(5) กลุ่มน้ำลำพะเนียง เป็นแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดหนองบัวลำภู มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอนาดัว จังหวัดเลย ก่อนจะไหลผ่านที่ราบกลางหุบเขาไปบรรจบกับลำน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ไหลจากทิศเหนือของจังหวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ไหลผ่านอำเภอนาวัง อำเภอนากลาง อำเภอเมือง อำเภอโนนสังและอำเภอศรีบุญเรือง แล้วไหลลงสู่เขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 1,847 ตร.กม. ประกอบด้วยลำห้วย 116 ลำห้วย ระยะทาง 879.50 กม. และเป็นดั่งเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตเกษตรและชาวประมงพื้นบ้านที่อาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ

(6) บึงโขงหลง ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีนกน้ำและสัตว์น้ำอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก กรมป่าไม้ได้เข้ามาสำรวจและจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ในปี พ.ศ. 2525 อยู่ในเขตรอยต่อระหว่าง 2 อำเภอ คือ อำเภอเซกา และอำเภอบึงโขงหลง และในปัจจุบันบึงโขงหลง ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก ลำดับที่ 1098 จากคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำโลก ดังนั้นบึงโขงหลงจึงเป็นทั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ชุ่มน้ำโลกในพื้นที่เดียวกัน บึงโขงหลงเป็นแหล่งน้ำจืดปิดรูปเขาวัวแคบๆ เกิดขึ้นจากคลองและลำธารหลายสายไหลมารวมกัน บึงมีความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร มีความลึกเฉลี่ย 50-100 เซนติเมตร



มีพื้นที่ 18.97 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ 11,858 ไร่ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบแม่น้ำสงคราม ซึ่งเป็นบริเวณที่น้ำไหลออกจากบึงก่อนไหลลงสู่แม่น้ำโขง ในบึงมีเกาะแก่งอยู่มากมาย เป็นป่าดิบแล้ง ที่อุดมสมบูรณ์ พื้นที่โดยรอบส่วนใหญ่เป็นที่ราบ

**4.3 ทรัพยากรแร่ธาตุ** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแร่ที่นำมาใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เช่น หินปูน หินทรายแก้ว หินทราย หินทรายแดง หินทรายขาว หินทรายดำ หินทรายสีน้ำตาล หินทรายสีเทา หินทรายสีม่วง หินทรายสีน้ำตาล

การขอประทานบัตร เพื่อใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดฯ พบว่า **หินปูน** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 10 รายและจังหวัดหนองบัวลำภู 5 ราย **หินบะซอลต์** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดอุดรธานี 1 ราย **แบไรต์** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 1 ราย **ทองคำ เงิน และทองแดง** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 6 ราย และ เหล็ก มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 6 ราย

- **หินปูน** สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น หินปูนก่อสร้าง อุตสาหกรรมถนน ปูนขาว หินทรายแก้ว แคลเซียมคาบาย วัสดุทนไฟ ปูน สีส้ม ฟอกหนัง เป็นต้น

- **หินบะซอลต์** ใช้ประโยชน์ในการทำพื้นรางหมอนและรางรถไฟ แผ่นปูพื้นหรือผนัง วัสดุก่อสร้างถนน ส่วนผสมผลิตแอสฟัลต์ เป็นต้น

- **แบไรต์** ใช้ประโยชน์ทำน้ำโคลนเจาะท่อน้ำบาดาล น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ท่อแก้ว จอทีวี เครื่องปั้นดินเผา ช่วยในการถ่ายภาพเอกซเรย์ทางการแพทย์ เป็นต้น

แต่แปรรูปไม่ได้ทำในท้องถิ่น ควรมีแนวทางในการแปรรูปในท้องถิ่น เพราะมีการขอประทานบัตรแล้ว แต่ยังไม่มีการแปรรูปในพื้นที่เป็นการขาดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นและความสำคัญที่จะเชิญชวนให้นักธุรกิจร่วมมือกันทั้งในจังหวัดและระหว่างจังหวัด เพื่อสร้างความร่วมมือในการลงทุนซึ่งกันและกัน

**4.4 ขยะมูลฝอย** ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณขยะเท่ากับ 3,691 ตันต่อวัน จัดอยู่ในอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณขยะต่อวันมากที่สุดเป็นอันดับ 1 (6,402 ตัน/วัน) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (5,049 ตัน/วัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (3,824 ตัน/วัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (2,142 ตัน/วัน)

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีปริมาณขยะต่อวันมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (1,632 ตัน/วัน) รองลงมาคือ จังหวัดเลย (649 ตัน/วัน) จังหวัดหนองคาย (520 ตัน/วัน) จังหวัดหนองบัวลำภู (497 ตัน/วัน) และจังหวัดบึงกาฬ (393 ตัน/วัน) ตามลำดับ

\*\*\*\*\*  
\*\*\*\*\*



## ส่วนที่ 2

### การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



#### 1. ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1

1.1 ทบทวนนโยบายและความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดฯ

1.2 สรุปปัญหาและความต้องการในพื้นที่

- ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม
- ประเด็นด้านการเกษตร
- ประเด็นด้านอุตสาหกรรม
- ประเด็นด้านการท่องเที่ยว
- ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม
- ประเด็นด้านความมั่นคง

#### 2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.2 ด้านเกษตรกรรม

2.3 ด้านอุตสาหกรรม

2.4 ด้านการค้า

2.5 ด้านการท่องเที่ยว

2.6 ด้านสังคม

2.7 ด้านสิ่งแวดล้อม



## ส่วนที่ 2

### การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

#### 1. การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

##### 1.1 ทบทวนนโยบาย และความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้มีการวิเคราะห์นโยบาย แผนยุทธศาสตร์และแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง และได้มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดในมิติต่างๆ ที่จะมีผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

##### 1.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในเรื่องของ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นั้น มีประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค 5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ภายใต้ยุทธศาสตร์ข้างต้น พบว่ามี 4 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกลุ่มจังหวัด โดยมีรายละเอียดสำคัญในยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน : การเกษตรสร้างมูลค่า พืชเกษตรเขตร้อน สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่
- ยุทธศาสตร์ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ : เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ 4 ด้านยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม : ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาระบบบริหารจัดการสุขภาพ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถและสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน
- ยุทธศาสตร์ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี



**1.1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)**

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นแผนพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งแปลงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงมุ่งเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมียุทธศาสตร์ 10 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ 2) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม 3) การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน 4) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน 5) การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน 6) การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย 7) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ 8) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม 9) การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และ 10) ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ทั้งนี้ จากทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ข้างต้น พบว่ายุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนากลุ่มจังหวัดมากที่สุด ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ได้มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละภูมิภาคเอาไว้ ซึ่งสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายละเอียด ดังนี้

**เป้าหมายในการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : พัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายการพึ่งตนเอง**

- 1) เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย
- 2) พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
- 3) ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม อารยธรรมขอม ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และกีฬาสู่นานาชาติ
- 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 5) พัฒนาทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต้นน้ำ

**1.1.3 แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)**

แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปีนี้ เป็นแผนแม่บทที่จัดทำควบคู่มากับทิศทางการพัฒนาของประเทศในระยะ 20 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ในการพัฒนา “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนา 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers) 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups) 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products) และ 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)



จากเป้าประสงค์ข้างต้น จึงมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ออกมาเป็น 5 ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

- 1) การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
- 3) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- 4) การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ
- 5) การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

#### **1.1.4 แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)**

แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี นี้ มุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างและต่อยอดอุตสาหกรรมหลัก และวางแผนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและกิจกรรมการผลิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเชื่อมโยงเกาะเกี่ยวกันเป็น Value Chain ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมาย (First S- Curve and New S-Curve) โดยจำแนกเป็น 5 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเกษตรแปรรูปอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม อุปกรณ์อัจฉริยะและหุ่นยนต์ กลุ่มดิจิทัล และกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทุนวัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

1) ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มการใช้งานด้านดิจิทัลในการบริหารจัดการการผลิตในกลุ่ม SMEs เพิ่มจำนวนผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม ลดปริมาณของเสียและการปล่อยก๊าซ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย

2) ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา : ปฏิรูปองค์ภาครัฐรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มมูลค่าการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่เพิ่มการลงทุน R&D เพิ่มจำนวนนักวิจัย เพิ่มจำนวนสิทธิบัตรจดทะเบียนต่อประชากร และเพิ่มจำนวนแรงงาน คุณภาพเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

3) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก : ปรับรูปแบบการผลิตของภาคการผลิตให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกและปรับเปลี่ยนสู่ห่วงโซ่มูลค่าสูง พัฒนารูปแบบและเพิ่มการใช้ดิจิทัลเพื่อการจัดหา วัตถุดิบและการตลาดระดับโลก เพิ่มการลงทุนของผู้ประกอบการไทยและเพิ่มการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มการขยายตัวของอุตสาหกรรม กลุ่มเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศ

#### **1.1.5 แผนแม่บทการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)**

ทิศทางของแผนแม่บทการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพมากขึ้น โดยจะเน้นย้ำตั้งแต่ในเรื่องการบริหารจัดการภาคการท่องเที่ยวในภาพรวม การตลาด และการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง และเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปี 2579 ที่ว่าให้ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีคุณภาพ บนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้





- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่มการส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว
- 5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

นอกจากยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ข้างต้นนี้แล้ว แผนแม่บทดังกล่าวยังได้มีการกำหนดถึงทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ไว้ด้วย ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

**เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง :** เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร

**เป้าหมาย :** การท่องเที่ยวตามลุ่มน้ำโขงเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

**เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ :** นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี

**เป้าหมาย :** การท่องเที่ยววิถีชีวิตอีสานใต้ร่วมสมัย เชื่อมโยง สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

#### **1.1.6 แผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565**

กระทรวงคมนาคม ได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565 ขึ้นมา โดยให้ความสำคัญตั้งแต่ 1) เสริมสร้างรากฐานความมั่นคงทางสังคมด้วยการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง 2) เสริมสร้างรากฐานความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยลดต้นทุนการขนส่ง เพิ่มความเร็วในการเดินทาง และกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในภาคการผลิตและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 3) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย ในการเดินทางและการขนส่งและเกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ 4) สร้างโอกาสสำหรับการแข่งขันและให้ประเทศได้ประโยชน์สูงสุดจากการเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคมนาคมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งแผนงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบไปด้วย

1. แผนงานการพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมือง : แผนพัฒนาระยะที่ 2 เส้นทาง ขอนแก่น-หนองคาย, รถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ-นครราชสีมา-หนองคาย-ชุมหมิง
2. แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน : โครงการก่อสร้างบูรณะทางหลวงสายหลักระหว่างภาค ทล.2 ตอน สระบุรี - หนองคาย
3. แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งทางอากาศ : การพัฒนาสนามบินจังหวัดอุดรธานี



**1.1.7 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ****ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)**

แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่จัดทำขึ้น โดยคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดเป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานของแต่ละภูมิภาคในประเทศ ซึ่งในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ได้มีการกำหนดเป้าหมาย “การพัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง” ผ่านแนวทางการขับเคลื่อนสำคัญ 6 ด้าน ดังนี้

- 1) **บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน :** พัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มปริมาณการกักเก็บ ผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ และบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ
- 2) **แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ :** พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตสำนึกที่ดี พัฒนาความรู้ ทักษะ พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรค พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก และการอำนวยความสะดวกลดความเหลื่อมล้ำ
- 3) **สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม :** พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรรายย่อย พัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ พัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพสนับสนุนธุรกิจ SMEs Startup พัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นภูมิภาค พัฒนาเมืองศูนย์กลางจังหวัดพื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและสนับสนุนการศึกษาวิจัย
- 4) **พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ :** พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน
- 5) **ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ :** เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและ EEC พัฒนาโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งให้สมบูรณ์ พัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองที่มีศักยภาพ
- 6) **พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ :** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณด่านศุลกากร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงชายแดน และเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษ



### 1.1.8 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนากลุ่มจังหวัด

จากนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนาข้างต้น จึงได้มีการวิเคราะห์ และรวบรวม ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 โดยแบ่ง ออกมาเป็นมิติการพัฒนาที่สำคัญๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนากลุ่มจังหวัด

| ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ มุ่งสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ (การค้าชายแดน/ส่งออก)</li> <li>+ เศรษฐกิจเติบโตทันศักยภาพของพื้นที่ และสร้างห่วงโซ่มูลค่าเพื่อก่อให้เกิดเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง และยั่งยืน</li> <li>+ ผู้ประกอบการ และเกษตรกรรุ่นใหม่ในจังหวัด <u>อุดรธานี</u> และ <u>หนองบัวลำภู</u> มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างเป็นธรรม</li> <li>+ กระจ่ายรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น</li> </ul>                                                                                         |
| ประเด็นด้านการเกษตร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ ผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานสูง ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เช่น การแปรรูปข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ จังหวัด <u>หนองบัวลำภู</u></li> <li>+ มุ่งต่อยอดไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต เช่น การแปรรูปส่งออกยางของ <u>บึงกาฬ</u></li> <li>+ นวัตกรรมช่วยสร้างมูลค่าจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร</li> <li>+ ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้เกษตรกรในพื้นที่ให้ทั่วถึง</li> <li>+ ใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ</li> </ul>                                                                  |
| ประเด็นด้านอุตสาหกรรม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ พัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยใช้ <u>นวัตกรรม</u>ในการผลิต เช่น โรงงานน้ำตาล (<u>อุดรธานี</u> และ <u>หนองบัวลำภู</u>) แผ่นยางรมควัน (<u>บึงกาฬ</u>)</li> <li>+ สร้างการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</li> <li>+ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและยังสามารถเชื่อมโยงกับฐานการผลิตของท้องถิ่นได้</li> <li>+ เพิ่มมูลค่าการลงทุน ทั้งในด้านการค้นคว้า และ จำนวนแรงงาน</li> <li>+ ขยายตัวอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศ</li> </ul>                                                                     |
| ประเด็นด้านการค้า                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ เชื่อมโยงทางการค้าและการบริการภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และกับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ</li> <li>+ พัฒนาช่องทางการคมนาคมระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อลดค่าใช้จ่ายลง</li> <li>+ ผลักดัน <u>หนองคายและเลย</u> เป็นพื้นที่ชายแดนยุทธศาสตร์ด้านการค้า ซึ่งจะช่วยให้มีมูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้น</li> <li>- เร่งแก้ปัญหาการค้าขายสิ่งของผิดกฎหมายข้ามด่าน ในจังหวัด <u>หนองคาย</u> <u>เลย</u> และ <u>บึงกาฬ</u></li> <li>- จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวข้ามชาติ</li> </ul> |
| ประเด็นด้านการท่องเที่ยว                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึงดึงเอาอัตลักษณ์ประวัติศาสตร์มาเพิ่มมูลค่า</li> <li>+ สามารถเพิ่มมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ผ่านการพัฒนา <u>ผ้าไหมจังหวัดเลย</u> ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดและก้าวสู่ การเป็นศูนย์กลางแฟชั่น</li> <li>+ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (<u>เลย</u> <u>หนองคาย</u> และ <u>บึงกาฬ</u>) และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับ ประเทศเพื่อนบ้าน (สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง)</li> </ul>                  |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ประเด็นด้านสังคม</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยได้รับการช่วยเหลือให้มีที่ดินโดยเฉพาะในจังหวัดบึงกาฬที่ประชากรมีจำนวนหนี้สินจำนวนมาก</li> <li>+ ประชาชนได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะ รองรับการทำงานและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ</li> <li>+ ลดจำนวนคนจนในจังหวัดอุดรธานีโดยการส่งเสริมความสำคัญของการออม</li> <li>+ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน</li> <li>+ ลดความเสี่ยงของโรคพยาธิใบไม้ในตับประชาชนที่อยู่ในจังหวัดอุดรธานี ผ่านการให้ความรู้ที่เหมาะสม</li> </ul>  |
| <b>ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ การจัดการพื้นที่เมืองและชุมชนมุ่งสู่การเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</li> <li>+ สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อสนับสนุนการผลิตและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน</li> <li>+ บริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำเลยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการแท้จริงของประชาชนในการแก้ปัญหา น้ำแล้งและน้ำท่วมแบบบูรณาการและยั่งยืน</li> <li>+ พื้นที่ป่าต้นน้ำในจังหวัดเลยและอุดรธานี ได้รับการฟื้นฟูโดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนอย่างยั่งยืน</li> <li>+ ลดการกระทำที่หยาบคายปริมาณเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งทางเกษตร</li> </ul> |
| <b>ประเด็นด้านความมั่นคง</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ ภาครัฐและเอกชนจับมือกันบริหารความมั่นคงตามแนวชายแดนในจังหวัดเลย หนองคาย และบึงกาฬ</li> <li>+ ลดปัญหาการทุจริตของภาครัฐโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน</li> <li>- ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองตามแนวเขตชายแดน</li> <li>- การก่อการร้ายหรือการกระทำผิดกฎหมายในบริเวณชายแดน เช่น การเคลื่อนย้ายยาเสพติดเข้ามาในประเทศ</li> </ul>                                                                                                                                                                                                           |

## 1.2 สรุปปัญหา และความต้องการในพื้นที่

จากการเก็บข้อมูลผ่านการสำรวจ และรับฟังปัญหาจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สามารถสรุปประเด็นปัญหา และความต้องการในแต่ละมิติออกมา ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นปัญหา และความต้องการในพื้นที่<sup>1</sup>

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ทั้งด้านข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะเส้นทางหลักภายในกลุ่มจังหวัด เช่น ควรก่อสร้างถนน 4 เลน เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู เลย และถนน 4 เลน เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ ตลอดเส้นทาง,ก่อสร้างถนนวงแหวนรอบสองจังหวัดอุดรธานีเพื่อแก้ไขปัญหการจราจรแออัดและการเชื่อมโยงระบบคมนาคมภายในกลุ่มจังหวัด</li> <li>• ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตให้หลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและขยายฐานการผลิต โดยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน</li> <li>• เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ได้รับการพัฒนาต่อยอดทั้งในเชิงพาณิชย์และการใช้ประโยชน์ร่วมกัน</li> <li>• ควรพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน</li> <li>• เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การเจรจาจับคู่ธุรกิจ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สนับสนุนข้อมูลการวิจัยด้านการผลิต การตลาดให้ผู้ประกอบการ</li> <li>• สินค้า OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการส่งออกต่างประเทศหลากหลายประเภท เช่น อาหาร,เครื่องดื่ม,ผ้าและเครื่องแต่งกาย,สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร,ประเภทของใช้ ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในตลาดเป้าหมายต่างประเทศ และควรส่งเสริมกลุ่มที่มีความพร้อมในการส่งออกให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น มาตรฐาน ออ.,มอก.,GMP,Q,Organic Thailand,IFOAM เป็นต้น</li> <li>• การจัดทำโครงการ Road Show ควรมีการศึกษาตลาดก่อนนำสินค้าในกลุ่มจังหวัดไปจำหน่ายและสินค้าที่นำไปจำหน่ายต้องมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น มาตรฐาน ออ.,มอก.,GMP,Q,Organic Thailand,IFORM เป็นต้น การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ไปแสดงและจำหน่ายในต่างประเทศควรมีศักยภาพในการผลิตได้ตามความต้องการของลูกค้า ถ้ามีการสั่งซื้อในปริมาณมาก</li> <li>• ยกกระตบจุดผ่อนปรนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อประโยชน์ทางการค้า และการบริการระหว่างประเทศ</li> </ul> |

<sup>1</sup> อ้างอิงจากแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2560 – 2564)



| ประเด็นด้านการเกษตร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>การพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรและสินค้าเกษตรหลัก ให้ได้มาตรฐานในรูปแบบของเกษตรปลอดภัยและอาหารปลอดภัย โดยให้ความสำคัญการพัฒนาประเด็นปัจจัยการผลิต อันได้แก่ ปริมาณและคุณภาพน้ำ ดิน สิ่งแวดล้อม พันธุ์พืชและด้านปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ เพื่อต่อยอดไปสู่ระบบการค้า การลงทุนและอุตสาหกรรมการเกษตร</li> <li>การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การจัดระบบชลประทานอย่างเป็นระบบและการกระจายน้ำครอบคลุมพื้นที่การเกษตรและมีความยั่งยืน</li> <li>การกำหนดราคาส่งผลผลิตการเกษตรจะต้องให้เกษตรกรผู้ผลิตมีอำนาจต่อรองผลผลิตของตนเองได้ โดยผ่านสถาบันการเกษตรสินค้าแต่ละชนิด ทั้งนี้เกษตรกรควรพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพที่ดี หรือมีการแปรรูปที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดเฉพาะ (Niche Market)</li> <li>สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&amp;D) ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัยและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น</li> <li>ส่งเสริมให้เกิดเกษตรกรรุ่นใหม่และมีความรู้ เพื่อสามารถยกระดับขีดความสามารถ ในการผลิตให้สูงขึ้น และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย ตามความต้องการของตลาด</li> <li>ส่งเสริมอาชีพ/เพิ่มทักษะการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรในช่วงนอกฤดูทำการเกษตร</li> </ul> |
| ประเด็นด้านอุตสาหกรรม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>สร้างศูนย์กระจายสินค้าและขนถ่ายสินค้าที่ได้มาตรฐาน</li> <li>ควรกำหนดพื้นที่รองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่ชัดเจน</li> <li>กำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมมลภาวะให้ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติตามอย่างจริงจัง</li> <li>กำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุในโรงงาน รวมถึงการเตือนภัยพิบัติจากโรงงานที่จะมีผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ</li> <li>การก่อสร้างสะพานคู่ขนานสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1 จังหวัดหนองคาย-เวียงจันทน์ เพื่อบรรเทาความแออัดในการขนส่งสินค้าและการคมนาคมบริเวณสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1</li> <li>วางแผนด้านแรงงานร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมคน รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ นิคมอุตสาหกรรม,ธุรกิจการนำเข้า-ส่งออกโลจิสติกส์ เพื่อตอบโจทย์ด้านการผลิตและความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| ประเด็นด้านการท่องเที่ยว                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>การพัฒนาการท่องเที่ยว การบริการและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณี ควรให้ความสำคัญการพัฒนาแหล่งและเส้นทางท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวที่เป็นสากล ตลอดจนการพัฒนาสินค้า OTOP เพื่อการท่องเที่ยว</li> <li>บูรณาการเรื่องการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด โดยการทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันตามแนวเส้นทางต่างๆ เช่น เส้นทางหมายเลข 210 จากอุดรธานี-หนองบัวลำภู-เลย, เส้นทางหมายเลข 211 เลียบลำน้ำโขงจากหนองคาย-บึงกาฬ,เส้นทางหมายเลข 211 เชื่อมโยงกับเส้นทางหมายเลข 2195 เลียบลำน้ำโขงและลำน้ำเหืองจากหนองคาย-เลย เป็นต้น</li> <li>เพิ่มรายละเอียดเรื่องราว (STORY) ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เพื่อสร้างความน่าสนใจยิ่งขึ้น</li> <li>ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับอาหารปลอดภัย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคนสูงอายุ ที่เดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น มีแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและสินค้าเกษตรปลอดภัยมากขึ้น</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>การอนุรักษ์ใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน น้ำและป่าไม้ ในระบบลุ่มน้ำ โดยเน้นการลดปัญหาการแพร่กระจายดินเค็ม การชะล้างพังทลายของหน้าดิน ลดการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำโขงและลุ่มแม่น้ำในกลุ่มจังหวัด</li> <li>เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในเขตต้นน้ำและป่าสงวนเสื่อมโทรม รวมทั้งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่</li> <li>เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีการ ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมทั่วถึง พอเพียง เพื่อให้เป็นฐานการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคการพัฒนาทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนในพื้นที่</li> <li>การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรป่าและระบบนิเวศ การจัดการมลพิษด้านขยะมูลฝอยซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาเมืองใหญ่ซึ่งควรได้รับการพิจารณาแก้ไขอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ อย่างเป็นระบบและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                        |



**ประเด็นด้านความมั่นคง**

- พัฒนาศักยภาพคน ชุมชน ในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกกำลัง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน
- พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านกลไกความร่วมมือทุกระดับและส่งเสริม/สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และชุมชนตามแนวชายแดนเพื่อความมั่นคงภายใต้การมีส่วนร่วม
- เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยแก่ประชาชน รวมถึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น
- จัดระบบการบริหารจัดการแรงงาน จาก สปป.ลาว และเวียดนาม ตามจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนต่างๆ ให้มีความรัดกุม

## 2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

### 2.1 ด้านเศรษฐกิจ

(1) **ผลิตภัณฑ์มวลรวม** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2560 ผลิตภัณฑ์มวลรวมมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. 2559 อัตราการขยายตัวร้อยละ 5.57 จัดอยู่ในลำดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2560 อยู่ที่ 256,340 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 3 ของภาค อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (492,202 ล้านบาท) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (389,445 ล้านบาท) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (233,761 ล้านบาท) และ อันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (124,325 ล้านบาท) ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ประเทศ/ภาค/กลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี

| ประเทศ / ภาค / กลุ่มจังหวัด                | มูลค่า (ล้านบาท) |            |            |            |            |                 |       |
|--------------------------------------------|------------------|------------|------------|------------|------------|-----------------|-------|
|                                            | ปี 2556          | ปี 2557    | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | อัตราการขยายตัว |       |
|                                            |                  |            |            |            |            | 2559            | 25560 |
| ประเทศ                                     | 12,915,159       | 13,230,305 | 13,743,465 | 14,554,569 | 15,451,959 | 5.57            | 5.81  |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 1,373,003        | 1,319,175  | 1,363,568  | 1,438,846  | 1,496,072  | 5.23            | 3.83  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 223,586          | 220,398    | 225,967    | 242,060    | 256,340    | 6.65            | 5.57  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 115,814          | 108,117    | 111,796    | 121,294    | 124,325    | 7.83            | 2.44  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 358,450          | 348,846    | 357,313    | 374,195    | 389,445    | 4.51            | 3.92  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 453,223          | 441,168    | 455,879    | 476,006    | 492,202    | 4.23            | 3.29  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 221,930          | 200,646    | 212,614    | 225,290    | 233,761    | 5.63            | 3.62  |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

(2) **ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2560 ผลิตภัณฑ์มวลรวมอยู่ที่ 256,340 ล้านบาท จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงเป็นอันดับ 1 คือ จังหวัดอุดรธานี มีผลิตภัณฑ์มวลรวม 111,264 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (52,670 ล้านบาท) จังหวัดหนองคาย (40,053 ล้านบาท) จังหวัดบึงกาฬ (27,167 ล้านบาท) และจังหวัดหนองบัวลำภู (25,187 ล้านบาท)





ตารางที่ 4 มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
แบ่งตามอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  | 2556    | 2557    | 2558    | 2559    | 2560    |
|-------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| เกษตร                                     | 60,693  | 53,302  | 53,126  | 55,425  | 59,427  |
| การผลิต                                   | 29,244  | 31,599  | 29,908  | 35,864  | 39,514  |
| การขายส่ง ขายปลีก การค้าและซ่อมแซมยานยนต์ | 22,978  | 24,872  | 27,036  | 31,054  | 35,028  |
| การศึกษา                                  | 29,879  | 31,246  | 30,367  | 30,893  | 31,944  |
| กิจกรรมทางการเงินและประกันภัย             | 13,423  | 14,908  | 15,629  | 18,126  | 18,826  |
| ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด               | 223,586 | 220,398 | 225,967 | 242,060 | 256,340 |
| ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคน (บาท)                | 71,980  | 71,229  | 73,315  | 78,849  | 83,828  |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

มูลค่าทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2560 มีจำนวน 256,340 ล้านบาท และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคนจำนวน 83,828 บาท ซึ่งหากพิจารณาโดยอ้างอิงตัวชี้วัดระดับการพัฒนาเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ถือว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอัตราการเติบโตในปี พ.ศ. 2560 ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ [อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (12)] แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาจะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ร้อยละ 3.02 ต่อปี

ตารางที่ 5 มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ณ ราคาประจำปี แบ่งตามจังหวัด  
(ล้านบาท)

| จังหวัด/<br>กลุ่มจังหวัด | ปี 2556 |         | ปี 2557 |         | ปี 2558 |         | ปี 2559 |         | ปี 2560 |         |
|--------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
|                          | มูลค่า  | สัดส่วน | มูลค่า  | สัดส่วน | มูลค่า  | สัดส่วน | มูลค่า  | สัดส่วน | มูลค่า  | สัดส่วน |
| อุดรธานี                 | 101,097 | 6.12    | 102,839 | 1.72    | 103,548 | 0.69    | 108,570 | 4.85    | 111,264 | 2.48    |
| เลย                      | 41,004  | 2.25    | 42,653  | 4.02    | 42,569  | 0.20    | 46,670  | 9.63    | 52,670  | 12.86   |
| หนองคาย                  | 36,689  | 7.42    | 34,567  | 5.78    | 36,382  | 5.25    | 39,111  | 7.50    | 40,053  | 2.41    |
| หนองบัวลำภู              | 21,420  | 12.83   | 20,368  | 4.91    | 21,720  | 6.64    | 23,618  | 8.74    | 25,187  | 6.64    |
| บึงกาฬ                   | 23,376  | 4.30    | 19,971  | 14.57   | 21,748  | 8.90    | 24,091  | 10.77   | 27,167  | 12.77   |
| GPCP                     | 223,586 | 6.01    | 220,398 | 1.43    | 225,967 | 2.53    | 242,060 | 7.12    | 256,340 | 5.90    |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัด จะพบว่าในปี 2560 จังหวัดเลย มีสัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่สุด โดยมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 12.86 ของเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทั้งหมด อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมาพบว่าจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดหนองบัวลำภูกลับมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจลดลง



## สรุปประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจภาพรวม

- กลุ่มจังหวัดมีการเติบโตภาพรวมในระดับที่ค่อนข้างต่ำ [อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ แบบปริมาณ ลูกโซ่ (12)] โดยมีภาคการเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก [สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (4)/ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร (4)] และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวที่ต่ำ [มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ เฉลี่ยต่อหัว (16)]
- กลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว และการเติบโตภาคบริการที่ต่ำ [สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการท่องเที่ยว (13) / อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (15)]
- ในช่วงที่ผ่านมา ภาคการเกษตรมีแนวโน้มที่ลดลง ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรม และบริการอื่นๆ มีแนวโน้มเติบโตขึ้น
- จังหวัดอุดรธานี นับว่าเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจหลัก ในขณะที่หนองบัวลำภูมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น และบึงกาฬกลับมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจลดลง
- ปัญหา / ความต้องการ: ปรับโครงสร้างการผลิตให้หลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและขยายฐานการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ยกย่องมาตรฐานสินค้า เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การเจรจาจับคู่ธุรกิจ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สนับสนุนข้อมูลการวิจัยด้านการผลิต การตลาดให้ผู้ประกอบการ

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบลำดับของผลิตภัณฑ์มวลรวม

| จังหวัด/กลุ่มจังหวัด | ลำดับของประเทศ | ลำดับของภาค | ลำดับของกลุ่มจังหวัด |
|----------------------|----------------|-------------|----------------------|
| กลุ่มจังหวัด         | 14             | 3           | -                    |
| อุดรธานี             | 24             | 4           | 1                    |
| เลย                  | 51             | 13          | 2                    |
| หนองคาย              | 60             | 15          | 3                    |
| หนองบัวลำภู          | 76             | 19          | 5                    |
| บึงกาฬ               | 78             | 16          | 4                    |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ที่แท้จริง ณ ราคาคงที่ (Chain Volume Measure: CVM<sub>s</sub>) เฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 4.03 สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 3.99) โดยที่จังหวัดหนองบัวลำภู มีอัตราการขยายตัวสูงที่สุดร้อยละ 5.99 รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (5.71) จังหวัดบึงกาฬ (4.43) จังหวัดหนองคาย (3.35) และจังหวัดอุดรธานี (3.17)



ตารางที่ 7 แสดงอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาคงที่ (CVM<sub>s</sub>)

หน่วย : ล้านบาท

| ประเทศ/<br>ภาค/ กลุ่ม<br>จังหวัด | ปี 2555    |  | ปี 2556    |                     | ปี 2557    |                     | ปี 2558    |                     | ปี 2559    |                     | ปี 2560    |                     | อัตราการ*<br>ขยายตัว<br>เฉลี่ย 5 ปี |
|----------------------------------|------------|--|------------|---------------------|------------|---------------------|------------|---------------------|------------|---------------------|------------|---------------------|-------------------------------------|
|                                  | GPP        |  | GPP        | อัตราการ<br>ขยายตัว | GPP        | อัตราการ<br>ขยายตัว | GPP        | อัตราการ<br>ขยายตัว | GPP        | อัตราการ<br>ขยายตัว | GPP        | อัตราการ<br>ขยายตัว |                                     |
| ประเทศ                           | 12,357,344 |  | 12,915,159 | 4.51                | 13,230,305 | 2.44                | 13,743,465 | 3.88                | 14,554,569 | 5.90                | 15,451,959 | 6.17                | 3.99                                |
| ภาคตอน.                          | 1,275,649  |  | 1,373,003  | 7.63                | 1,319,175  | - 3.92              | 1,363,568  | 3.37                | 1,438,846  | 5.52                | 1,496,072  | 3.98                | 4.27                                |
| ตอนบน 1                          | 210,915    |  | 223,586    | 6.01                | 220,398    | - 1.43              | 225,967    | 2.53                | 242,060    | 7.12                | 256,340    | 5.90                | 4.03                                |
| อุดรธานี                         | 95,264     |  | 101,097    | 6.12                | 102,839    | 1.72                | 103,548    | 0.69                | 108,570    | 4.85                | 111,264    | 2.48                | 3.17                                |
| เลย                              | 40,100     |  | 41,004     | 2.25                | 42,653     | 4.02                | 42,569     | - 0.20              | 46,670     | 9.63                | 52,670     | 12.86               | 5.71                                |
| หนองบัวลำภู                      | 18,984     |  | 21,420     | 12.83               | 20,368     | - 4.91              | 21,720     | 6.64                | 23,618     | 8.74                | 25,187     | 6.64                | 5.99                                |
| หนองคาย                          | 34,155     |  | 36,589     | 7.13                | 34,567     | - 5.53              | 36,382     | 5.25                | 39,111     | 7.50                | 40,053     | 2.41                | 3.35                                |
| บึงกาฬ                           | 22,412     |  | 23,376     | 4.30                | 19,971     | - 14.57             | 21,748     | 8.90                | 24,091     | 10.77               | 27,167     | 12.77               | 4.43                                |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

หมายเหตุ : เฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี

(4) ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP Per Capita) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2560 ค่าเฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ 83,828 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากปี 2559 (78,849 บาท/ปี) คิดเป็นร้อยละ 5.94 จัดอยู่ในลำดับที่ 14 ของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (85,678 บาท/ปี) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (84,855 บาท/ปี) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (72,399 บาท/ปี ล้านบาท) และ อันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (66,831 บาท/ปี)

ผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Per capita GPCP) โดยรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเลย ที่มีรายได้ต่อหัวต่อปีสูงที่สุด 97,903 บาท/ปี รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองคาย (89,913 บาท/ปี) จังหวัดอุดรธานี (88,673 บาท/ปี) จังหวัดบึงกาฬ (78,022 บาท/ปี) และจังหวัดหนองบัวลำภู (53,416 บาท/ปี) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบลำดับรายได้ต่อหัวของประชากร

| จังหวัด/กลุ่มจังหวัด | ลำดับของภาค | ลำดับของกลุ่มจังหวัด |
|----------------------|-------------|----------------------|
| กลุ่มจังหวัด         | 3           | -                    |
| อุดรธานี             | 5           | 1                    |
| เลย                  | 3           | 3                    |
| หนองคาย              | 4           | 2                    |
| หนองบัวลำภู          | 17          | 5                    |
| บึงกาฬ               | 5           | 4                    |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560



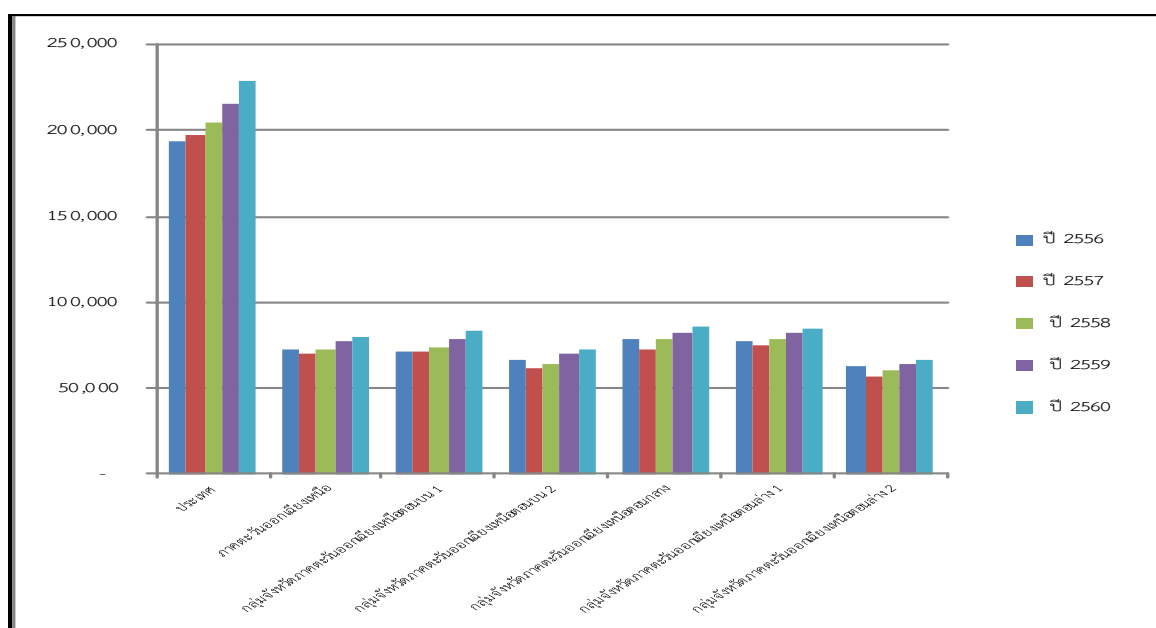
ตารางที่ 9 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

หน่วย : บาท

| ประเทศ/ภาค/จังหวัด                         | ปี 2556 | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 |
|--------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| ประเทศ                                     | 193,471 | 197,459 | 204,406 | 215,767 | 228,398 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 72,925  | 70,247  | 72,810  | 77,049  | 80,352  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 71,980  | 71,229  | 73,315  | 78,849  | 83,828  |
| อุดรธานี                                   | 79,343  | 81,009  | 81,884  | 86,189  | 88,673  |
| เลย                                        | 75,587  | 78,801  | 78,791  | 86,573  | 97,903  |
| หนองบัวลำภู                                | 44,641  | 42,626  | 45,666  | 49,888  | 53,416  |
| หนองคาย                                    | 80,909  | 76,550  | 80,927  | 87,367  | 89,913  |
| บึงกาฬ                                     | 65,609  | 56,400  | 61,769  | 68,813  | 78,022  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 66,300  | 62,157  | 64,539  | 70,327  | 72,399  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 78,229  | 73,241  | 78,239  | 82,110  | 85,678  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 77,494  | 75,588  | 78,270  | 81,895  | 84,855  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 62,620  | 56,787  | 60,364  | 64,182  | 66,831  |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

แผนภาพที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) ในปี พ.ศ.2560 จากปี พ.ศ.2559 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง

ตารางที่ 10 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(หน่วย : บาท)

|                                          | 2556    | 2557    | % การเปลี่ยนแปลง | 2558    | % การเปลี่ยนแปลง | 2559    | % การเปลี่ยนแปลง | 2560    | % การเปลี่ยนแปลง |
|------------------------------------------|---------|---------|------------------|---------|------------------|---------|------------------|---------|------------------|
| ประเทศ                                   | 193,471 | 197,459 | 2.06             | 204,406 | 3.52             | 215,767 | 5.56             | 228,398 | 5.85             |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                    | 72,925  | 70,247  | - 3.67           | 72,810  | 3.65             | 77,049  | 5.82             | 80,352  | 4.29             |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 | 71,980  | 71,229  | - 1.04           | 73,315  | 2.93             | 78,849  | 7.55             | 83,828  | 6.31             |
| อุดรธานี                                 | 79,343  | 81,009  | 2.10             | 81,884  | 1.08             | 86,189  | 5.26             | 88,673  | 2.88             |
| เลย                                      | 75,587  | 78,801  | 4.25             | 78,791  | - 0.01           | 86,573  | 9.88             | 97,903  | 13.09            |
| หนองคาย                                  | 80,909  | 76,550  | - 5.39           | 80,927  | 5.72             | 87,367  | 7.96             | 89,913  | 2.91             |
| หนองบัวลำภู                              | 44,641  | 42,626  | - 4.51           | 45,666  | 7.13             | 49,888  | 9.25             | 53,416  | 7.07             |
| บึงกาฬ                                   | 65,609  | 56,400  | - 14.04          | 61,769  | 9.52             | 68,813  | 11.40            | 78,022  | 13.38            |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

การจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap: MIT) กลุ่มจังหวัดฯ ต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP Per Capita) ประมาณ 450,000 บาท ในขณะที่ ณ ปี พ.ศ.2560 เท่ากับ 83,828 บาท ต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรกว่า 6 เท่าจากปัจจุบัน จึงจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

(5) สาขาการผลิตที่สำคัญ ในปี 2560 มูลค่าสาขาการผลิตที่สูงสุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 คือ ภาคเกษตรกรรม 52,746 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.24 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ ที่เหลือเป็นภาคนอกการเกษตร 184,441 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.76 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ ซึ่งมีสาขาการเกษตร ป่าไม้และประมงเป็นสาขาที่มีการผลิตสูงที่สุด 52,743 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิต (34,932 ล้านบาท) สาขาการศึกษา (30,345 ล้านบาท) สาขาการค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ (30,191 ล้านบาท) และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (18,072 ล้านบาท) เป็นต้น



ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ประเทศ/ภาค/กลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี

| ประเทศ / ภาค / กลุ่มจังหวัด                                  | มูลค่า (ล้านบาท) |         |         |         |         | ร้อยละ 2560 |
|--------------------------------------------------------------|------------------|---------|---------|---------|---------|-------------|
|                                                              | ปี 2556          | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 |             |
| การเกษตร                                                     | 60,693           | 53,302  | 53,126  | 55,425  | 59,427  | 7.22        |
| เกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง                                 | 60,693           | 53,302  | 53,126  | 55,425  | 59,427  | 7.22        |
| นอกการเกษตร                                                  | 162,893          | 167,096 | 172,841 | 186,635 | 196,913 | 5.51        |
| การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน                                   | 7,272            | 8,288   | 8,763   | 8,404   | 6,658   | -20.78      |
| การผลิต                                                      | 29,244           | 31,599  | 29,908  | 35,864  | 39,514  | 10.18       |
| การไฟฟ้า แก๊ส ไอน้ำและการจัดหา<br>เครื่องปรับอากาศ           | 2,673            | 2,879   | 2,824   | 2,939   | 3,060   | 4.12        |
| น้ำประปา การระบายน้ำทิ้ง การจัดการขยะและ<br>กิจกรรมการฟื้นฟู | 587              | 727     | 808     | 854     | 1,008   | 18.03       |
| การก่อสร้าง                                                  | 9,158            | 10,180  | 10,076  | 10,149  | 9,804   | -3.40       |
| การขายส่ง ขายปลีก การค้าและการซ่อมแซมยาน<br>ยนต์             | 22,978           | 24,872  | 27,036  | 31,054  | 35,028  | 12.80       |
| การขนส่งและการเก็บรักษา                                      | 5,977            | 5,760   | 7,036   | 7,526   | 7,891   | 4.85        |
| ที่พักและกิจกรรมบริการอาหาร                                  | 1,874            | 1,906   | 2,183   | 2,362   | 2,702   | 14.39       |
| สารสนเทศและการสื่อสาร                                        | 1,894            | 1,769   | 1,933   | 1,553   | 1,755   | 13.01       |
| กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย                             | 13,423           | 14,908  | 15,629  | 18,126  | 18,826  | 3.86        |
| กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์                                   | 12,713           | 10,616  | 11,426  | 10,813  | 11,735  | 8.53        |
| กิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี                     | 94               | 90      | 106     | 101     | 100     | -1          |
| กิจกรรมการบริหารและสนับสนุนบริการ                            | 1,001            | 1,054   | 1,074   | 1,089   | 1,204   | 10.56       |
| การบริหารราชการและป้องกันประเทศ ประกันสังคม<br>ภาคบังคับ     | 14,294           | 10,888  | 12,956  | 13,599  | 13,930  | 2.43        |
| การศึกษา                                                     | 29,879           | 31,246  | 30,367  | 30,893  | 31,944  | 3.40        |
| กิจกรรมด้านสุขภาพของมนุษย์                                   | 6,755            | 7,205   | 7,524   | 7,981   | 8,528   | 6.85        |
| ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ                                 | 440              | 440     | 447     | 557     | 662     | 18.85       |
| กิจกรรมบริการอื่นๆ                                           | 2,638            | 2,668   | 2,745   | 2,772   | 2,864   | 3.32        |
| ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GPP)                             | 223,586          | 220,398 | 225,967 | 242,060 | 256,340 | 5.90        |
| GPP รายได้ต่อหัวประชากร (บาท)                                | 71,980           | 71,229  | 73,315  | 78,849  | 83,828  | 6.31        |
| ประชากร (1,000 คน)                                           | 3,106            | 3,094   | 3,082   | 3,070   | 3,058   | -0.39       |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

## 2.2 ด้านเกษตรกรรม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี พ.ศ. 2560 มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ประมาณ 63,865,822 ไร่ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ในปี พ.ศ. 2559 ประมาณ 11,172,371 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.49 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 7.49 ของประเทศ จัดอยู่ในอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร เป็นอันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (20,310,546 ไร่) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (13,588,036 ไร่) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2 (12,604,497 ไร่) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (6,290,373 ไร่)

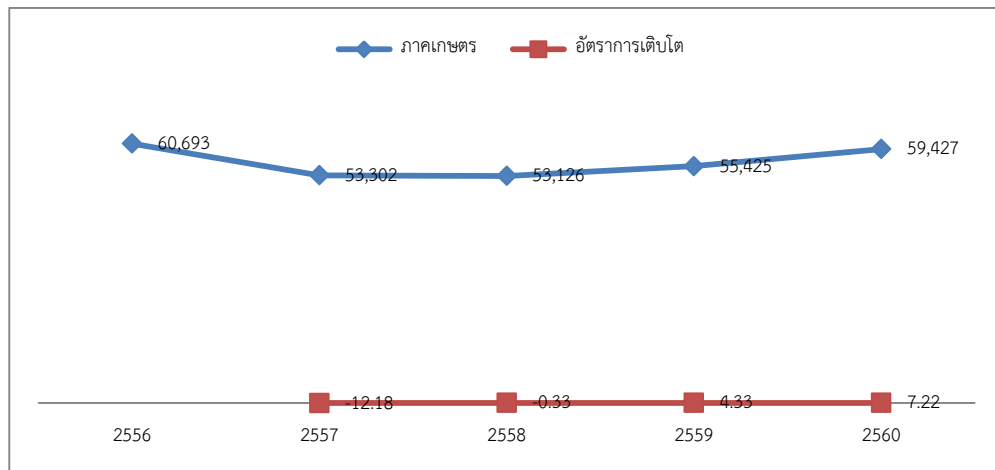




ตารางที่ 12 มูลค่าด้านเกษตรกรรม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี 2556 – 2560  
(ล้านบาท)

| สาขาการผลิต    | 2556   | 2557   | 2558   | 2559   | 2560   |
|----------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| ภาคเกษตร       | 60,693 | 53,302 | 53,126 | 55,425 | 59,427 |
| อัตราการเติบโต |        | -12.18 | -0.33  | 4.33   | 7.22   |

แผนภาพที่ 2 สัดส่วนมูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี 2560



**เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน** จากการสำรวจเนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2560 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่รวมประมาณ 21,466,425 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15.93 ของเนื้อที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ 5.18 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีมีเนื้อที่มากที่สุด คือ 7,331,439 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดเลย 7,140,382 ไร่ จังหวัดบึงกาฬ 2,690,625 ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู 2,411,929 ไร่ จังหวัดหนองคาย 1,892,050 ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ จากเนื้อที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดฯ สามารถแบ่งได้เป็นเนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร 11,072,371 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.09 เนื้อที่ป่าไม้ 3,446,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.36 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด โดยในส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นเนื้อที่เพาะปลูกนาข้าว ประมาณ 5,341,646 ไร่ ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 48.27 ของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเนื้อที่นา ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 51.73 เป็นเนื้อที่เพาะปลูกพืชไร่ (ข้าวโพด อ้อย ยางพารา) สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น สวนผัก/ไม้ดอกไม้ประดับ และการเกษตรอื่นๆ เป็นต้น



ตารางที่ 13 เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี พ.ศ. 2560

| ประเทศ/ภาค/จังหวัด                           | เนื้อที่ทั้งหมด | เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่) |            |                        |                             |                   |
|----------------------------------------------|-----------------|--------------------------------------|------------|------------------------|-----------------------------|-------------------|
|                                              |                 | นาข้าว                               | พืชไร่     | สวนไม้ผล/<br>ไม้ยืนต้น | สวนผัก/ไม้<br>ดอก/ไม้ประดับ | การเกษตร<br>อื่นๆ |
| ทั่วประเทศ                                   | 320,696,888     | 69,959,983                           | 31,170,296 | 34,920,555             | 1,401,593                   | 11,807,731        |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                        | 105,533,963     | 42,750,651                           | 11,948,934 | 4,324,426              | 318,111                     | 4,523,699         |
| กลุ่มจังหวัดภาค<br>ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 | 21,466,425      | 5,341,646                            | 2,748,931  | 1,979,717              | 73,607                      | 928,471           |
| อุดรธานี                                     | 7,331,439       | 2,404,892                            | 754,818    | 396,170                | 22,374                      | 290,912           |
| เลย                                          | 7,140,382       | 496,053                              | 1,403,108  | 529,669                | 17,297                      | 267,819           |
| หนองคาย                                      | 1,892,050       | 806,440                              | 242,668    | 345,164                | 3,632                       | 145,332           |
| หนองบัวลำภู                                  | 2,411,929       | 1,077,258                            | 281,934    | 172,370                | 5,839                       | 150,312           |
| บึงกาฬ                                       | 2,690,625       | 557,003                              | 66,403     | 536,344                | 24,465                      | 74,096            |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2560

ตารางที่ 14 แสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินในปี พ.ศ.2560

(หน่วย : ไร่)

| การใช้ประโยชน์จากที่ดิน                     | อุดรธานี  | เลย       | หนองคาย   | หนองบัวลำภู | บึงกาฬ    | กลุ่มจังหวัด |
|---------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-------------|-----------|--------------|
| พื้นที่เกษตรกรรม                            | 3,869,166 | 2,713,945 | 1,543,235 | 1,077,258   | 1,258,312 | 10,461,916   |
| นาข้าว                                      | 2,404,892 | 496,053   | 806,440   | 281,934     | 557,003   | 4,546,322    |
| พืชไร่                                      | 754,818   | 1,403,108 | 242,668   | 172,370     | 66,403    | 2,639,367    |
| สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น                          | 396,170   | 529,669   | 345,164   | 5,839       | 536,344   | 1,813,186    |
| สวนผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ                     | 22,374    | 17,297    | 3,632     | 150,312     | 24,465    | 218,080      |
| การใช้ประโยชน์จากที่ดิน<br>ทางการเกษตรอื่นๆ | 290,912   | 267,819   | 145,332   | 432,922     | 74,096    | 1,211,081    |
| การใช้ประโยชน์จากที่ดิน<br>นอกภาคการเกษตร   | 2,748,482 | 2,304,735 | 203,126   | 6,803,744   | 1,258,088 | 13,318,175   |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2560

การใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดฯ ใช้เพื่อการเกษตรร้อยละ 61.77 ใช้ที่ดินของนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 38.23 การใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคการเกษตรเป็นนาข้าวสูงสุด ร้อยละ 29.82 พืชไร่ ร้อยละ 15.34 สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อยละ 11.03 ตามลำดับ

จากการใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าว ได้ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 เนื่องจากในปี 2560 การผลิตภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่า 59,427 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.24 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 แต่มีสัดส่วนลดลงจากปี 2559 ที่มีมูลค่า 52,833 ล้านบาท



### 1) ด้านเกษตร

พืชเศรษฐกิจสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้แก่ ข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่กรีดยางร่วมกันในปี 2561 จำนวน 10,481,204 ไร่ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง 3,971,413 ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน 1,403,617 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 652,422 ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 482,339 ไร่ ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ผลผลิตรวมของพืชเศรษฐกิจในปี 2561 ผลผลิตรวมเท่ากับ 21,499,389 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีผลผลิตรวม 16,855,239 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.55 ซึ่งผลผลิตรวมส่วนใหญ่ มาจากอ้อยโรงงาน มีผลผลิตรวม 16,215,859 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 47.71 รองลงมาได้แก่ มันสำปะหลัง ผลผลิตรวม 2,270,668 ตัน ข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง ผลผลิตรวม 1,341,089 ตัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตรวม 330,684 ตัน และตามลำดับ

ในภาพรวมด้านการเกษตร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 59,427 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าในอัตราประมาณร้อยละ 7.22 ในขณะที่ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาสะท้อนว่ามีผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่เพิ่มขึ้น [อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่ (4)] ซึ่งอาจเกิดมาจากความผันผวนทางด้านราคาสินค้าเกษตร และหากพิจารณาแนวโน้มของภาคเกษตรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา จะพบว่าสถานการณ์ทางด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทำให้มีอัตราการลดลงเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ประมาณร้อยละ 4.33 ต่อปี



ตารางที่ 15 ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของสินค้าเกษตรสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
ตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2559-2561

|                                                    | ข้าว ปี 61      |                           | ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 61 |                           | มันสำปะหลัง ปี 61 |                           | ยางพารา ปี 60   |                           | อ้อยโรงงาน ปี 61 |                           |
|----------------------------------------------------|-----------------|---------------------------|--------------------------|---------------------------|-------------------|---------------------------|-----------------|---------------------------|------------------|---------------------------|
|                                                    | ผลผลิต<br>(ตัน) | ผลผลิตต่อไร่<br>(กก./ไร่) | ผลผลิต<br>(ตัน)          | ผลผลิตต่อไร่<br>(กก./ไร่) | ผลผลิต<br>(ตัน)   | ผลผลิตต่อไร่<br>(กก./ไร่) | ผลผลิต<br>(ตัน) | ผลผลิตต่อไร่<br>(กก./ไร่) | ผลผลิต<br>(ตัน)  | ผลผลิตต่อไร่<br>(กก./ไร่) |
| ประเทศ                                             | 32,363,299      | 555                       | 4,820,962                | 736                       | 29,368,185        | 3,405                     | 4,342,935       | 235                       | 131,717,042      | 11,680                    |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                              | 12,331,108      | 463                       | 973,186                  | 729                       | 16,460,241        | 3,455                     | 808,432         | 197                       | 38,510,307       | 11,210                    |
| กลุ่มจังหวัด<br>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ<br>ตอนบน 1   | 1,341,633       | 592                       | 330,684                  | 446                       | 2,270,668         | 3,292                     | 414,806         | 217                       | 16,215,859       | 11,750                    |
| กลุ่มจังหวัด<br>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ<br>ตอนบน 2   | 1,341,081       | 421                       | 0                        | 0                         | 874,651           | 3,218                     | 136,320         | 211                       | 3,500,516        | 11,700                    |
| กลุ่มจังหวัด<br>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ<br>ตอนกลาง   | 3,192,489       | 480                       | 8,538                    | 643                       | 2,141,025         | 3,254                     | 49,039          | 181                       | 16,204,132       | 11,650                    |
| กลุ่มจังหวัด<br>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ<br>ตอนล่าง 1 | 3,224,168       | 452                       | 602,321                  | 738                       | 8,445,890         | 3,570                     | 74,192          | 185                       | 19,865,812       | 11,790                    |
| กลุ่มจังหวัด<br>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ<br>ตอนล่าง 2 | 3,232,281       | 435                       | 31,643                   | 791                       | 2,728,007         | 3,483                     | 134,075         | 189                       | 1,986,760        | 11,690                    |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2559-61 ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย 2561

ข้อมูลผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 เป็นแหล่งผลิตอ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าว ยางพารา และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและของประเทศ โดยกลุ่มจังหวัดฯ มีสัดส่วนปริมาณผลผลิตยางพาราอยู่ที่ 414,806 ตัน และผลผลิตต่อไร่อยู่ที่ 1,087 กก./ไร่ แต่หากคิดเป็นสัดส่วนของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 9.6 เท่านั้น ในขณะที่มีสัดส่วนผลผลิตข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ที่ประมาณร้อยละ 33.98 แต่คิดเป็นสัดส่วนต่อประเทศอยู่ที่ร้อยละ 6.86

นอกจากนี้ ยังพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลิตภาพในการผลิต (ผลผลิตต่อไร่) มันสำปะหลัง ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และยางพาราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยมีผลิตภาพยางพาราสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอยู่ที่ 209 ก.ก. ต่อไร่



ตารางที่ 16 ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของการประมงของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                               | เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่) |               |               | ผลผลิต (ตัน)  |               |               | ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่) |            |            |
|------------------------------------------------------|--------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|------------------------|------------|------------|
|                                                      | 2557                     | 2558          | 2559          | 2557          | 2558          | 2559          | 2557                   | 2558       | 2559       |
| ประเทศ                                               | 527,314                  | 515,380       | 500,922       | 302,732       | 291,100       | 274,709       | 574                    | 565        | 548        |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                | 212,903                  | 207,838       | 204,335       | 70,163        | 66,120        | 62,928        | 330                    | 318        | 308        |
| <b>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</b>      | <b>67,829</b>            | <b>66,276</b> | <b>65,267</b> | <b>13,052</b> | <b>12,385</b> | <b>11,886</b> | <b>192</b>             | <b>187</b> | <b>182</b> |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 / ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ | 31.86%                   | 31.89%        | 31.94%        | 18.60%        | 18.73%        | 18.89%        |                        |            |            |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 / ประเทศ                | 12.86%                   | 12.86%        | 13.03%        | 4.31%         | 4.25%         | 4.33%         |                        |            |            |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2             | 20,872                   | 20,453        | 20,128        | 7,088         | 6,661         | 6,815         | 340                    | 326        | 339        |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง             | 40,921                   | 40,097        | 39,494        | 19,321        | 18,056        | 17,107        | 472                    | 450        | 433        |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1           | 65,947                   | 64,681        | 63,374        | 20,891        | 19,891        | 18,729        | 317                    | 308        | 296        |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2           | 17,334                   | 16,331        | 16,072        | 9,811         | 9,106         | 8,782         | 566                    | 558        | 546        |

ที่มา : กรมประมง

ในส่วนของการประมง แม้ว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณเนื้อที่เพาะเลี้ยง และผลผลิตประมงที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปีที่ผ่านมา แต่หากคิดเป็นสัดส่วนเทียบกับของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและของประเทศ จะพบว่าแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการลดลงของการประมงทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นับว่าเป็นกลุ่มที่มีผลผลิตต่อไร่ต่ำที่สุดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี พ.ศ. 2559 มีผลผลิตต่อไร่เพียง 182 ก.ก. ต่อไร่ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ที่ 308 ก.ก. ต่อไร่

ตารางที่ 17 ข้อมูลปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2560 (ตัว)

| ประเทศ/ภาค/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด                 | โคเนื้อ        | โคนม          | สุกร           | กระบือ        | ไก่              | เป็ด           | แพะ          | แกะ        | รวมทั้งหมด       |
|-------------------------------------------------|----------------|---------------|----------------|---------------|------------------|----------------|--------------|------------|------------------|
| ประเทศ                                          | 4,876,228      | 584,327       | 10,191,784     | 1,029,924     | 429,979,458      | 26,287,094     | 652,964      | 45,628     | 473,647,407      |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                           | 2,284,682      | 177,278       | 1,998,644      | 730,892       | 94,747,779       | 5,942,601      | 46,478       | 2,231      | 105,939,285      |
| <b>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</b> | <b>156,253</b> | <b>14,323</b> | <b>336,025</b> | <b>67,581</b> | <b>7,286,185</b> | <b>946,225</b> | <b>4,312</b> | <b>191</b> | <b>8,811,095</b> |
| กลุ่มจังหวัดต่อประเทศ                           | 3.2%           | 2.5%          | 3.3%           | 6.6%          | 1.7%             | 3.6%           | 0.7%         | 0.4%       |                  |
| กลุ่มจังหวัดต่อภาค                              | 6.8%           | 8.1%          | 16.8%          | 9.2%          | 7.7%             | 15.9%          | 9.3%         | 8.6%       |                  |
| อุดรธานี                                        | 64,633         | 8,651         | 167,372        | 33,195        | 2,909,650        | 326,594        | 1,501        | 25         | 3,511,621        |
| เลย                                             | 27,575         | 2,430         | 44,510         | 8,533         | 1,123,290        | 161,143        | 507          | 90         | 1,368,078        |
| หนองคาย                                         | 25,362         | 10            | 62,028         | 8,999         | 1,413,415        | 234,804        | 1,394        | 13         | 1,746,025        |
| หนองบัวลำภู                                     | 23,120         | 2,222         | 48,201         | 5,681         | 1,201,548        | 118,753        | 540          | 63         | 1,400,128        |
| บึงกาฬ                                          | 15,563         | 1,010         | 13,914         | 11,173        | 638,282          | 104,931        | 370          | -          | 785,243          |

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนการเลี้ยงปศุสัตว์จำนวนมาก โดยหากพิจารณาตามจำนวนจะพบว่ามีจำนวนการเลี้ยงไก่สูงที่สุด อยู่ที่ประมาณ 7.2 ล้านตัว แต่หากพิจารณาตามสัดส่วนจำนวนของกลุ่มจังหวัดต่อประเทศนั้น จะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนปริมาณการเลี้ยงกระบือ (ร้อยละ 6.6) เป็ด (ร้อยละ 3.6) และสุกร (ร้อยละ 3.3) ต่อจำนวนการเลี้ยงของทั้งประเทศสูงที่สุดในบรรดาปศุสัตว์ที่เลี้ยงในกลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนการเลี้ยงปศุสัตว์ทั้ง 3 ประเภทนี้มากที่สุด

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านเกษตร

- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพทางด้านการทำการเกษตรที่ดี [สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (4) / อัตราการขยายตัวแบบปริมาณลูกโซ่ (4)] แต่ด้วยความผันผวนทางด้านการเงินในช่วงที่ผ่านมา ทำให้มูลค่าทางด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มลดลง (ลดลงเฉลี่ยปีละ 1.4%)
- เกษตรกรยังคงต้องการน้ำในบางพื้นที่อยู่ [สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตร (11)]
- แม้กลุ่มสถาบันเกษตรกรมีสถานการณ์ทางการเงินที่ไม่แข็งแกร่ง [สัดส่วนองค์กรชุมชนเกษตรมีเสถียรภาพทางการเงินที่ดี (18)] แต่พบว่าเกษตรกรรายย่อยมีปัญหาเรื่องหนี้เสียที่น้อย [สัดส่วนหนี้เสียของเกษตรกร (2)]
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 เป็นแหล่งผลิตอ้อยโรงงาน (11.9%) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (9.4%) และยางพารา (7.3%) ที่สำคัญของภาคอีสาน และของประเทศ
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัดส่วนการเลี้ยงกระบือสูงที่สุด (6.6%) หากเทียบกับปริมาณการผลิตของทั้งประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีมีปริมาณสูงที่สุด
- ปัญหา / ความต้องการ: พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานผลผลิตทางการเกษตร พัฒนาแหล่งน้ำ แก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตร เน้นทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมให้เกิดเกษตรกรรุ่นใหม่





ตารางที่ 18 แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ

| พื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กรีดได้ยางพารา (ไร่) |                     |                    |            |            |         |                  |            |         |         |
|------------------------------------------------|---------------------|--------------------|------------|------------|---------|------------------|------------|---------|---------|
| ลำดับ                                          | ชนิดพืช             | ปี 2559            | ร้อยละ     | ปี 2560    | ร้อยละ  | yoy              | ปี 2561    | ร้อยละ  | yoy     |
| 1                                              | ข้าว                | 3,792,972          | 31.24      | 3,967,643  | 32.08   | 4.61             | 3,971,413  | 31.18   | 0.10    |
|                                                | ข้าวนาปี            | 3,674,990          | 30.27      | 3,798,739  | 30.71   | 3.37             | 3,805,245  | 29.88   | 0.17    |
|                                                | ข้าวนาปรัง          | 117,982            | 0.97       | 168,904    | 1.37    | 43.16            | 166,168    | 1.30    | - 1.62  |
| 2                                              | ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์  | 600,029            | 4.94       | 548,983    | 4.44    | - 8.51           | 482,339    | 3.79    | - 12.14 |
| 3                                              | อ้อยโรงงาน          | 1,324,384          | 10.91      | 1,135,902  | 9.18    | - 14.23          | 1,403,617  | 11.02   | 23.57   |
| 4                                              | มันสำปะหลัง         | 761,872            | 6.28       | 647,534    | 5.24    | - 15.01          | 652,422    | 5.12    | 0.75    |
| 5                                              | ยางพารา(พท.กรีดได้) | 1,868,981          | 15.39      | 2,100,733  | 16.98   | 12.40            | 2,255,247  | 17.71   | 7.36    |
| รวม                                            |                     | 12,141,210         | 100.00     | 12,368,438 | 100.00  | 1.87             | 12,736,451 | 100.00  | 2.98    |
| ผลผลิต                                         |                     |                    |            |            |         |                  |            |         |         |
|                                                |                     | ผลผลิตรวม (ตัน/ปี) |            |            | yoy     | เฉลี่ย (กก./ไร่) |            |         | yoy     |
|                                                |                     | ปี 2559            | ปี 2560    | ปี 2561    |         | ปี 2559          | ปี 2560    | ปี 2561 |         |
| 1                                              | ข้าวนาปี/นาปรัง     | 1,302,816          | 1,411,989  | 1,341,089  | 8.38    | 562              | 618        | 592     | 9.96    |
|                                                | ข้าวนาปี            | 1,246,765          | 1,329,696  | 1,255,730  | 6.65    | 332              | 386        | 341     | 16.27   |
|                                                | ข้าวนาปรัง          | 56,051             | 82,293     | 85,359     | 46.82   | 461              | 463        | 502     | 0.43    |
| 2                                              | ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์  | 377,890            | 368,253    | 330,684    | - 2.55  | 630              | 389        | 446     | - 38.25 |
| 2                                              | อ้อยโรงงาน          | 11,949,563         | 10,978,064 | 16,215,859 | - 8.13  | 9,023            | 9,410      | 11,750  | 4.29    |
| 3                                              | มันสำปะหลัง         | 2,592,544          | 2,270,138  | 2,270,668  | - 12.44 | 3,403            | 3,274      | 3,292   | - 3.79  |
| 4                                              | ยางพารา(พท.กรีดได้) | 414,806            | 478,192    | 526,567    | 15.28   | 217              | 224        | 230     | 3.036   |
| รวม                                            |                     | 17,940,435         | 16,918,625 | 22,025,956 | - 5.70  | 1,478            | 1,368      | 1,781   | - 7.428 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/>, หมายเหตุ: yoy หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลง

ศักยภาพด้านเกษตรกรรม มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตรเป็นลำดับ 10 ใน 18 กลุ่มจังหวัด ลำดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.35 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการขยายตัว ณ ราคาประจำปี ต่อเนื่อง เป็นลำดับ 5 ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับภาคการเกษตรของจังหวัดหนองคาย ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลง ร้อยละ 40 เพราะแยกจังหวัดบึงกาฬออกจากการปกครองของจังหวัดหนองคาย



### พืชเศรษฐกิจ

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 20,499,359 ตัน/ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.34 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีผลผลิตรวม 16,855,239 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 5.58 ซึ่งปริมาณผลผลิตรวมดังกล่าว อยู่อันดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตรวมส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีผลผลิตรวมมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 9,715,359 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 47.39 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (5,106,926 ตัน/ปี) จังหวัดหนองบัวลำภู (4,109,832 ตัน/ปี) จังหวัดหนองคาย (1,051,096 ตัน/ปี) และจังหวัดบึงกาฬ (175,087 ตัน/ปี) ตามลำดับ

(1) **ข้าว (ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง)** เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในประเทศ ในปี 2561 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น แต่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวลดลง เนื่องจากประสบปัญหาอุทกภัย แต่ยังมีเกษตรกรบางส่วนยังคงปลูกข้าวอยู่โดยเฉพาะข้าวมะลิ เนื่องจากราคาและค่าตอบแทนอยู่ในเกณฑ์ดี พื้นที่เพาะปลูกในภาพรวมจึงเพิ่มขึ้นไม่มาก ส่วนผลผลิตต่อไร่ลดลงเล็กน้อย

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมข้าวนาปีและข้าวนาปรัง 1,341,089 ตัน/ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.72 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งลดลงจากปี 2560 ที่มีผลผลิตรวม 1,411,989 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 8.38 ซึ่งปริมาณผลผลิตรวมดังกล่าว อยู่อันดับ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตรวมส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีผลผลิตรวมมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 638,435 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 47.61 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (214,593 ตัน/ปี) จังหวัดหนองคาย (212,256 ตัน/ปี) จังหวัดเลย (146,400 ตัน/ปี) และจังหวัดบึงกาฬ (129,405 ตัน/ปี) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 3,971,413 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 3,967,643 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.10 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 3,772,880 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 3,771,242 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.04 นอกจากนี้ ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/พื้นที่ปลูกรวม 592 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งลดลงจากปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.21 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือจังหวัดหนองคาย (613 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (610 กก./ไร่) จังหวัดอุดรธานี (605 กก./ไร่) จังหวัดเลย (581 กก./ไร่) และจังหวัดบึงกาฬ (553 กก./ไร่) ตามลำดับ



ตารางที่ 19 ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกข้าว เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัดฯ

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | พื้นที่เพาะปลูก (ไร่) |            | เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่) |            | ผลผลิต (ตัน) |            | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |
|----------------------------------------------------------|-----------------------|------------|--------------------------|------------|--------------|------------|-------------------------------------|---------|
|                                                          | ปี 2560               | ปี 2561    | ปี 2560                  | ปี 2561    | ปี 2560      | ปี 2561    | ปี 2560                             | ปี 2561 |
| ประเทศ                                                   | 9,677,369             | 71,395,889 | 65,366,015               | 66,824,306 | 34,555,194   | 32,363,299 | 545                                 | 555     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 38,050,387            | 38,326,784 | 34,896,261               | 34,286,139 | 12,956,570   | 12,331,108 | 440                                 | 463     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 3,953,273             | 3,792,972  | 3,678,692                | 3,637,097  | 1,270,255    | 1,302,816  | 618                                 | 592     |
| ข้าวนาปี                                                 | 3,805,245             | 3,674,990  | 3,532,677                | 3,520,587  | 1,196,672    | 1,246,765  | 386                                 | 341     |
| ข้าวนาปรัง                                               | 148,028               | 117,982    | 146,015                  | 116,510    | 73,583       | 56,051     | 463                                 | 502     |
| อุดรธานี                                                 | 1,804,612             | 1,717,042  | 1,656,599                | 1,674,235  | 597,960      | 629,698    | 654                                 | 605     |
| ข้าวนาปี                                                 | 1,755,339             | 1,682,081  | 1,607,788                | 1,639,577  | 575,086      | 614,004    | 461                                 | 362     |
| ข้าวนาปรัง                                               | 49,273                | 34,961     | 48,811                   | 34,658     | 22,874       | 15,694     | 385                                 | 485     |
| เลย                                                      | 404,356               | 337,320    | 329,743                  | 329,666    | 121,447      | 121,819    | 630                                 | 581     |
| ข้าวนาปี                                                 | 404,045               | 337,235    | 329,470                  | 329,581    | 121,345      | 121,787    | 433                                 | 366     |
| ข้าวนาปรัง                                               | 311                   | 85         | 273                      | 85         | 102          | 32         | 394                                 | 429     |
| หนองคาย                                                  | 591,549               | 533,098    | 558,923                  | 515,834    | 199,343      | 198,646    | 629                                 | 613     |
| ข้าวนาปี                                                 | 519,978               | 465,700    | 488,072                  | 449,279    | 162,327      | 166,023    | 375                                 | 351     |
| ข้าวนาปรัง                                               | 71,571                | 67,398     | 70,851                   | 66,555     | 37,016       | 32,623     | 508                                 | 524     |
| หนองบัวลำภู                                              | 663,045               | 706,324    | 666,722                  | 673,401    | 212,399      | 214,389    | 608                                 | 610     |
| ข้าวนาปี                                                 | 647,269               | 700,367    | 651,301                  | 667,557    | 204,330      | 211,386    | 346                                 | 328     |
| ข้าวนาปรัง                                               | 15,776                | 5,957      | 15,421                   | 5,844      | 8,069        | 3,003      | 523                                 | 564     |
| บึงกาฬ                                                   | 489,711               | 499,188    | 466,705                  | 443,961    | 139,106      | 138,264    | 570                                 | 553     |
| ข้าวนาปี                                                 | 478,614               | 489,607    | 456,046                  | 434,593    | 133,584      | 133,565    | 317                                 | 298     |
| ข้าวนาปรัง                                               | 11,097                | 9,581      | 10,659                   | 9,368      | 5,522        | 4,699      | 506                                 | 509     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 3,791,941             | 3,868,587  | 3,647,077                | 3,710,645  | 1,249,414    | 1,263,465  | 421                                 | 421     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 9,339,071             | 9,206,748  | 8,550,522                | 8,483,781  | 3,178,165    | 3,158,156  | 475                                 | 480     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 10,989,559            | 10,932,797 | 10,230,050               | 10,134,420 | 3,788,507    | 3,790,789  | 441                                 | 452     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 9,129,268             | 9,178,061  | 8,798,829                | 8,983,946  | 3,031,037    | 3,115,680  | 425                                 | 435     |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 10.39                 | 9.90       | 10.54                    | 10.61      | 9.80         | 10.57      | 140.45                              | 100.00  |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 40.85                 | 5.31       | 5.63                     | 5.44       | 3.68         | 4.03       | 113.39                              | 106.67  |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 20 พื้นที่เพาะปลูกข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | พื้นที่เพาะปลูกข้าว (ไร่) |            |            |            |            |
|--------------------------------------------|---------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                            | ปี 2557                   | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 75,845,675                | 65,776,225 | 58,063,476 | 69,677,369 | 71,395,889 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 39,297,173                | 36,992,714 | 36,193,410 | 38,050,387 | 38,326,784 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 4,041,224                 | 3,742,875  | 3,792,972  | 3,967,643  | 3,971,413  |
| ข้าวนาปี                                   | 3,822,605                 | 3,594,847  | 3,674,990  | 3,798,739  | 3,805,245  |
| ข้าวนาปรัง                                 | 218,619                   | 148,028    | 117,982    | 168,904    | 166,168    |
| อุดรธานี                                   | 1,815,280                 | 1,700,034  | 1,717,042  | 1,777,212  | 1,801,217  |
| ข้าวนาปี                                   | 1,739,591                 | 1,650,761  | 1,682,081  | 1,734,452  | 1,755,339  |
| ข้าวนาปรัง                                 | 75,689                    | 49,273     | 34,961     | 42,760     | 45,878     |
| เลย                                        | 368,582                   | 337,465    | 337,320    | 414,000    | 404,997    |
| ข้าวนาปี                                   | 367,280                   | 337,154    | 337,235    | 413,850    | 404,045    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 1,302                     | 311        | 85         | 150        | 952        |
| หนองคาย                                    | 604,421                   | 531,235    | 533,098    | 621,583    | 606,815    |
| ข้าวนาปี                                   | 511,173                   | 459,664    | 465,700    | 522,224    | 519,978    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 93,248                    | 71,571     | 67,398     | 99,359     | 86,837     |
| หนองบัวลำภู                                | 747,425                   | 692,103    | 706,324    | 665,026    | 669,813    |
| ข้าวนาปี                                   | 712,380                   | 676,327    | 700,367    | 647,685    | 647,269    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 35,045                    | 15,776     | 5,957      | 17,341     | 22,544     |
| บึงกาฬ                                     | 505,516                   | 482,038    | 499,188    | 489,822    | 488,571    |
| ข้าวนาปี                                   | 492,181                   | 470,941    | 489,607    | 480,528    | 478,614    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 13,335                    | 11,097     | 9,581      | 9,294      | 9,957      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 3,963,280                 | 3,791,941  | 3,868,587  | 4,073,467  | 4,056,577  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 10,121,825                | 9,339,071  | 9,206,748  | 9,674,347  | 9,734,688  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 11,611,982                | 10,989,559 | 10,932,797 | 10,773,021 | 11,062,966 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 9,558,862                 | 9,129,268  | 9,178,061  | 9,453,382  | 9,501,140  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 10.28                     | 10.12      | 10.48      | 10.43      | 10.36      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 5.33                      | 5.69       | 6.53       | 5.69       | 5.56       |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 21 เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าว (ไร่) |            |            |            |            |
|--------------------------------------------|------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                            | ปี 2557                      | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 73,138,133                   | 63,160,512 | 55,095,547 | 65,366,015 | 66,824,306 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 37,045,785                   | 34,865,170 | 34,173,002 | 34,896,261 | 34,286,139 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 3,962,775                    | 3,638,692  | 3,637,097  | 3,771,242  | 3,772,880  |
| ข้าวนาปี                                   | 3,746,464                    | 3,492,677  | 3,520,587  | 3,605,838  | 3,607,902  |
| ข้าวนาปรัง                                 | 216,311                      | 146,015    | 116,510    | 165,404    | 164,978    |
| อุดรธานี                                   | 1,784,692                    | 1,656,599  | 1,674,235  | 1,643,327  | 1,746,227  |
| ข้าวนาปี                                   | 1,709,518                    | 1,607,788  | 1,639,577  | 1,600,668  | 1,700,561  |
| ข้าวนาปรัง                                 | 75,174                       | 48,811     | 34,658     | 42,659     | 45,666     |
| เลย                                        | 359,430                      | 329,743    | 329,666    | 402,919    | 399,823    |
| ข้าวนาปี                                   | 358,139                      | 329,470    | 329,581    | 402,769    | 398,871    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 1,291                        | 273        | 85         | 150        | 952        |
| หนองคาย                                    | 594,315                      | 518,923    | 515,834    | 603,963    | 561,551    |
| ข้าวนาปี                                   | 501,828                      | 448,072    | 449,279    | 507,668    | 475,170    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 92,487                       | 70,851     | 66,555     | 96,295     | 86,381     |
| หนองบัวลำภู                                | 729,710                      | 666,722    | 673,401    | 645,161    | 637,603    |
| ข้าวนาปี                                   | 695,019                      | 651,301    | 667,557    | 627,990    | 615,412    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 34,691                       | 15,421     | 5,844      | 17,171     | 22,191     |
| บึงกาฬ                                     | 494,628                      | 466,705    | 443,961    | 475,872    | 427,676    |
| ข้าวนาปี                                   | 481,960                      | 456,046    | 434,593    | 466,743    | 417,888    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 12,668                       | 10,659     | 9,368      | 9,129      | 9,788      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 3,881,201                    | 3,647,077  | 3,710,645  | 3,495,077  | 3,799,449  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 9,503,547                    | 8,550,522  | 8,483,781  | 8,457,244  | 8,657,825  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 10,562,577                   | 10,230,050 | 10,134,420 | 10,292,291 | 897,071    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 9,135,685                    | 8,798,829  | 8,983,946  | 8,880,407  | 9,083,914  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 10.70                        | 10.44      | 10.64      | 10.81      | 11.00      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 5.42                         | 5.76       | 6.60       | 5.77       | 5.65       |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 22 ผลผลิตรวมข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิต (ตัน) |            |            |            |            |
|--------------------------------------------|--------------|------------|------------|------------|------------|
|                                            | ปี 2557      | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 35,942,057   | 29,272,416 | 24,311,539 | 31,555,194 | 32,363,299 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 12,675,212   | 12,517,378 | 12,230,973 | 12,956,570 | 12,331,108 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 1,428,089    | 1,270,255  | 1,302,816  | 1,411,989  | 1,341,633  |
| ข้าวนาปี                                   | 1,317,567    | 1,196,672  | 1,246,765  | 1,329,696  | 1,255,730  |
| ข้าวนาปรัง                                 | 110,522      | 73,583     | 56,051     | 82,293     | 85,903     |
| อุดรธานี                                   | 671,729      | 597,960    | 629,698    | 635,322    | 638,435    |
| ข้าวนาปี                                   | 635,141      | 575,086    | 614,004    | 615,656    | 616,285    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 36,588       | 22,874     | 15,694     | 19,666     | 22,150     |
| เลย                                        | 134,776      | 121,447    | 121,819    | 158,779    | 146,944    |
| ข้าวนาปี                                   | 134,192      | 121,345    | 121,787    | 158,714    | 145,992    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 584          | 102        | 32         | 65         | 952        |
| หนองคาย                                    | 234,527      | 199,343    | 198,646    | 239,181    | 212,256    |
| ข้าวนาปี                                   | 185,852      | 162,327    | 166,023    | 190,222    | 166,964    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 48,675       | 37,016     | 32,623     | 48,959     | 45,292     |
| หนองบัวลำภู                                | 242,145      | 212,399    | 214,389    | 226,134    | 214,593    |
| ข้าวนาปี                                   | 223,804      | 204,330    | 211,386    | 217,146    | 202,068    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 18,341       | 8,069      | 3,003      | 8,988      | 12,525     |
| บึงกาฬ                                     | 144,912      | 139,106    | 138,264    | 152,573    | 129,405    |
| ข้าวนาปี                                   | 138,578      | 133,584    | 133,565    | 147,958    | 124,421    |
| ข้าวนาปรัง                                 | 6,334        | 5,522      | 4,699      | 4,615      | 4,984      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 1,359,619    | 1,249,414  | 1,263,465  | 1,276,548  | 1,341,081  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 3,655,220    | 3,178,165  | 3,158,156  | 3,238,428  | 3,192,489  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 4,007,500    | 3,788,507  | 3,790,789  | 3,838,283  | 3,224,168  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 3,232,509    | 3,031,037  | 3,115,680  | 3,191,322  | 3,232,281  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 11.27        | 10.15      | 10.65      | 10.90      | 10.88      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 3.97         | 4.34       | 5.36       | 4.47       | 4.15       |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>





ตารางที่ 23 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |         |         |         |
|--------------------------------------------|-------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                             | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
| ประเทศ                                     | 474                                 | 445     | 419     | 545     | 555     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 348                                 | 338     | 338     | 440     | 463     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 583                                 | 561     | 562     | 618     | 592     |
| ข้าวนาปี                                   | 338                                 | 329     | 332     | 386     | 341     |
| ข้าวนาปรัง                                 | 490                                 | 464     | 461     | 463     | 502     |
| อุดรธานี                                   | 424                                 | 580     | 589.50  | 654     | 605     |
| ข้าวนาปี                                   | 365                                 | 348     | 365     | 461     | 362     |
| ข้าวนาปรัง                                 | 483                                 | 464     | 449     | 385     | 485     |
| เลย                                        | 590                                 | 524     | 549     | 630     | 581     |
| ข้าวนาปี                                   | 365                                 | 360     | 361     | 433     | 366     |
| ข้าวนาปรัง                                 | 449                                 | 328     | 376     | 394     | 429     |
| หนองคาย                                    | 625                                 | 611.50  | 599     | 629     | 613     |
| ข้าวนาปี                                   | 364                                 | 353     | 357     | 375     | 351     |
| ข้าวนาปรัง                                 | 522                                 | 517     | 484     | 508     | 524     |
| หนองบัวลำภู                                | 576                                 | 558     | 554     | 608     | 610     |
| ข้าวนาปี                                   | 314                                 | 302     | 302     | 346     | 328     |
| ข้าวนาปรัง                                 | 523                                 | 511     | 504     | 523     | 564     |
| บึงกาฬ                                     | 755                                 | 533     | 518     | 570     | 553     |
| ข้าวนาปี                                   | 282                                 | 284     | 273     | 317     | 298     |
| ข้าวนาปรัง                                 | 475                                 | 498     | 490     | 506     | 509     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 343                                 | 329     | 327     | 421     | 421     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 361                                 | 340     | 343     | 475     | 480     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 345                                 | 345     | 347     | 441     | 452     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 338                                 | 332     | 339     | 425     | 435     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 167.59                              | 166.04  | 166.24  | 140.45  | 100.00  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 123.04                              | 126.11  | 134.11  | 113.39  | 82.03   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



**(2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์โดยเฉพาะประเทศไทยที่มีการผลิตปศุสัตว์จำนวนมาก ในปี 2561 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ผลรวมต่อไร่เพิ่มขึ้นจากปี 2560

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 330,684 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.98 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 6.86 ของประเทศ ซึ่งลดลงจากปี 2560 ที่มีผลผลิตรวม 368,253 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10.21 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าว อยู่อันดับ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเลย ซึ่งมีผลผลิตเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 320,465 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.09 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (9,350 ตัน) จังหวัดอุดรธานี (796 ตัน) และจังหวัดหนองคาย (73 ตัน) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดบึงกาฬไม่มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 482,339 ไร่ ลดลงจากปี 2560 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 548,983 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.14 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 40,388 ไร่ ลดลงจากปี 2560 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 548,716 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.45 นอกจากนี้ ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกรวม 446 กก./ไร่ อยู่อันดับ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือ จังหวัดอุดรธานี 796 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (689 กก./ไร่) จังหวัดหนองบัวลำภู (670 กก./ไร่) และจังหวัดหนองคาย (73 กก./ไร่) ตามลำดับ



ตารางที่ 24 พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตไร่ ของกลุ่มจังหวัดฯ

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | พื้นที่เพาะปลูก (ไร่) |           | เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่) |           | ผลผลิต (ตัน) |           | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |
|----------------------------------------------------------|-----------------------|-----------|--------------------------|-----------|--------------|-----------|-------------------------------------|---------|
|                                                          | ปี 2560               | ปี 2561   | ปี 2560                  | ปี 2561   | ปี 2560      | ปี 2561   | ปี 2560                             | ปี 2561 |
| ประเทศ                                                   | 6,489,813             | 5,679,194 | 6,444,886                | 6,552,902 | 4,390,185    | 4,820,962 | 681                                 | 736     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 1,328,576             | 1,338,459 | 1,327,816                | 1,334,503 | 880,032      | 973,186   | 663                                 | 729     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 548,983               | 482,336   | 548,716                  | 480,388   | 368,253      | 330,684   | 389                                 | 446     |
| อุดรธานี                                                 | 1,214                 | 1,167     | 1,205                    | 1,167     | 757          | 796       | 628                                 | 796     |
| เลย                                                      | 534,067               | 467,044   | 533,809                  | 465,134   | 358,678      | 320,465   | 372                                 | 689     |
| หนองคาย                                                  | -                     | 176       | -                        | 138       | -            | 73        | -                                   | 73      |
| หนองบัวลำภู                                              | 13,702                | 13,949    | 13,702                   | 13,949    | 8,818        | 9,350     | 644                                 | 670     |
| บึงกาฬ                                                   | -                     | -         | -                        | -         | -            | -         | -                                   | -       |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | -                     | -         | -                        | -         | -            | -         | -                                   | -       |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 6,431                 | 12,992    | 6,342                    | 12,992    | 4,140        | 8,538     | 628                                 | 643     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 754,536               | 80,083    | 754,132                  | 801,078   | 492,963      | 602,321   | 664                                 | 738     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 18,626                | 40,045    | 18,626                   | 40,045    | 14,676       | 31,643    | 788                                 | 791     |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 41.32                 | 36.04     | 41.32                    | 36.00     | 41.85        | 33.98     | 58.67                               | 61.18   |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 8.46                  | 8.49      | 8.51                     | 7.33      | 8.39         | 6.86      | 57.12                               | 60.60   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 25 พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่) |           |           |           |           |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                            | ปี 2557                                 | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
| ประเทศ                                     | 7,231,588                               | 7,156,778 | 6,587,096 | 6,489,813 | 5,679,194 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 1,522,946                               | 1,497,110 | 1,316,929 | 1,328,576 | 1,338,459 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 704,407                                 | 692,908   | 600,029   | 548,983   | 482,339   |
| อุดรธานี                                   | 1,035                                   | 1,017     | 314       | 1,214     | 1,167     |
| เลย                                        | 680,282                                 | 669,125   | 586,882   | 534,067   | 467,044   |
| หนองคาย                                    | 1,642                                   | 1,598     | 1,070     | -         | 179       |
| หนองบัวลำภู                                | 21,448                                  | 21,168    | 11,763    | 13,702    | 13,949    |
| บึงกาฬ                                     | -                                       | -         | -         | -         | -         |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | -                                       | -         | -         | -         | -         |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 12,238                                  | 11,855    | 11,222    | 6,431     | 12,992    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 796,175                                 | 782,591   | 693,954   | 754,536   | 803,083   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 10,126                                  | 9,756     | 11,721    | 18,626    | 40,045    |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 46.25                                   | 46.28     | 45.56     | 41.32     | 36.04     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 9.74                                    | 9.68      | 9.11      | 8.46      | 8.49      |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>

ตารางที่ 26 เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่) |           |           |           |           |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                            | ปี 2557                                    | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
| ประเทศ                                     | 7,073,487                                  | 6,945,134 | 6,274,796 | 6,444,886 | 6,552,902 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 1,497,611                                  | 1,463,867 | 1,235,861 | 1,327,816 | 1,334,503 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 692,708                                    | 682,158   | 592,082   | 548,716   | 480,388   |
| อุดรธานี                                   | 1,035                                      | 1,003     | 314       | 1,205     | 1,167     |
| เลย                                        | 669,042                                    | 659,168   | 579,188   | 533,809   | 465,134   |
| หนองคาย                                    | 1,616                                      | 1,561     | 1,067     | -         | 138       |
| หนองบัวลำภู                                | 21,015                                     | 20,426    | 11,513    | 13,702    | 13,949    |
| บึงกาฬ                                     | -                                          | -         | -         | -         | -         |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | -                                          | -         | -         | -         | -         |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 12,139                                     | 11,661    | 11,080    | 6,342     | 12,992    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 782,656                                    | 760,406   | 621,093   | 754,132   | 801,078   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 10,108                                     | 9,642     | 11,606    | 18,626    | 40,045    |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 46.25                                      | 46.60     | 47.91     | 41.32     | 36.00     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 9.79                                       | 9.82      | 9.44      | 8.51      | 7.33      |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 27 ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิต (ตัน) |           |           |           |           |
|--------------------------------------------|--------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                            | ปี 2557      | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
| ประเทศ                                     | 4,729,527    | 4,610,992 | 4,029,198 | 4,390,185 | 4,820,962 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 978,241      | 962,246   | 797,046   | 880,032   | 973,186   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 463,049      | 447,054   | 377,890   | 368,253   | 330,684   |
| อุดรธานี                                   | 642          | 617       | 183       | 757       | 796       |
| เลย                                        | 447,397      | 431,898   | 369,690   | 358,678   | 320,465   |
| หนองคาย                                    | 1,058        | 1,008     | 743       | -         | 73        |
| หนองบัวลำภู                                | 13,952       | 13,531    | 7,274     | 8,818     | 9,350     |
| บึงกาฬ                                     | -            | -         | -         | -         | -         |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | -            | -         | -         | -         | -         |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 7,625        | 7,299     | 6,912     | 4,140     | 8,538     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 515,031      | 499,897   | 403,492   | 492,963   | 602,321   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 8,392        | 7,996     | 8,752     | 14,676    | 31,643    |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 47.33        | 46.46     | 47.41     | 41.85     | 33.98     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 9.79         | 9.70      | 9.38      | 8.39      | 6.86      |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>

ตารางที่ 28 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |         |         |         |
|--------------------------------------------|-------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                             | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
| ประเทศ                                     | 654                                 | 644     | 612     | 681     | 736     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 653                                 | 643     | 605     | 663     | 729     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 657                                 | 645     | 630     | 389     | 446     |
| อุดรธานี                                   | 620                                 | 607     | 583     | 628     | 796     |
| เลย                                        | 658                                 | 645     | 630     | 672     | 689     |
| หนองคาย                                    | 644                                 | 631     | 694     | -       | 73      |
| หนองบัวลำภู                                | 651                                 | 639     | 618     | 644     | 670     |
| บึงกาฬ                                     | -                                   | -       | -       | -       | -       |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | -                                   | -       | -       | -       | -       |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 623                                 | 616     | 616     | 628     | 643     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 647                                 | 639     | 581     | 664     | 738     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 829                                 | 820     | 747     | 788     | 791     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 100.61                              | 100.31  | 104.13  | 58.64   | 61.12   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 100.46                              | 100.16  | 102.94  | 57.09   | 60.54   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



**(3) มันสำปะหลัง** เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก มีส่วนแบ่งการตลาดในการค้าโลกถึงร้อยละ 68 สามารถทำรายได้เข้าประเทศถึงปีละ 85,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่จะส่งออกไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มันสำปะหลังจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอีกชนิดหนึ่งของไทย ในปี 2561 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลงเล็กน้อย เนื่องจากบางพื้นที่เกษตรกรได้ขยายปลูกมันสำปะหลังในนาข้าวหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปีเสร็จแล้ว ผลผลิตต่อไร่ลดลงเนื่องจากบางพื้นที่ประสบภาวะน้ำฝนที่ตกทิ้งช่วงไม่สม่ำเสมอ และมันสำปะหลังที่ปลูกในนาข้าวเป็นมันสำปะหลังระยะสั้นและเก็บเกี่ยวก่อนครบกำหนด

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมมันสำปะหลัง 2,270,668 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.79 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 7.73 ของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2560 ที่มีผลผลิตรวม 2,270,138 ตัน คิดเป็นร้อยละ 0.23 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าวอยู่อันดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (อันดับ 1) โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเลยซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 1,115,774 ตัน คิดเป็นร้อยละ 49.13 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (871,482 ตัน) จังหวัดหนองบัวลำภู (222,125 ตัน) จังหวัดหนองคาย (41,243 ตัน) และจังหวัดบึงกาฬ (20,044 ตัน) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง 652,485 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง 647,534 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.69 ในปี 2561 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 642,377 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 636,023 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.00 นอกจากนี้ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกรวม 3,292 กก./ไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.55 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือ จังหวัดอุดรธานี 3,661 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (3,454 กก./ไร่) จังหวัดเลย (3,382 กก./ไร่) จังหวัดหนองคาย (3,180 กก./ไร่) และจังหวัดบึงกาฬ (2,782 กก./ไร่) ตามลำดับ





ตารางที่ 29 พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตไร่

ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | พื้นที่เพาะปลูก (ไร่) |           | เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่) |           | ผลผลิต (ตัน) |            | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |
|----------------------------------------------------------|-----------------------|-----------|--------------------------|-----------|--------------|------------|-------------------------------------|---------|
|                                                          | ปี 2560               | ปี 2561   | ปี 2560                  | ปี 2561   | ปี 2560      | ปี 2561    | ปี 2560                             | ปี 2561 |
| ประเทศ                                                   | 8,918,392             | 8,624,284 | 8,714,471                | 8,327,370 | 30,495,190   | 29,368,185 | 3,419                               | 3,405   |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 4,807,207             | 4,764,692 | 4,688,713                | 4,559,067 | 16,835,078   | 16,460,241 | 3,502                               | 3,455   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 647,534               | 652,485   | 606,023                  | 642,377   | 2,270,138    | 2,270,668  | 3,274                               | 3,292   |
| อุดรธานี                                                 | 249,762               | 238,081   | 216,209                  | 234,794   | 925,753      | 871,482    | 3,707                               | 3,661   |
| เลย                                                      | 306,952               | 329,929   | 302,789                  | 325,647   | 1,044,323    | 1,115,774  | 3,402                               | 3,382   |
| หนองคาย                                                  | 16,923                | 12,968    | 16,498                   | 12,695    | 51,926       | 41,243     | 3,068                               | 3,180   |
| หนองบัวลำภู                                              | 65,049                | 64,301    | 61,871                   | 62,306    | 223,764      | 222,125    | 3,440                               | 3,454   |
| บึงกาฬ                                                   | 8,848                 | 7,206     | 8,656                    | 6,935     | 24,372       | 20,044     | 2,755                               | 2,782   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 294,329               | 264,951   | 288,082                  | 258,414   | 974,893      | 874,651    | 3,587                               | 3,218   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 674,664               | 651,130   | 634,210                  | 623,507   | 2,171,773    | 2,141,025  | 3,163                               | 3,254   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 2,414,499             | 2,398,013 | 2,367,792                | 2,268,599 | 8,694,167    | 744,890    | 3,668                               | 3,570   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 776,181               | 798,176   | 706,468                  | 766,170   | 2,723,107    | 2,728,007  | 3,541                               | 3,483   |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 13.47                 | 13.69     | 12.93                    | 14.09     | 13.48        | 13.79      | 93.49                               | 95.28   |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 7.26                  | 7.57      | 6.95                     | 7.71      | 7.44         | 7.73       | 95.76                               | 96.68   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 30 พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง (ไร่) |           |           |           |           |
|--------------------------------------------|----------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                            | ปี 2557                          | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
| ประเทศ                                     | 8,975,865                        | 9,319,718 | 9,315,012 | 8,918,392 | 8,624,284 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 4,331,019                        | 4,571,732 | 4,867,828 | 4,807,207 | 4,764,692 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 659,948                          | 739,299   | 761,872   | 647,534   | 652,485   |
| อุดรธานี                                   | 259,345                          | 297,993   | 311,802   | 249,762   | 238,081   |
| เลย                                        | 302,696                          | 341,718   | 354,728   | 306,952   | 329,929   |
| หนองคาย                                    | 17,911                           | 17,468    | 16,533    | 16,923    | 12,968    |
| หนองบัวลำภู                                | 68,631                           | 69,261    | 65,415    | 65,049    | 64,301    |
| บึงกาฬ                                     | 11,365                           | 12,859    | 13,394    | 8,848     | 7,206     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 319,112                          | 327,732   | 309,551   | 294,329   | 264,951   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 522,536                          | 572,704   | 621,641   | 674,664   | 651,130   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 2,128,567                        | 2,198,950 | 2,406,394 | 2,414,499 | 2,398,013 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 700,856                          | 733,047   | 768,370   | 776,181   | 798,176   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 15.24                            | 16.17     | 15.65     | 13.47     | 13.69     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 7.35                             | 7.93      | 8.18      | 7.26      | 7.57      |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>

ตารางที่ 31 เนื้อที่เก็บเกี่ยวมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | เนื้อที่เก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง (ไร่) |           |           |           |           |
|--------------------------------------------|-------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                            | ปี 2557                             | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
| ประเทศ                                     | 8,431,223                           | 8,961,344 | 9,065,277 | 8,714,471 | 8,327,370 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 4,108,401                           | 4,381,085 | 4,829,961 | 4,688,713 | 4,559,067 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 636,801                             | 726,895   | 749,600   | 636,023   | 642,377   |
| อุดรธานี                                   | 248,207                             | 294,655   | 307,248   | 246,209   | 234,794   |
| เลย                                        | 295,064                             | 335,346   | 349,315   | 302,789   | 325,647   |
| หนองคาย                                    | 16,981                              | 16,718    | 16,100    | 16,498    | 12,695    |
| หนองบัวลำภู                                | 65,580                              | 67,317    | 63,811    | 61,871    | 62,306    |
| บึงกาฬ                                     | 10,969                              | 12,859    | 13,126    | 8,656     | 6,935     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 309,429                             | 316,746   | 306,226   | 288,082   | 258,414   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 510,400                             | 564,210   | 621,330   | 634,210   | 623,507   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 1,971,909                           | 2,066,766 | 2,405,299 | 2,367,792 | 2,268,599 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 679,862                             | 706,468   | 747,506   | 762,606   | 766,170   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 15.50                               | 16.59     | 15.52     | 13.56     | 14.09     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 7.55                                | 8.11      | 8.27      | 7.30      | 7.71      |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



ตารางที่ 32 ผลผลิตมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิต (ตัน) |            |            |            |            |
|--------------------------------------------|--------------|------------|------------|------------|------------|
|                                            | ปี 2557      | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 30,022,052   | 32,357,741 | 31,161,103 | 30,495,190 | 29,368,185 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 14,479,114   | 15,654,384 | 16,956,704 | 16,835,078 | 16,460,241 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 2,168,987    | 2,556,585  | 2,592,544  | 2,270,138  | 2,270,668  |
| อุดรธานี                                   | 848,851      | 1,113,447  | 1,130,567  | 925,753    | 871,482    |
| เลย                                        | 1,030,816    | 1,124,664  | 1,145,494  | 1,044,323  | 1,115,774  |
| หนองคาย                                    | 51,428       | 52,464     | 50,771     | 51,926     | 41,243     |
| หนองบัวลำภู                                | 206,884      | 228,370    | 228,279    | 223,764    | 222,125    |
| บึงกาฬ                                     | 31,008       | 37,640     | 37,433     | 24,372     | 20,044     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 981,957      | 1,033,872  | 1,010,588  | 974,893    | 874,651    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 1,664,795    | 1,868,106  | 2,092,988  | 2,171,773  | 2,141,025  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 7,347,187    | 7,763,114  | 8,708,181  | 8,694,167  | 8,445,890  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 2,316,188    | 2,432,707  | 2,552,403  | 2,723,107  | 2,728,007  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 14.98        | 16.33      | 15.29      | 13.48      | 13.79      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 7.22         | 7.90       | 8.32       | 7.44       | 7.73       |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>

ตารางที่ 33 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |         |         |         |
|--------------------------------------------|-------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                             | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
| ประเทศ                                     | 3,345                               | 3,472   | 3,345   | 3,419   | 3,405   |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 3,343                               | 3,424   | 3,511   | 3,502   | 3,455   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 3,287                               | 3,458   | 3,403   | 3,274   | 3,292   |
| อุดรธานี                                   | 3,273                               | 3,736   | 3,626   | 3,707   | 3,661   |
| เลย                                        | 3,405                               | 3,219   | 3,229   | 3,402   | 3,382   |
| หนองคาย                                    | 2,871                               | 3,003   | 3,071   | 3,068   | 3,180   |
| หนองบัวลำภู                                | 3,014                               | 3,297   | 3,490   | 3,440   | 3,454   |
| บึงกาฬ                                     | 2,728                               | 2,927   | 2,795   | 2,755   | 2,782   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 3,077                               | 3,115   | 3,265   | 3,287   | 3,218   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 3,186                               | 3,262   | 3,367   | 3,163   | 3,254   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 3,452                               | 3,530   | 3,619   | 3,668   | 3,570   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 3,305                               | 3,319   | 3,322   | 3,541   | 3,483   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 98.32                               | 100.99  | 96.92   | 93.50   | 95.28   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 98.27                               | 99.60   | 101.73  | 95.77   | 96.68   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>



**(4) ยางพารา** เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศไทย ที่มีการผลิตมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลก จากสถานการณ์ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ถือว่าประเทศไทยยังคงเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของยางพารา โดยประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพารา มากเป็นอันดับ 2 ประมาณ 22.20 ล้านไร่ รองจากประเทศอินโดนีเซีย โดยผลผลิตยางพาราส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคใต้ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ

ปัจจุบันการผลิตยางพารานับเป็นสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หากเปรียบเทียบกับข้อมูลการเพาะปลูกเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่ามีพื้นที่ปลูกยางพาราในปี 2556 เพียงร้อยละ 7.04 ของประเทศ แต่ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกยางพาราเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.12 ของประเทศ ถือว่าเป็นรายได้ใหม่ให้กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งในอดีต ข้าวเจ้าวนาปี มันสำปะหลัง และอ้อย เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค และสร้างรายได้ให้กับภาค แต่ในปัจจุบันนับว่ายางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค

ปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 526,567 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.81 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 10.87 ของประเทศ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีผลผลิตรวม 478,192 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10.12 ในปี 2561 ปริมาณผลผลิตดังกล่าว อยู่อันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 188,722 ตัน คิดเป็นร้อยละ 64.16 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (149,432 ตัน) จังหวัดอุดรธานี (107,927 ตัน) จังหวัดหนองคาย (59,120 ตัน) และจังหวัดหนองบัวลำภู (21,366 ตัน) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีพื้นที่กรีดยางพาราได้ 2,255,247 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีพื้นที่กรีดยางพาราได้ 2,100,733 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.36 นอกจากนี้ ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/พื้นที่กรีดยางพาราได้ 230 กก./ไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.68 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือ จังหวัดบึงกาฬ 243 กก./ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (236 กก./ไร่) จังหวัดหนองคาย (231 กก./ไร่) จังหวัดหนองบัวลำภู (221 กก./ไร่) และ จังหวัดอุดรธานี (219 กก./ไร่) ตามลำดับ



ตารางที่ 34 พื้นที่กรีดยางพารา ผลผลิต และผลผลิตไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | เนื้อที่กรีดยาง (ไร่) |            | ผลผลิต (ตัน) |           | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่กรีดยาง (กก./ไร่) |         |
|----------------------------------------------------------|-----------------------|------------|--------------|-----------|----------------------------------------|---------|
|                                                          | ปี 2560               | ปี 2561    | ปี 2560      | ปี 2561   | ปี 2560                                | ปี 2561 |
| ประเทศ                                                   | 19,106,742            | 19,973,345 | 4,503,101    | 4,844,950 | 236                                    | 243     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 4,303,757             | 4,745,928  | 938,524      | 1,057,047 | 218                                    | 223     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 2,100,733             | 2,255,247  | 478,192      | 526,567   | 224                                    | 230     |
| อุดรธานี                                                 | 435,921               | 492,816    | 93,123       | 107,927   | 214                                    | 219     |
| เลย                                                      | 568,048               | 633,187    | 131,219      | 149,432   | 231                                    | 236     |
| หนองคาย                                                  | 238,182               | 255,930    | 52,937       | 59,120    | 222                                    | 231     |
| หนองบัวลำภู                                              | 86,685                | 96,680     | 18,838       | 21,366    | 217                                    | 221     |
| บึงกาฬ                                                   | 771,897               | 776,634    | 182,075      | 188,722   | 236                                    | 243     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 704,032               | 794,930    | 152,680      | 171,470   | 217                                    | 216     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 295,238               | 333,554    | 54,225       | 62,504    | 176                                    | 179     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 429,839               | 477,608    | 91,684       | 103,915   | 210                                    | 214     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 773,915               | 884,589    | 162,037      | 192,591   | 209                                    | 215     |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 48.81                 | 47.52      | 50.95        | 49.81     | 102.75                                 | 103.14  |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 10.99                 | 11.29      | 10.62        | 10.87     | 94.92                                  | 94.65   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>, สถิติการเกษตรของประเทศไทย



ตารางที่ 35 เนื้อที่กสิกรรมได้ของพาราของจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | เนื้อที่กสิกรรมได้ของพารา (ไร่) |            |            |            |            |
|--------------------------------------------|---------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                            | ปี 2557                         | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 18,233,833                      | 18,846,009 | 18,517,659 | 19,106,742 | 19,973,345 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 2,914,379                       | 3,260,734  | 3,864,477  | 4,303,757  | 4,745,928  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 1,380,871                       | 1,581,285  | 1,868,981  | 2,100,733  | 2,255,247  |
| อุดรธานี                                   | 303,453                         | 355,129    | 372,836    | 435,921    | 492,816    |
| เลย                                        | 309,988                         | 381,702    | 505,096    | 568,048    | 633,187    |
| หนองคาย                                    | 161,600                         | 232,279    | 220,198    | 238,182    | 255,930    |
| หนองบัวลำภู                                | 44,637                          | 52,343     | 78,752     | 86,685     | 96,680     |
| บึงกาฬ                                     | 561,193                         | 559,832    | 692,099    | 771,897    | 776,634    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 489,306                         | 529,549    | 645,567    | 704,032    | 645,567    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 182,762                         | 199,612    | 260,705    | 295,238    | 260,705    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 303,616                         | 337,101    | 380,973    | 429,839    | 380,973    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 557,824                         | 613,187    | 708,251    | 773,915    | 708,251    |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 47.38                           | 48.49      | 48.36      | 48.81      | 47.52      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 7.57                            | 8.39       | 10.09      | 10.99      | 11.29      |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>, สถิติการเกษตรของประเทศไทย

ตารางที่ 36 ผลผลิตของพาราของจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิต (ตัน) |           |           |           |           |
|--------------------------------------------|--------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                            | ปี 2557      | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
| ประเทศ                                     | 4,566,260    | 4,466,063 | 4,350,004 | 4,503,101 | 4,844,950 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1               | 629,631      | 649,585   | 808,432   | 938,524   | 1,057,047 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 313,123      | 326,431   | 414,806   | 478,192   | 526,567   |
| อุดรธานี                                   | 61,483       | 64,010    | 77,825    | 93,123    | 107,927   |
| เลย                                        | 62,012       | 67,180    | 112,677   | 131,219   | 149,432   |
| หนองคาย                                    | 38,249       | 44,830    | 48,615    | 52,937    | 59,120    |
| หนองบัวลำภู                                | 9,444        | 9,893     | 15,996    | 18,838    | 21,366    |
| บึงกาฬ                                     | 141,935      | 140,518   | 159,693   | 182,075   | 188,722   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 100,157      | 99,631    | 136,320   | 152,680   | 171,470   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 37,692       | 38,915    | 49,039    | 54,225    | 62,504    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 61,667       | 63,883    | 74,192    | 91,684    | 103,915   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 116,992      | 120,725   | 134,075   | 162,037   | 192,591   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 49.73        | 50.25     | 51.31     | 50.95     | 49.81     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 6.86         | 7.31      | 9.54      | 10.62     | 10.87     |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>, สถิติการเกษตรของประเทศไทย



ตารางที่ 37 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่กรีดยางพาราได้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่กรีดยาง (กก./ไร่) |         |         |         |         |
|--------------------------------------------|----------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                                | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
| ประเทศ                                     | 251                                    | 237     | 235     | 236     | 243     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 216                                    | 200     | 209     | 218     | 223     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 227                                    | 209     | 217     | 224     | 230     |
| อุดรธานี                                   | 203                                    | 191     | 223     | 214     | 219     |
| เลย                                        | 200                                    | 176     | 203     | 231     | 236     |
| หนองคาย                                    | 237                                    | 193     | 209     | 222     | 231     |
| หนองบัวลำภู                                | 212                                    | 189     | 221     | 217     | 221     |
| บึงกาฬ                                     | 253                                    | 251     | 231     | 236     | 243     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 205                                    | 188     | 211     | 217     | 216     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 206                                    | 195     | 181     | 176     | 179     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 203                                    | 190     | 185     | 210     | 214     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 210                                    | 197     | 189     | 209     | 215     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 105.09                                 | 104.50  | 104.02  | 102.75  | 103.14  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 90.44                                  | 88.19   | 92.51   | 94.92   | 94.65   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>, สถิติการเกษตรของประเทศไทย

(5) อ้อยโรงงาน เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในประเทศ ในปี 2561 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด 5,044,952 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีพื้นที่เพาะปลูก 4,750,671 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.19 และมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวทั้งหมด 4,960,971 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 4,127,059 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.77

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมอ้อยโรงงาน 16,215,859 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.11 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 12.31 ของประเทศ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีผลผลิตรวม 10,97,064 ตัน คิดเป็นร้อยละ 47.71 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าวอยู่อันดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 8,204,464 ตัน คิดเป็นร้อยละ 50.60 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (3,663,764 ตัน) จังหวัดเลย (3,524,287 ตัน) จังหวัดหนองคาย (797,524 ตัน) และจังหวัดบึงกาฬ (25,638 ตัน) ตามลำดับ





กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน 1,403,617 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน 1,135,902 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,380,317 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,163,028 ไร่

นอกจากนี้ ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกรวม 11,750 กก./ไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.87 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือ จังหวัดหนองบัวลำภู 11,800 กก./ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองคาย (11,790 กก./ไร่) จังหวัดเลย (11,750 กก./ไร่) จังหวัดอุดรธานี (11,720 กก./ไร่) และจังหวัดบึงกาฬ (11,700 กก./ไร่) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตไร่กลุ่มจังหวัดฯ

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | พื้นที่เพาะปลูก (ไร่) |            | เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่) |            | ผลผลิต (ตัน) |             | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่) |         |
|----------------------------------------------------------|-----------------------|------------|--------------------------|------------|--------------|-------------|-------------------------------------|---------|
|                                                          | ปี 2560               | ปี 2561    | ปี 2560                  | ปี 2561    | ปี 2560      | ปี 2561     | ปี 2560                             | ปี 2561 |
| ประเทศ                                                   | 10,988,489            | 11,542,550 | 9,864,668                | 11,188,802 | 92,989,092   | 131,717,042 | 9,430                               | 11,680  |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 4,750,671             | 5,044,952  | 4,127,059                | 4,960,971  | 58,115,277   | 38,510,307  | 9,310                               | 11,210  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 1,135,902             | 1,403,617  | 1,163,028                | 1,380,317  | 10,978,064   | 16,215,859  | 9,410                               | 11,750  |
| อุดรธานี                                                 | 700,016               | 711,900    | 609,152                  | 700,055    | 5,665,131    | 8,204,646   | 9,300                               | 11,720  |
| เลย                                                      | 285,766               | 305,001    | 248,759                  | 299,939    | 2,400,527    | 3,524,287   | 9,650                               | 11,750  |
| หนองคาย                                                  | 64,352                | 68,782     | 56,385                   | 67,644     | 522,691      | 797,524     | 9,270                               | 11,790  |
| หนองบัวลำภู                                              | 83,897                | 315,706    | 247,104                  | 310,488    | 2,374,669    | 3,663,764   | 9,610                               | 11,800  |
| บึงกาฬ                                                   | 1,871                 | 2,228      | 1,628                    | 2,191      | 15,046       | 25,638      | 9,240                               | 11,700  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 267,372               | 303,246    | 232,847                  | 398,209    | 2,197,558    | 3,500,516   | 9,440                               | 11,700  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 1,302,511             | 1,414,455  | 1,134,442                | 1,390,783  | 10,517,019   | 16,204,132  | 9,260                               | 11,650  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 1,678,239             | 1,720,753  | 1,461,847                | 1,692,170  | 13,501,478   | 19,865,812  | 9,320                               | 11,790  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 166,644               | 202,882    | 144,891                  | 199,547    | 1,316,188    | 1,986,760   | 9,010                               | 11,690  |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 23.91                 | 27.82      | 28.18                    | 27.82      | 18.89        | 42.11       | 101.07                              | 104.82  |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 10.34                 | 12.16      | 11.79                    | 12.34      | 11.81        | 12.31       | 99.79                               | 100.60  |

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล



ตารางที่ 39 พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่) |            |            |            |            |
|--------------------------------------------|---------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                            | ปี 2557                         | ปี 2558    | ปี 2559    | ปี 2560    | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 10,178,025                      | 10,530,927 | 11,012,839 | 10,988,489 | 11,542,550 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 4,317,002                       | 4,566,133  | 4,786,376  | 4,750,671  | 5,044,952  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 1,113,832                       | 1,258,951  | 1,324,384  | 1,135,902  | 1,403,617  |
| อุดรธานี                                   | 639,523                         | 685,528    | 710,188    | 700,016    | 711,900    |
| เลย                                        | 212,362                         | 254,572    | 278,426    | 285,766    | 305,001    |
| หนองคาย                                    | 40,503                          | 55,212     | 56,389     | 64,352     | 68,782     |
| หนองบัวลำภู                                | 219,127                         | 261,123    | 276,774    | 83,897     | 315,706    |
| บึงกาฬ                                     | 2,317                           | 2,516      | 2,607      | 1,871      | 2,228      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 241,624                         | 251,954    | 268,707    | 267,372    | 303,246    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 1,250,863                       | 1,274,724  | 1,326,052  | 1,302,511  | 1,414,455  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 1,607,037                       | 1,652,034  | 1,701,318  | 1,678,239  | 1,720,753  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 103,646                         | 128,470    | 165,915    | 166,644    | 202,882    |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 25.80                           | 27.57      | 27.67      | 23.91      | 27.82      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 10.94                           | 11.95      | 12.03      | 10.34      | 12.16      |

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

ตารางที่ 40 เนื้อที่เก็บเกี่ยวอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | เนื้อที่เก็บเกี่ยวอ้อยโรงงาน (ไร่) |           |            |           |            |
|--------------------------------------------|------------------------------------|-----------|------------|-----------|------------|
|                                            | ปี 2557                            | ปี 2558   | ปี 2559    | ปี 2560   | ปี 2561    |
| ประเทศ                                     | 9,234,253                          | 9,591,448 | 10,278,045 | 9,864,668 | 11,188,802 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 4,018,859                          | 4,242,198 | 4,591,541  | 4,137,059 | 4,960,971  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 1,042,529                          | 1,171,450 | 1,270,686  | 1,163,030 | 1,380,317  |
| อุดรธานี                                   | 597,954                            | 639,735   | 681,212    | 609,154   | 700,055    |
| เลย                                        | 199,196                            | 236,116   | 267,707    | 248,759   | 299,939    |
| หนองคาย                                    | 37,870                             | 51,253    | 54,009     | 56,385    | 67,644     |
| หนองบัวลำภู                                | 205,322                            | 242,009   | 265,260    | 247,104   | 310,488    |
| บึงกาฬ                                     | 2,187                              | 2,337     | 2,498      | 1,628     | 2,191      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 226,220                            | 233,210   | 257,648    | 232,847   | 398,209    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 1,172,256                          | 1,182,076 | 1,271,913  | 1,134,442 | 1,390,783  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 1,482,025                          | 1,536,291 | 1,631,790  | 1,461,847 | 1,692,170  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 95,829                             | 119,171   | 159,504    | 144,891   | 199,543    |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 25.94                              | 27.61     | 27.67      | 28.11     | 27.82      |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 11.29                              | 12.21     | 12.36      | 11.79     | 12.34      |

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล



ตารางที่ 41 ผลผลิตอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิต (ตัน) |             |             |            |             |
|--------------------------------------------|--------------|-------------|-------------|------------|-------------|
|                                            | ปี 2557      | ปี 2558     | ปี 2559     | ปี 2560    | ปี 2561     |
| ประเทศ                                     | 113,262,136  | 116,712,776 | 100,784,554 | 92,989,092 | 131,717,042 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 47,838,950   | 50,998,403  | 43,855,964  | 58,115,277 | 38,510,307  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 12,488,827   | 14,234,376  | 11,949,563  | 10,978,064 | 16,215,859  |
| อุดรธานี                                   | 7,130,681    | 7,712,190   | 6,278,062   | 5,665,131  | 8,204,646   |
| เลย                                        | 2,423,050    | 2,889,392   | 2,603,283   | 2,400,527  | 3,524,287   |
| หนองคาย                                    | 452,824      | 622,791     | 512,012     | 522,691    | 797,524     |
| หนองบัวลำภู                                | 2,456,414    | 2,982,025   | 2,532,482   | 2,374,669  | 3,663,764   |
| บึงกาฬ                                     | 25,858       | 27,978      | 23,724      | 15,046     | 25,638      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 2,689,192    | 2,804,094   | 2,611,811   | 2,197,558  | 3,500,516   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 13,567,749   | 14,184,500  | 12,122,320  | 10,517,019 | 16,204,132  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 17,974,967   | 18,346,404  | 15,704,199  | 13,501,478 | 19,865,812  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 1,118,215    | 1,429,029   | 1,468,070   | 1,316,188  | 1,986,760   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 26.11        | 27.91       | 27.25       | 18.89      | 42.11       |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 11.03        | 12.20       | 11.86       | 11.81      | 12.31       |

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

ตารางที่ 42 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  
ในช่วงปี 2557 – 2561

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก/ไร่) |         |         |         |         |
|--------------------------------------------|------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                            | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
| ประเทศ                                     | 11,239                             | 11,083  | 9,152   | 9,430   | 11,680  |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 11,082                             | 11,169  | 9,163   | 9,310   | 11,700  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 11,212                             | 11,307  | 9,023   | 9,410   | 11,750  |
| อุดรธานี                                   | 11,150                             | 11,250  | 8,840   | 9,300   | 11,720  |
| เลย                                        | 11,410                             | 11,350  | 9,350   | 9,650   | 11,750  |
| หนองคาย                                    | 11,180                             | 11,280  | 9,080   | 9,270   | 11,790  |
| หนองบัวลำภู                                | 11,210                             | 11,420  | 9,150   | 9,610   | 11,800  |
| บึงกาฬ                                     | 11,160                             | 11,120  | 9,100   | 9,240   | 11,700  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 11,130                             | 11,129  | 9,720   | 9,440   | 11,700  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 10,847                             | 11,128  | 9,142   | 9,260   | 11,650  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 11,185                             | 11,105  | 9,231   | 9,320   | 11,790  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 10,789                             | 11,123  | 8,848   | 9,010   | 11,690  |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 101.17                             | 101.24  | 98.47   | 101     | 100     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 99.76                              | 102.02  | 98.59   | 100     | 101     |

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล



2) **ด้านประมง** ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการทำประมงที่สำคัญ ได้แก่ การเลี้ยงปลานิล และปลาดุก มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงการทำประมง จำนวน 204,335 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.94 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 13.03 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงการทำประมงเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 65,27 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.06 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 89.97 ของประเทศ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (63,374 ไร่) กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (39,494 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (20,128 ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (16,072 ไร่) ตามลำดับ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง จำนวน 62,928 ตัน คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 77.09 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตการทำประมง อยู่ในอันดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11,886 ตัน ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิต สูงที่สุดของ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 1 (18,729 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 2 (17,107 ตัน) กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 4 (8,782 ตัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับ 5 (6,815 ตัน)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ 308 กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 43.80 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตการทำ ประมง/ไร่ ต่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 182 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูง ที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 เป็นอันดับ 1 (546 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เป็นอันดับ 2 (433 กก./ไร่) กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับ 3 (339 กก./ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 เป็นอันดับ 4 (296 กก./ไร่)



ตารางที่ 43 เนื้อที่เพาะเลี้ยงประมง ผลผลิต และผลผลิตไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่) |         |         | ผลผลิต (ตัน) |         |         | ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่) |         |         |
|----------------------------------------------------------|--------------------------|---------|---------|--------------|---------|---------|------------------------|---------|---------|
|                                                          | ปี 2557                  | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2557      | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2557                | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                                   | 527,314                  | 515,380 | 500,922 | 302,732      | 291,100 | 274,709 | 574                    | 565     | 548     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 212,903                  | 207,838 | 204,335 | 70,163       | 66,120  | 62,928  | 330                    | 318     | 308     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 67,829                   | 66,276  | 65,267  | 13,052       | 12,385  | 11,886  | 192                    | 187     | 182     |
| อุดรธานี                                                 | 28,225                   | 27,478  | 27,082  | 5,931        | 5,581   | 5,354   | 210                    | 203     | 198     |
| ปลานิล                                                   | 24,857                   | 24,211  | 23,848  | 4,797        | 4,503   | 4,316   | 193                    | 186     | 181     |
| ปลาดุก                                                   | 3,368                    | 3,267   | 3,234   | 1,134        | 1,078   | 1,038   | 337                    | 330     | 321     |
| เลย                                                      | 12,204                   | 12,095  | 11,886  | 1,606        | 1,535   | 1,470   | 132                    | 127     | 124     |
| ปลานิล                                                   | 11,904                   | 11,805  | 11,601  | 1,464        | 1,405   | 1,346   | 123                    | 119     | 116     |
| ปลาดุก                                                   | 300                      | 290     | 285     | 142          | 130     | 124     | 473                    | 448     | 435     |
| หนองคาย                                                  | 9,262                    | 9,130   | 8,982   | 1,945        | 1,845   | 1,764   | 210                    | 202     | 196     |
| ปลานิล                                                   | 8,850                    | 8,724   | 8,584   | 1,398        | 1,326   | 1,270   | 158                    | 152     | 148     |
| ปลาดุก                                                   | 412                      | 406     | 398     | 547          | 519     | 494     | 1,328                  | 1,278   | 1,241   |
| หนองบัวลำภู                                              | 11,912                   | 11,742  | 11,565  | 1,375        | 1,303   | 1,258   | 115                    | 111     | 109     |
| ปลานิล                                                   | 11,264                   | 11,105  | 10,935  | 1,228        | 1,166   | 1,126   | 109                    | 105     | 103     |
| ปลาดุก                                                   | 648                      | 637     | 630     | 147          | 137     | 132     | 227                    | 215     | 210     |
| บึงกาฬ                                                   | 6,226                    | 5,831   | 5,752   | 2,195        | 2,121   | 2,040   | 353                    | 364     | 355     |
| ปลานิล                                                   | 2,578                    | 2,491   | 2,442   | 1,096        | 1,046   | 1,004   | 425                    | 420     | 411     |
| ปลาดุก                                                   | 3,648                    | 3,340   | 3,310   | 1,099        | 1,075   | 1,036   | 301                    | 322     | 313     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 20,872                   | 20,453  | 20,128  | 7,088        | 6,661   | 6,815   | 340                    | 326     | 339     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 40,921                   | 40,097  | 39,494  | 19,321       | 18,056  | 17,107  | 472                    | 450     | 433     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 65,947                   | 64,681  | 63,374  | 20,891       | 19,891  | 18,729  | 317                    | 308     | 296     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 17,334                   | 16,331  | 16,072  | 9,811        | 9,106   | 8,782   | 566                    | 558     | 546     |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 31.86                    | 31.89   | 31.94   | 18.60        | 18.73   | 18.89   | 58.39                  | 58.74   | 59.13   |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 12.86                    | 12.86   | 13.03   | 4.31         | 4.25    | 4.33    | 33.52                  | 33.08   | 33.21   |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/>, หมายเลข: yoy หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลง



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีการทำประมงที่สำคัญ ได้แก่ การเลี้ยงปลานิล และปลาดุก มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงการทำประมง จำนวน 65,267 ไร่ มีผลผลิตรวม 11,886 ตัน/ปี และผลผลิตต่อไร่ 182 กิโลกรัม/ไร่ ส่วนใหญ่จะมีเนื้อที่เพาะเลี้ยงอยู่ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27,081 ไร่ มีผลผลิตรวม 5,354 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 198 กก./ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย จำนวน 11,886 ไร่ มีผลผลิตรวม 1,470 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 124 กก./ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 11,565 ไร่ มีผลผลิตรวม 1,258 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 109 กก./ไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8,982 ไร่ มีผลผลิตรวม 1,764 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 196 กก./ไร่ และจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 5,752 ไร่ มีผลผลิตรวม 2,040 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 355 กก./ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 44 แสดงเนื้อที่เพาะเลี้ยงและผลผลิตการทำประมงที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ

| เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่) |            |              |         |         |        |                  |         |         |         |
|--------------------------|------------|--------------|---------|---------|--------|------------------|---------|---------|---------|
| ลำดับ                    | สัตว์ประมง | ปี 2557      | ร้อยละ  | ปี 2558 | ร้อยละ | yoy              | ปี 2559 | ร้อยละ  | yoy     |
| 1                        | ปลานิล     | 59,453       | 87.65   | 58,336  | 88.02  | - 1.88           | 57,410  | 87.83   | - 1.59  |
| 2                        | ปลาดุก     | 8,376        | 12.35   | 7,940   | 11.98  | - 5.21           | 7,957   | 12.17   | 0.21    |
| รวม                      |            | 67,829       | 100.00  | 66,276  | 100.00 | - 2.29           | 65,367  | 100.00  | - 1.37  |
| ผลผลิต                   |            |              |         |         |        |                  |         |         |         |
|                          |            | รวม (ตัน/ปี) |         |         | yoy    | ผลผลิต (กก./ไร่) |         |         | yoy     |
|                          |            | ปี 2557      | ปี 2558 | ปี 2559 |        | ปี 2557          | ปี 2558 | ปี 2559 |         |
| 1                        | ปลานิล     | 9,983        | 9,446   | 9,062   | - 5.38 | 168              | 162     | 158     | - 3.57  |
| 2                        | ปลาดุก     | 3,069        | 2,939   | 2,824   | - 4.24 | 366              | 370     | 355     | 1.023   |
| รวม                      |            | 13,052       | 12,385  | 11,886  | - 5.11 | 192              | 187     | 179     | - 2.887 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/>, 12 ธันวาคม 2558หมายเหตุ: yoy หมายถึง การเปรียบเทียบตัวเลขในช่วงแต่ละปี

(1) ปลานิล ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิล จำนวน 171,217 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.88 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิลเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 57,140 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.94 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 13.03 ของประเทศ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 2 (63,374 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 3 (39,494 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 4 (20,128 ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 5 (16,072 ไร่) ตามลำดับ



ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการเลี้ยงปลานิล จำนวน 48,330 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.11 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมเป็นอันดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11,886 ตัน ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตรวมสูงที่สุดได้แก่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 1 (18,729 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 2 (17,107 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 4 (8,782 ตัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 5 (6,815 ตัน)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ 282 กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.55 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิต/ไร่ ต่ำที่สุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 158 กิโลกรัม/ไร่ กลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่ สูงที่สุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 1 (550 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เป็นอันดับ 2 (405 กก./ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 3 (320 กก./ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นอันดับที่ 4 (257 กก./ไร่)

ตารางที่ 45 เนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิล ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ของกลุ่มจังหวัดฯ

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่) |         |         | ผลผลิต (ตัน) |         |         | ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่) |         |         |
|----------------------------------------------------------|--------------------------|---------|---------|--------------|---------|---------|------------------------|---------|---------|
|                                                          | ปี 2557                  | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2557      | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2557                | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                                   | 429,510                  | 419,505 | 406,373 | 188,907      | 179,620 | 167,278 | 440                    | 428     | 412     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 178,643                  | 174,210 | 171,217 | 54,124       | 50,848  | 48,330  | 303                    | 292     | 282     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 59,453                   | 58,336  | 57,410  | 9,983        | 9,446   | 9,062   | 168                    | 162     | 158     |
| อุดรธานี                                                 | 24,857                   | 24,211  | 23,848  | 4,797        | 4,503   | 4,316   | 193                    | 186     | 181     |
| เลย                                                      | 11,904                   | 11,805  | 11,601  | 1,464        | 1,405   | 1,346   | 123                    | 119     | 116     |
| หนองคาย                                                  | 8,850                    | 8,724   | 8,584   | 1,398        | 1,326   | 1,270   | 158                    | 152     | 148     |
| หนองบัวลำภู                                              | 11,264                   | 11,105  | 10,935  | 1,228        | 1,166   | 1,126   | 109                    | 105     | 103     |
| บึงกาฬ                                                   | 2,578                    | 2,491   | 2,442   | 1,096        | 1,046   | 1,004   | 425                    | 420     | 411     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 18,823                   | 18,320  | 18,018  | 6,405        | 6,005   | 5,768   | 340                    | 328     | 320     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 35,530                   | 34,929  | 34,386  | 15,418       | 14,724  | 13,910  | 434                    | 422     | 405     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 50,874                   | 49,424  | 48,428  | 14,150       | 13,285  | 12,460  | 278                    | 269     | 257     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 13,963                   | 13,201  | 12,975  | 8,168        | 7,388   | 7,130   | 585                    | 560     | 550     |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 33.28                    | 33.49   | 33.53   | 18.44        | 18.58   | 18.75   | 55.42                  | 55.48   | 55.92   |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 13.84                    | 13.91   | 14.13   | 5.28         | 5.26    | 5.42    | 38.18                  | 37.82   | 38.35   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th>





ตารางที่ 46 ผลผลิตการเลี้ยงปลานิลของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตการเลี้ยงปลานิล (ตัน) |         |         |
|--------------------------------------------|-----------------------------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                     | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                     | 188,907                     | 179,620 | 167,278 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 54,124                      | 50,848  | 48,330  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 9,983                       | 9,446   | 9,062   |
| อุดรธานี                                   | 4,797                       | 4,503   | 4,316   |
| เลย                                        | 1,464                       | 1,405   | 1,346   |
| หนองคาย                                    | 1,398                       | 1,326   | 1,270   |
| หนองบัวลำภู                                | 1,228                       | 1,166   | 1,126   |
| บึงกาฬ                                     | 1,096                       | 1,046   | 1,004   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 6,405                       | 6,005   | 5,768   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 15,418                      | 14,724  | 13,910  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 14,150                      | 13,285  | 12,460  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 8,168                       | 7,388   | 7,130   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 18.44                       | 18.58   | 18.75   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 5.28                        | 5.26    | 5.42    |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/26/05/59>

ตารางที่ 47 ผลผลิตการเลี้ยงปลานิลต่อไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตการเลี้ยงปลานิลต่อไร่ (กก./ไร่) |         |         |
|--------------------------------------------|---------------------------------------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                               | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                     | 440                                   | 428     | 412     |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 303                                   | 292     | 282     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 168                                   | 162     | 158     |
| อุดรธานี                                   | 193                                   | 186     | 181     |
| เลย                                        | 123                                   | 119     | 116     |
| หนองคาย                                    | 158                                   | 152     | 148     |
| หนองบัวลำภู                                | 109                                   | 105     | 103     |
| บึงกาฬ                                     | 425                                   | 420     | 411     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 340                                   | 328     | 320     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 434                                   | 422     | 405     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 278                                   | 269     | 257     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 585                                   | 560     | 550     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 55.45                                 | 55.48   | 56.03   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 38.18                                 | 37.85   | 38.35   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/26/05/59>



(2) ปลาตาก ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาตาก จำนวน 33,118 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.97 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาตากเป็นอันดับ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7,857 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.72 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 8.31 ของประเทศ กลุ่มจังหวัดที่มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาตากมากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 1 (14,946 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 3 (5,109 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 4 (3,097 ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 5 (2,110 ไร่)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการเลี้ยงปลาตาก จำนวน 14,598 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.41 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมอันดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,824 ตัน กลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตสูงที่สุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 1 (6,269 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 2 (3,197 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 4 (1,652 ตัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 5 (656 ตัน)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ 441 กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.18 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิต/ไร่ อันดับ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 359 กิโลกรัม/ไร่ กลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 1 (626 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 2 (533 กก./ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 3 (419 กก./ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 5 (311 กก./ไร่)



ตารางที่ 48 เนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาตก ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                   | เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่) |         |         | ผลผลิต (ตัน) |         |         | ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่) |         |         |
|----------------------------------------------------------|--------------------------|---------|---------|--------------|---------|---------|------------------------|---------|---------|
|                                                          | ปี 2557                  | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2557      | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2557                | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                                   | 97,804                   | 95,875  | 94,549  | 113,825      | 111,480 | 107,431 | 1,164                  | 1,163   | 1,136   |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                    | 34,260                   | 33,628  | 33,118  | 16,039       | 15,272  | 14,598  | 468                    | 454     | 441     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 8,376                    | 7,940   | 7,857   | 3,069        | 2,939   | 2,824   | 366                    | 370     | 359     |
| อุดรธานี                                                 | 3,368                    | 3,267   | 3,234   | 1,134        | 1,078   | 1,038   | 337                    | 330     | 321     |
| เลย                                                      | 300                      | 290     | 285     | 142          | 130     | 124     | 473                    | 448     | 435     |
| หนองคาย                                                  | 412                      | 406     | 398     | 547          | 519     | 494     | 1,328                  | 1,278   | 1,241   |
| หนองบัวลำภู                                              | 648                      | 637     | 630     | 147          | 137     | 132     | 227                    | 215     | 210     |
| บึงกาฬ                                                   | 3,648                    | 3,340   | 3,310   | 1,099        | 1,075   | 1,036   | 301                    | 322     | 313     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                 | 2,049                    | 2,133   | 2,110   | 683          | 677     | 656     | 333                    | 317     | 311     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                 | 5,391                    | 5,168   | 5,108   | 3,903        | 3,332   | 3,197   | 724                    | 645     | 626     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1               | 15,073                   | 15,257  | 14,946  | 6,741        | 6,606   | 6,269   | 447                    | 433     | 419     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2               | 3,371                    | 3,130   | 3,097   | 1,643        | 1,718   | 1,652   | 487                    | 549     | 533     |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 24.45                    | 23.61   | 23.72   | 19.13        | 19.24   | 19.35   | 78.27                  | 81.50   | 81.54   |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %                | 8.56                     | 8.28    | 8.31    | 2.70         | 2.64    | 2.63    | 31.48                  | 31.83   | 31.63   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/>, 26/05/59

ตารางที่ 49 ผลผลิตการเลี้ยงปลาตกของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตการเลี้ยงปลาตก (ตัน) |         |         |
|--------------------------------------------|----------------------------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                    | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                     | 97,804                     | 95,875  | 94,549  |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 34,260                     | 33,628  | 33,118  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 8,376                      | 7,940   | 7,857   |
| อุดรธานี                                   | 3,368                      | 3,267   | 3,234   |
| เลย                                        | 300                        | 290     | 285     |
| หนองคาย                                    | 412                        | 406     | 398     |
| หนองบัวลำภู                                | 648                        | 637     | 630     |
| บึงกาฬ                                     | 3,648                      | 3,340   | 3,310   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 2,049                      | 2,133   | 2,110   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 5,391                      | 5,168   | 5,108   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 15,073                     | 15,257  | 14,946  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 3,371                      | 3,130   | 3,097   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 24.45                      | 23.61   | 23.72   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 8.56                       | 8.28    | 8.31    |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/>, 26/05/59



ตารางที่ 50 ผลผลิตการเลี้ยงปลาทุกต่อไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ผลผลิตการเลี้ยงปลาทุกต่อไร่ (กก./ไร่) |         |         |
|--------------------------------------------|---------------------------------------|---------|---------|
|                                            | ปี 2557                               | ปี 2558 | ปี 2559 |
| ประเทศ                                     | 1,164                                 | 1,163   | 1,136   |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 468                                   | 454     | 441     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 366                                   | 370     | 359     |
| อุดรธานี                                   | 337                                   | 330     | 321     |
| เลย                                        | 473                                   | 448     | 435     |
| หนองคาย                                    | 1,328                                 | 1,278   | 1,241   |
| หนองบัวลำภู                                | 227                                   | 215     | 210     |
| บึงกาฬ                                     | 301                                   | 322     | 313     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 333                                   | 317     | 311     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 724                                   | 645     | 626     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 447                                   | 433     | 419     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 487                                   | 549     | 533     |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ภาคอีสาน %        | 78.21                                 | 81.50   | 81.41   |
| สัดส่วนภาคอีสานตอนบน 1 / ประเทศ %          | 31.44                                 | 31.81   | 31.60   |

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <http://www2.oae.go.th/26/05/59>

3) ด้านปศุสัตว์ ในปี 2560 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการทำปศุสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ การเลี้ยงโคเนื้อ-โคนม สุกร กระบือ ไก่ เป็ด แพะ แกะ และสัตว์เลี้ยงอื่นๆ จำนวน 104,662,833 ตัว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.90 ของประเทศ สัตว์เลี้ยงที่นิยมเลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ไก่ จำนวน 94,747,779 ตัว รองลงมาได้แก่ เป็ด (5,942,601 ตัว) โคเนื้อ (2,284,682 ตัว) สุกร (730,892 ตัว) กระบือ (730,892 ตัว) โคนม (177,278 ตัว) แพะ (46,478 ตัว) และแกะ (2,231 ตัว) ตามลำดับ

ในปี 2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัตว์เลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์ จำนวนทั้งสิ้น 8,811,095 ตัว คิดเป็นร้อยละ 8.42 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 1.86 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการปศุสัตว์ อันดับ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่เลี้ยงสัตว์เพื่อทำการปศุสัตว์สูงที่สุด ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับ 1 (63,595,743 ตัว) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 2 (15,567,311 ตัว) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 3 (12,930,725 ตัว) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 5 (5,025,711 ตัว)

สัตว์เลี้ยงที่นิยมเลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 คือ ไก่ (7,286,185 ตัว) รองลงมาได้แก่ เป็ด (946,225 ตัว) โคเนื้อ (156,253 ตัว) สุกร (67,581 ตัว) กระบือ (67,581 ตัว) โคนม (14,323 ตัว) แพะ (4,312 ตัว) และแกะ (191 ตัว)



ตารางที่ 51 ข้อมูลปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2560

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                                  | โคเนื้อ (ตัว) | โคนม (ตัว) | สุกร (ตัว) | กระบือ (ตัว) | ไก่ (ตัว)   | เป็ด (ตัว) | แพะ (ตัว) | แกะ (ตัว) | รวมทั้งหมด (ตัว) |
|---------------------------------------------------------|---------------|------------|------------|--------------|-------------|------------|-----------|-----------|------------------|
| ประเทศ                                                  | 4,876,228     | 584,327    | 10,191,784 | 1,029,924    | 429,979,458 | 26,287,094 | 652,964   | 45,628    | 473,647,407      |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                   | 2,284,682     | 177,278    | 730,892    | 730,892      | 94,747,779  | 5,942,601  | 46,478    | 2,231     | 104,662,833      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                | 156,253       | 14,323     | 67,581     | 67,581       | 7,286,185   | 946,225    | 4,312     | 191       | 8,811,095        |
| อุดรธานี                                                | 64,633        | 8,651      | 167,372    | 33,195       | 2,909,650   | 326,594    | 1,501     | 25        | 3,511,621        |
| เลย                                                     | 27,575        | 2,430      | 44,510     | 8,533        | 1,123,290   | 161,143    | 507       | 90        | 1,368,078        |
| หนองคาย                                                 | 25,362        | 10         | 62,028     | 8,999        | 1,413,415   | 234,804    | 1,394     | 13        | 1,746,025        |
| หนองบัวลำภู                                             | 23,120        | 2,222      | 48,201     | 5,681        | 1,201,548   | 118,753    | 540       | 63        | 1,400,128        |
| บึงกาฬ                                                  | 15,563        | 1,010      | 13,914     | 11,173       | 638,282     | 104,931    | 370       | -         | 785,243          |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2                | 277,904       | 5,387      | 127,720    | 122,994      | 4,038,805   | 451,710    | 955       | 236       | 5,025,711        |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                | 529,912       | 32,572     | 459,771    | 118,474      | 13,155,124  | 1,267,366  | 3,727     | 365       | 15,567,311       |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1              | 758,975       | 121,858    | 790,348    | 234,588      | 59,346,829  | 2,307,011  | 34,778    | 1,356     | 63,595,743       |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2              | 561,638       | 3,138      | 284,780    | 187,255      | 10,920,836  | 970,289    | 2,706     | 83        | 12,930,725       |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ % | 6.84          | 8.08       | 9          | 9.25         | 7.69        | 15.92      | 9.28      | 8.56      | 8.42             |
| สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อประเทศ %                | 3.20          | 2.45       | 1          | 6.56         | 1.69        | 3.60       | 0.66      | 0.42      | 1.86             |

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์



### 2.3 ด้านอุตสาหกรรม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ประมาณ 6,658 ล้านบาท ในปี 2560 ลดลงจากปี 2559 ซึ่งมีมูลค่า 8,404 ล้านบาท อย่างไรก็ตามหากคำนวณการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมแบบปริมาณลูกโซ่ จะพบว่าอัตราการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดถือว่าการเติบโตที่ลดลง หากเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ [อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมแบบปริมาณลูกโซ่ (12)] และหากพิจารณาแนวโน้มของภาคอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา จะพบว่าแนวโน้มมูลค่าภาคอุตสาหกรรมลดลง

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาสัดส่วนภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดฯ เทียบกับของทั้งประเทศ จะพบว่า มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น โดยในปี 2560 จังหวัดอุดรธานีนับว่ามีสัดส่วนสูงที่สุดอยู่ที่ 36 โรงงาน ในขณะที่จังหวัดหนองบัวลำภู มีสัดส่วนที่น้อยที่สุดอยู่ที่ 8 โรงงาน

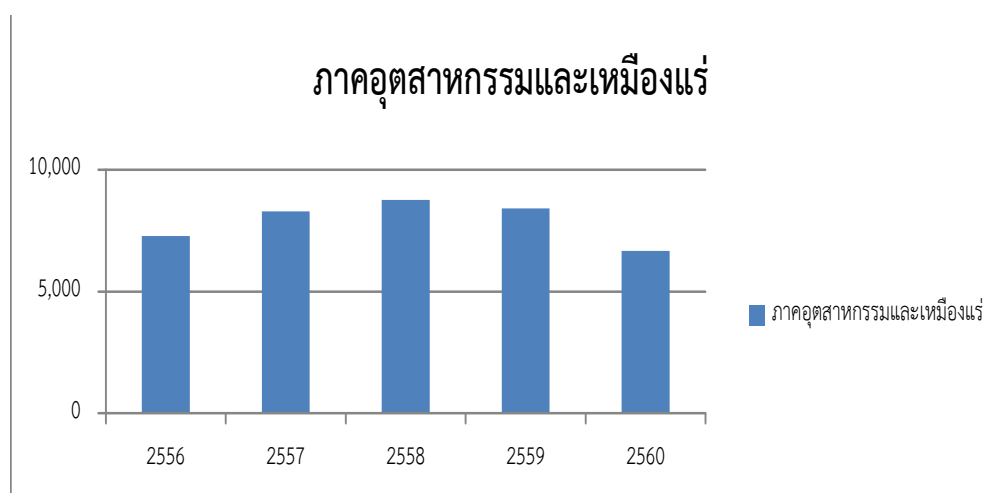
ตารางที่ 52 โรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนกับกระทรวงอุตสาหกรรมและได้รับอนุญาตให้ประกอบ

กิจการใหม่ (ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| ประเด็นอุตสาหกรรม        | 2556   | 2557   | 2558   | 2559   | 2560   |
|--------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| จำนวนโรงงาน (โรงงาน)     | 119    | 141    | 130    | 126    | 95     |
| อัตราการเปลี่ยนแปลง      | -20.67 | 18.49  | -26.83 | -3.08  | -24.60 |
| จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท) | 6,773  | 17,695 | 3,730  | 4,197  | 2,677  |
| อัตราการเปลี่ยนแปลง      | -36.48 | 161.26 | -78.91 | 12.52  | -36.22 |
| จำนวนคนงาน (ราย)         | 1,725  | 2,701  | 3,358  | 1,607  | 1,213  |
| อัตราการเปลี่ยนแปลง      | -33.58 | 56.58  | 24.32  | -52.14 | -24.52 |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ.2548-2560

แผนภาพที่ 3 สัดส่วนมูลค่าด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2556-2560



ในประเด็นสภาพด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 พบว่าจำนวนโรงงานของกลุ่มจังหวัด ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่จำนวนเงินลงทุน และจำนวนคนงานกลับมีความผันผวนระหว่างปี โดยในปี 2559 จำนวนคนงานลดลงจำนวนมาก โดยลดลงกว่าร้อยละ 7.9 ซึ่งอาจสะท้อนถึงการปรับเปลี่ยนจากแรงงานคนไปสู่เครื่องจักร หรือการเปลี่ยนประเภทของอาชีพของกลุ่มคนงานในพื้นที่

แผนภาพที่ 4 ผลผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1



ผลผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2559 อยู่ที่ประมาณ 159,662 บาทต่อหัวต่อปี ซึ่งถือว่าสูงเป็นลำดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด แต่อยู่ในลำดับที่ 15 ของทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม จากจำนวนผลผลิตภาพแรงงานดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา

หากพิจารณาพร้อมกับข้อมูลจำนวนแรงงานก่อนหน้า อาจสรุปได้ว่ากลุ่มจังหวัดมีการเน้นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมผ่านเครื่องจักรกลเพิ่มมากขึ้น ทำให้จำนวนแรงงานลดลง แต่กลับมีผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กรมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรมได้บันทึกการจดทะเบียนโรงงานในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (มิถุนายน 2560) ดังนี้





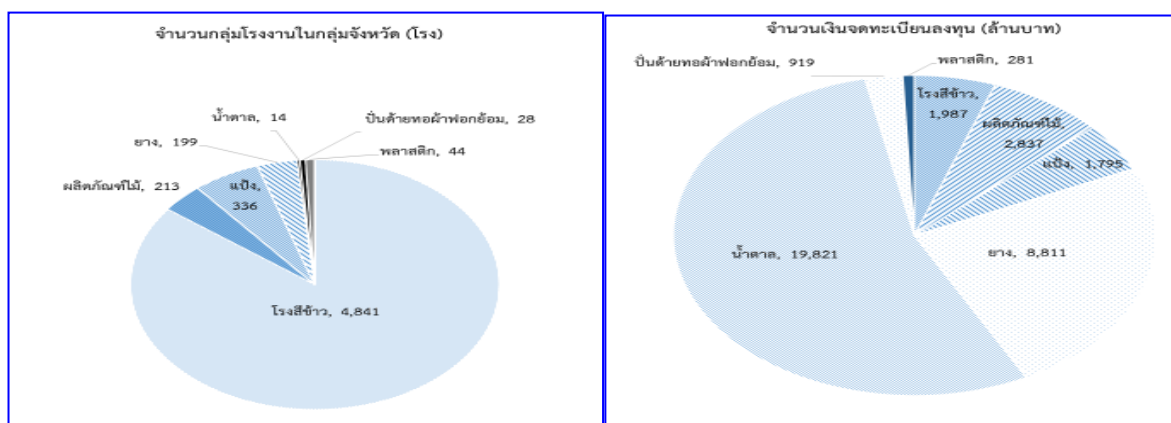
ตารางที่ 53 จำนวนโรงงานจดทะเบียนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(โรงงาน)

|                                          | โรงสีข้าว | ผลิตภัณฑ์ไม้ | แป้ง | ยาง | น้ำตาล | ปั่นด้ายทอผ้า<br>ฟอกย้อม | พลาสติก |
|------------------------------------------|-----------|--------------|------|-----|--------|--------------------------|---------|
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 | 4,841     | 213          | 336  | 199 | 14     | 28                       | 44      |
| อุดรธานี                                 | 2,593     | 111          | 180  | 101 | 11     | 23                       | 29      |
| เลย                                      | 577       | 29           | 51   | 68  | 2      | 2                        | 2       |
| หนองคาย                                  | 518       | 39           | 43   | 11  | -      | -                        | 9       |
| หนองบัวลำภู                              | 1,032     | 18           | 28   | 3   | 1      | 3                        | 2       |
| บึงกาฬ                                   | 121       | 16           | 34   | 16  | -      | -                        | 2       |

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

แผนภาพที่ 5 จำนวนโรงงานจดทะเบียนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด



ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

### (1) เขตอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจพิเศษ

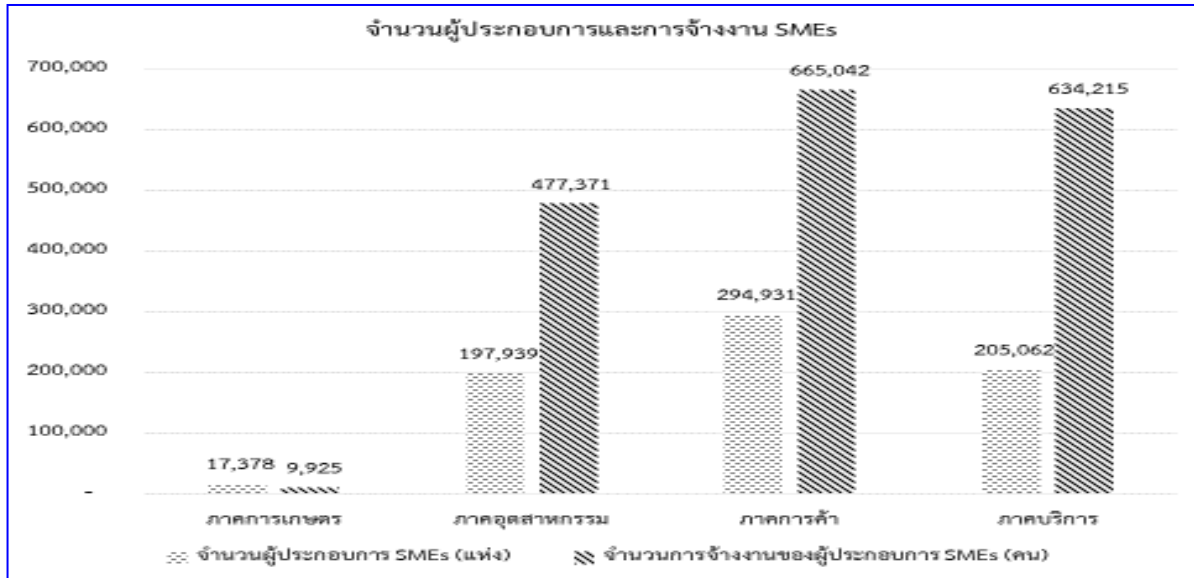
**จังหวัดอุดรธานี** กำหนดพื้นที่อุตสาหกรรมและคลังสินค้าในบริเวณตำบลโนนสูงและหนองไผ่ อำเภอมือหนึ่ง พื้นที่ประมาณ 5,000 ไร่ เป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานี 2,213-3-12 ไร่ พื้นที่รองรับอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ประมาณ 2,786.7 ไร่ และบริเวณโรงแต่งแร่โปแตช 1,260 ไร่ (อ้างอิงเขตตามการขอประทานบัตรสำรวจแร่ คำขอที่ 5/2547 วันที่ 29 ต.ค.47) มีการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานีเป็นแห่งที่ 56 ของประเทศ บริหารงานโดย บจก. เมืองอุตสาหกรรมอุดรธานี กำหนดเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมหรือคลัสเตอร์ (Cluster) อุตสาหกรรมไฟฟ้า และเทคโนโลยี

**จังหวัดหนองคาย** กำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ กำหนดพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 17/2558 เรื่อง การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ ที่ดินในท้องที่ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย กำหนดพัฒนาด้านอุตสาหกรรมศูนย์กลางตลาดค้าส่ง/ปลีก และสินค้าระหว่างประเทศ เพื่อผลิตภัณฑ์ครัวไทยสู่อาเซียน อุตสาหกรรมประเภทการคมนาคมขนส่งทั้งภายในประเทศและต่างประเทศหรือโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว



## (2) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs)

แผนภาพที่ 6 แสดงจำนวนผู้ประกอบการ SMEs และการจ้างงานในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด



ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

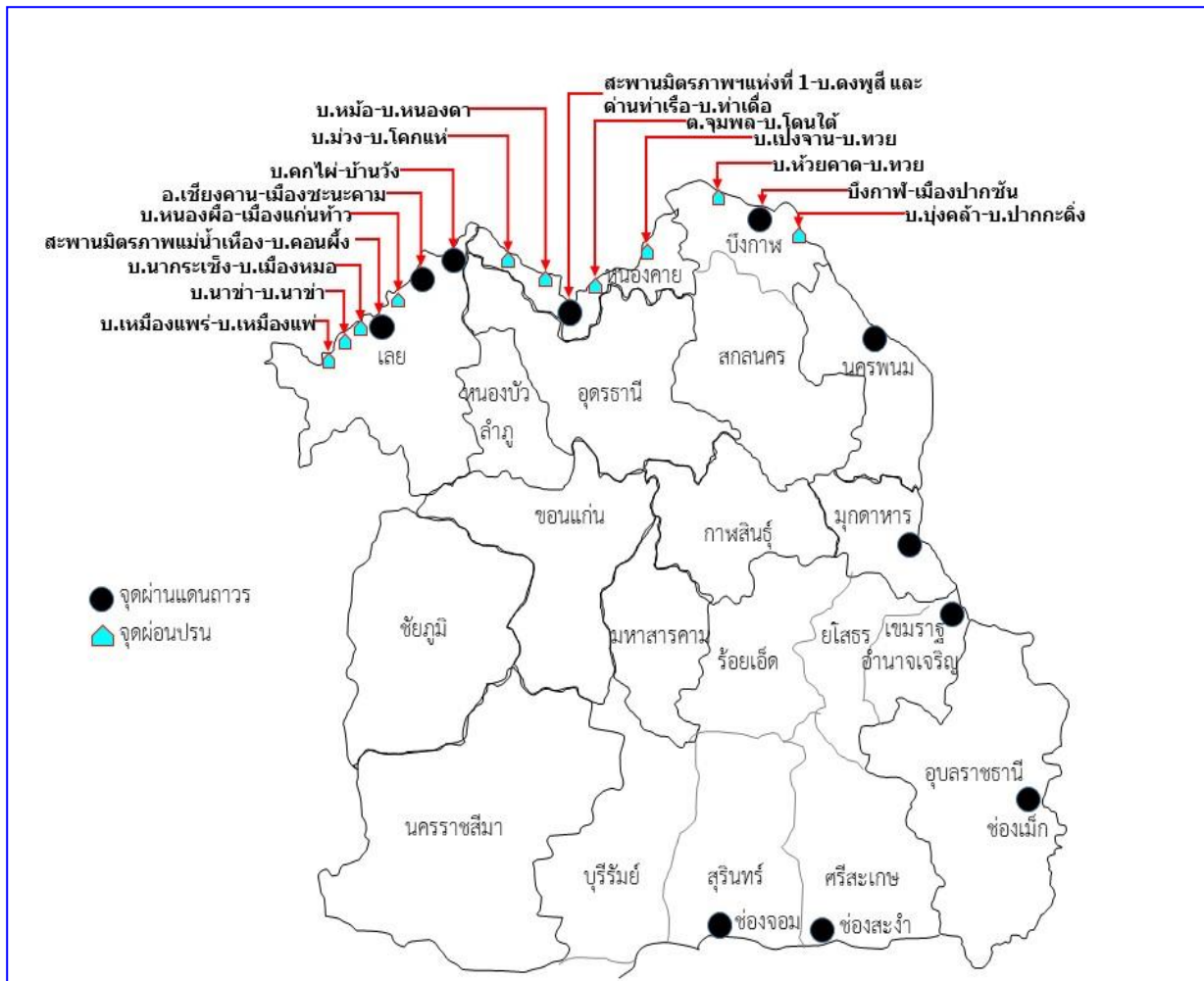
### สรุปประเด็นสำคัญด้านอุตสาหกรรม

- สัดส่วนภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดอีสานบน 1 **ค่อนข้างต่ำ** [สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (12) / อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม (12)]
- **ผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดที่ต่ำ** [ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย(15)]
- มีรูปแบบการใช้พลังงานที่**ค่อนข้างดี** โดยเฉพาะในส่วนของ การใช้พลังงานทดแทน [สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (4) / สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (4) / ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล (10)]
- **ปัญหา / ความต้องการ:** ศูนย์กระจายสินค้าและขนถ่ายสินค้า การดูแลสิ่งแวดล้อม การก่อสร้างสะพานคู่ขนานสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1 จังหวัดหนองคาย-เวียงจันทน์ เพื่อลดความแออัดวางแผนด้านแรงงานร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากร



## 2.4 ด้านการค้า

**1. การค้าชายแดน** กลุ่มจังหวัดฯ มีด่านศุลกากร 4 แห่ง ได้แก่ ด่านศุลกากรบึงกาฬ ด่านศุลกากรท่าลี่ ด่านศุลกากรเชียงคาน ด่านศุลกากรหนองคาย มีจุดผ่านแดนถาวร 6 แห่ง ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำเหืองไทย-ลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จุดผ่านแดนถาวรเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จุดผ่านแดนถาวรคกไฟ อำเภอปากชม จังหวัดเลย จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 หนองคาย-เวียงจันทน์ จุดผ่านแดนถาวรท่าเรือเทศบาลเมืองหนองคาย วัดหายโศก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย และจุดผ่านแดนถาวรบึงกาฬ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ จุดผ่อนปรน 10 แห่ง ในจังหวัดเลย 4 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนบ้านเหมืองแพร่ อำเภอนาแห้ว จุดผ่อนปรนบ้านนาข่า อำเภอด่านซ้าย จุดผ่อนปรนบ้านนากระเซิง อำเภอท่าลี่ และจุดผ่อนปรนบ้านหนองผือ อำเภอท่าลี่ จุดผ่อนปรนในจังหวัดหนองคาย 4 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนบ้านสังคม อำเภอสังคม จุดผ่อนปรนบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จุดผ่อนปรนบ้านโนนพิสัย อำเภอโนนพิสัย และจุดผ่อนปรนบ้านเป่งจาน อำเภอรัตนวาปี จุดผ่อนปรนในจังหวัดบึงกาฬ 2 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนบ้านห้วยคาค อำเภอปากคาด และจุดผ่อนปรน บ้านบุ่งคล้า อำเภอบุ่งคล้า



การค้าส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ยังคงเป็นการค้ากับ สปป. ลาว เป็นหลัก โดยในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มการค้าที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ในการค้ากับเวียดนาม และจีนกลับมีสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ และผันผวน

ทั้งนี้ ด้านหนองคายถือว่ายังคงเป็นด้านการค้าสำคัญของกลุ่มจังหวัด โดยมีสัดส่วนการค้ากับ สปป. ลาว กว่าร้อยละ 90 และเป็นด้านที่มีสัดส่วนการค้ากับ จีน เกือบทั้งหมด

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการเติบโตขึ้น ต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าอยู่ที่ 7,447 ล้านบาท ซึ่งเติบโตจากปีที่ผ่านมากว่าร้อยละ 24 โดยจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สูงที่สุดในกลุ่ม โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 54 ในขณะที่จังหวัดบึงกาฬ และหนองคายมีสัดส่วนการจำหน่ายที่ต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ร้อยละ 8

มูลค่าการค้าชายแดนที่เกิดขึ้นในกลุ่มจังหวัด สินค้าในสิบอันดับแรกที่ส่งออก และนำเข้า ส่วนใหญ่ เป็นการส่งออกสินค้าที่ผลิตจากส่วนกลาง หรือจากภาคตะวันออก และนำเข้าเพื่อเป็นส่วนประกอบ หรือผลิตในเขตอุตสาหกรรมภาคกลาง หรือภาคตะวันออก มีสินค้าที่ผลิตในพื้นที่กลุ่มจังหวัดน้อยมาก

มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว ที่ผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่สัดส่วนที่น้อย ในขณะที่การนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การค้าผ่านด่านชายแดนระหว่างไทย-เวียดนาม ที่ผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัด มูลค่าโดยรวม มีแนวโน้มลดลง แต่การส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การค้าผ่านด่านระหว่างไทย-จีน ที่ผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัด มูลค่าโดยรวมซึ่งส่วนใหญ่ เป็นการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

รายการสินค้าส่งออกใน 10 อันดับแรกของแต่ละด่านศุลกากรไม่แตกต่างกันมาก ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันดีเซล ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า เชื้อเพลิงอื่นๆ ปูนซีเมนต์ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตจากส่วนกลาง หรือนิคมอุตสาหกรรมในภาคกลาง ภาคตะวันออก เป็นสินค้าในพื้นที่น้อยมาก

สินค้านำเข้าจาก สปป.ลาว ส่วนใหญ่เป็นสินค้าชิ้นกลางนำมาเป็นปัจจัยการผลิตในประเทศ ได้แก่ แร่ ผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นต้น สินค้านำเข้าจากจีน ส่วนใหญ่เป็นอาวุธ กระสุน วัตถุระเบิด และส่วนประกอบ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น ๆ เป็นต้น

มูลค่าการค้าชายแดนที่เกิดขึ้นในกลุ่มจังหวัด สินค้าในสิบอันดับแรกที่ส่งออก และนำเข้า ส่วนใหญ่ เป็นการส่งออกสินค้าที่ผลิตจากส่วนกลาง หรือจากภาคตะวันออก และนำเข้าเพื่อเป็นส่วนประกอบ หรือผลิต ในเขตอุตสาหกรรมภาคกลาง หรือภาคตะวันออก มีสินค้าที่ผลิตในพื้นที่กลุ่มจังหวัดน้อยมาก



การค้าชายแดนไทยกับ สปป.ลาว ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีการค้ากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มูลค่ารวม 73,377.01 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีมูลค่า 69,626.26 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.95 โดยด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนกับ สปป.ลาว มากที่สุดคือ ด้านศุลกากรหนองคาย (62,089.68 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรท่าลี่ (5,455.02 ลบ.) ด้านศุลกากรบึงกาฬ (4,052.66 ลบ.) และด้านศุลกากรเชียงคาน (779.65 ลบ.) ตามลำดับ

ตารางที่ 54 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับ สปป.ลาว (ล้านบาท)

| ด้าน                      | ปี 2557   | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
|---------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| ด้านศุลกากรหนองคาย        | 60,128.36 | 61,620.68 | 64,031.78 | 60,081.13 | 62,089.68 |
| ด้านศุลกากรท่าลี่ จ.เลย   | 8,273.74  | 5,626.99  | 4,896.44  | 5,224.74  | 5,455.02  |
| ด้านศุลกากรเชียงคาน จ.เลย | 666.10    | 787.88    | 765.09    | 856.97    | 779.65    |
| ด้านศุลกากรบึงกาฬ         | 1,989.27  | 2,404.76  | 2,414.20  | 3,463.42  | 4,052.66  |
| รวม                       | 71,057.47 | 70,440.31 | 72,107.51 | 69,626.26 | 72,377.01 |

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการส่งออกสินค้ากับ สปป.ลาว มูลค่า 62,144.76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีมูลค่า 61,382.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.24 ด้านศุลกากรที่มีการส่งออกสินค้ากับ สปป.ลาว มากที่สุด คือ ด้านศุลกากรหนองคาย (53,387.78 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรท่าลี่ (4,710.36 ลบ.) ด้านศุลกากรบึงกาฬ (3,589.12 ลบ.) และด้านศุลกากรเชียงคาน (457.50 ลบ.)

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีการนำเข้าสินค้าจาก สปป.ลาว มูลค่า 10,232.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีมูลค่า 8,243.79 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.12 ด้านศุลกากรที่มีการนำเข้าสินค้ากับ สปป.ลาว มากที่สุด คือ ด้านศุลกากรหนองคาย (8,701.90 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรท่าลี่ (744.66 ลบ.) ด้านศุลกากรบึงกาฬ (463.54 ลบ.) และด้านศุลกากรเชียงคาน (322.16 ลบ.)

ตารางที่ 55 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับ สปป.ลาว (ล้านบาท)

| ด้าน                | ปี 2560   |           |          |           | ปี 2561   |           |           |           |
|---------------------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                     | รวม       | ส่งออก    | นำเข้า   | ดุลการค้า | รวม       | ส่งออก    | นำเข้า    | ดุลการค้า |
| ด้านศุลกากรหนองคาย  | 60,081.13 | 53,333.02 | 6,748.11 | 46,584.91 | 62,089.68 | 53,387.78 | 8,701.90  | 44,685.88 |
| ด้านศุลกากรท่าลี่   | 5,224.75  | 4,515.92  | 708.83   | 3,807.09  | 5,455.02  | 4,710.36  | 744.66    | 3,965.70  |
| ด้านศุลกากรเชียงคาน | 856.97    | 441.18    | 415.79   | 25.39     | 779.66    | 457.50    | 322.16    | 135.35    |
| ด้านศุลกากรบึงกาฬ   | 3,463.42  | 3,092.36  | 371.06   | 2,721.30  | 4,052.66  | 3,589.12  | 463.54    | 3,125.58  |
| รวม                 | 69,626.27 | 61,382.48 | 8,243.79 | 53,138.69 | 72,377.02 | 62,144.76 | 10,232.26 | 51,912.51 |

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ



การค้าชายแดนไทยกับจีนตอนใต้ ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการค้ากับจีนตอนใต้ มูลค่ารวม 217.91 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2560 ที่มีมูลค่า 283.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.87 โดยด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนกับจีนตอนใต้ มากที่สุดคือ ด้านศุลกากรหนองคาย (214.56 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรท่าลี่ (3.35 ลบ.) ส่วนด้านศุลกากรบึงกาฬ ในปี 2561 ไม่มีการค้ากับจีนตอนใต้

ตารางที่ 56 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับจีนตอนใต้ (ล้านบาท)

| ด้าน                    | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
|-------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| ด้านศุลกากรหนองคาย      | 310.00  | 48.37   | 9.72    | 259.46  | 214.56  |
| ด้านศุลกากรท่าลี่ จ.เลย | 1.05    | 19.81   | 17.17   | 0.41    | 3.35    |
| ด้านศุลกากรบึงกาฬ       | -       | -       | 0.01    | 23.58   | -       |
| รวม                     | 311.05  | 68.18   | 26.90   | 283.45  | 217.91  |

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ไม่มีการค้ามีการส่งออกสินค้ากับจีนตอนใต้ แต่มีการนำเข้าสินค้าจากจีนตอนใต้ มูลค่า 217.91 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ซึ่งมีมูลค่า 259.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 83.84 ด้านศุลกากรที่มีการนำเข้าสินค้ากับจีนตอนใต้ มากที่สุด คือ ด้านศุลกากรหนองคาย (214.56 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรท่าลี่ (3.35 ลบ.)

ตารางที่ 57 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับจีนตอนใต้ (ล้านบาท)

| ด้าน               | ปี 2560 |        |        |           | ปี 2561 |        |        |           |
|--------------------|---------|--------|--------|-----------|---------|--------|--------|-----------|
|                    | รวม     | ส่งออก | นำเข้า | ดุลการค้า | รวม     | ส่งออก | นำเข้า | ดุลการค้า |
| ด้านศุลกากรหนองคาย | 259.49  | -      | 259.49 | - 259.46  | 214.56  | -      | 214.56 | - 214.56  |
| ด้านศุลกากรท่าลี่  | 0.41    | -      | 0.41   | - 0.41    | 3.35    | -      | 3.35   | - 3.35    |
| ด้านศุลกากรบึงกาฬ  | 23.58   | 23.57  | 0.01   | 23.57     | -       | -      | -      | -         |
| รวม                | 283.48  | 23.57  | 259.91 | - 236.30  | 217.91  | -      | 217.91 | - 217.91  |

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

การค้าชายแดนไทยกับเวียดนาม ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการค้ากับเวียดนาม มูลค่ารวม 958.87 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2560 ที่มีมูลค่า 1,117.90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.23 โดยด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนกับ เวียดนาม มากที่สุดคือ ด้านศุลกากรบึงกาฬ (956.80 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรหนองคาย (2.07 ลบ.)





ตารางที่ 58 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับเวียดนาม

(ล้านบาท)

| ด้าน               | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559  | ปี 2560  | ปี 2561 |
|--------------------|---------|---------|----------|----------|---------|
| ด้านศุลกากรหนองคาย | 13.42   | 9.62    | 6.93     | 28.42    | 2.07    |
| ด้านศุลกากรบึงกาฬ  | 579.95  | 629.32  | 1,030.74 | 1,089.48 | 956.80  |
| รวม                | 593.37  | 638.94  | 1,037.67 | 1,117.90 | 958.87  |

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการส่งออกสินค้ากับ เวียดนาม มูลค่า 928.19 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ซึ่งมีมูลค่า 1,058.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.33 ด้านศุลกากรที่มีการส่งออกสินค้ากับเวียดนาม มากที่สุด คือ ด้านศุลกากรบึงกาฬ (926.14 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรหนองคาย (2.05 ลบ.)

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการนำเข้าสินค้าจากเวียดนาม มูลค่า 30.68 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ซึ่งมีมูลค่า 59.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.17 ด้านศุลกากรที่มีการนำเข้าสินค้ากับเวียดนาม มากที่สุด คือ ด้านศุลกากรบึงกาฬ (30.66 ลบ.) รองลงมาได้แก่ ด้านศุลกากรหนองคาย (0.02 ลบ.)

ตารางที่ 59 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับ เวียดนาม

(ล้านบาท)

| ด้าน               | ปี 2560  |          |        |           | ปี 2561 |        |        |           |
|--------------------|----------|----------|--------|-----------|---------|--------|--------|-----------|
|                    | รวม      | ส่งออก   | นำเข้า | ดุลการค้า | รวม     | ส่งออก | นำเข้า | ดุลการค้า |
| ด้านศุลกากรหนองคาย | 28.41    | 3.69     | 24.72  | - 21.03   | 2.07    | 2.05   | 0.02   | 2.03      |
| ด้านศุลกากรบึงกาฬ  | 1,089.48 | 1,055.01 | 34.47  | 1,020.54  | 956.80  | 926.14 | 30.66  | 895.48    |
| รวม                | 1,117.89 | 1,058.70 | 59.19  | 999.51    | 958.87  | 928.19 | 30.68  | 897.51    |

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ





ตารางที่ 60 รายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้า – ส่งออกไป 10 อันดับ ประจำปี พ.ศ. 2561  
ณ ด้านศุลกากรหนองคาย

| 10 อันดับสินค้านำเข้า |                                                       |                  | 10 อันดับสินค้าส่งออก |                                                                                                                                                                                                                          |                   |
|-----------------------|-------------------------------------------------------|------------------|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| ที่                   | ชนิดสินค้า                                            | มูลค่า (บาท)     | ที่                   | ชนิดสินค้า                                                                                                                                                                                                               | มูลค่า (บาท)      |
| 1                     | พลังงานไฟฟ้า                                          | 5,318,101,634.88 | 1                     | น้ำมันปิโตรเลียมและน้ำมันที่ได้จากแร่<br>ปิโตรนัส นอกจากน้ำมันดิบรวมทั้งสิ่ง<br>ปรุงแต่ง (น้ำมันเบนซิน, น้ำมันดีเซล,<br>น้ำมันเครื่องบิน, น้ำมันหล่อลื่น,<br>น้ำมันเกียร์, น้ำมันเครื่อง, น้ำมันเบรก,<br>น้ำมันก๊าด ฯลฯ) | 9,865,983,136.08  |
| 2                     | ชุดสายไฟสำเร็จรูป, สายเคเบิล                          | 682,943,370.10   | 2                     | รถยนต์ พร้อมเครื่องปรับอากาศ<br>ขับเคลื่อนสี่ล้อ                                                                                                                                                                         | 4,493,239,859.40  |
| 3                     | พื้นรองเท้าด้านนอกและสัน<br>รองเท้าทำด้วยยาง, พลาสติก | 353,498,805.08   | 3                     | สารอินทรีย์ที่เป็นตัวลดแรงตึงผิว                                                                                                                                                                                         | 1,222,552,483.65  |
| 4                     | ซิลิคอลเมททิล (28046900)                              | 281,279,520.44   | 4                     | รถบรรทุก                                                                                                                                                                                                                 | 1,192,455,713.73  |
| 5                     | เครื่องดื่มสำเร็จรูป                                  | 277,718,724.55   | 5                     | เครื่องดื่มรวมถึงน้ำอัดลมที่มีน้ำตาลหรือ<br>สารทำให้หวานอื่นๆ (ไม่มีแอลกอฮอล์)                                                                                                                                           | 1,172,667,803.55  |
| 6                     | หม้อแปลงไฟฟ้า                                         | 128,971,897.38   | 6                     | รถจักรยานยนต์                                                                                                                                                                                                            | 967,005,496.45    |
| 7                     | ไฮโดรมอเตอร์และอุปกรณ์ที่<br>คล้ายกัน                 | 114,668,287.08   | 7                     | เครื่องโทรศัพท์สำหรับเครือข่าย<br>เซลลูลาร์หรือเครือข่ายสำหรับไร้สาย<br>อื่นๆ โมเด็ม เครื่องส่งวิทยุและเครื่องรับ<br>วิทยุ                                                                                               | 893,210,772.16    |
| 8                     | ส่วนประกอบของตัวควบคุม<br>อุณหภูมิ                    | 108,352,539.64   | 8                     | อาหารสัตว์สำเร็จรูป                                                                                                                                                                                                      | 522,723,075.65    |
| 9                     | ลูกขิดเชื่อม                                          | 96,272,560.08    | 9                     | พาสต้า สปาร์เก็ตตี้ มักกะโรนี                                                                                                                                                                                            | 478,191,455.63    |
| 10                    | กระดาษหรือกระดาษแข็ง                                  | 51,232,912.15    | 10                    | เหล็กแผ่นรีดเย็น                                                                                                                                                                                                         | 292,877,349.13    |
|                       | รวม 10 ชนิด                                           | 7,413,040,251.38 |                       | รวม 10 ชนิด                                                                                                                                                                                                              | 21,100,907,145.43 |
| 11                    | อื่นๆ                                                 | 1,370,031,475.12 | 11                    | อื่นๆ                                                                                                                                                                                                                    | 28,744,122,697.30 |
|                       | รวมทั้งสิ้น                                           | 8,783,071,726.50 |                       | รวมทั้งสิ้น                                                                                                                                                                                                              | 49,845,029,842.73 |

ที่มา : ด้านศุลกากรหนองคาย (ต.ค.60 – ก.ย. 61)



ตารางที่ 61 รายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้า – ส่งออกไป 10 อันดับ ประจำปี พ.ศ. 2561  
ณ ด้านศุลกากรท่าลี่

| 10 อันดับสินค้านำเข้า |                      |                | 10 อันดับสินค้าส่งออก |                        |                  |
|-----------------------|----------------------|----------------|-----------------------|------------------------|------------------|
| ที่                   | ชนิดสินค้า           | มูลค่า (บาท)   | ที่                   | ชนิดสินค้า             | มูลค่า (บาท)     |
| 1                     | มันสำปะหลังเส้น      | 285,373,912.59 | 1                     | น้ำมันดีเซล            | 1,381,160,949.98 |
| 2                     | ข้าวโพด              | 216,612,843.72 | 2                     | น้ำมันเบนซิน           | 1,337,469,949.82 |
| 3                     | รถบรรทุกเฉพาะกิจ     | 76,071,005.60  | 3                     | อุปกรณ์ก่อสร้าง        | 864,904,725.67   |
| 4                     | ถั่วแดง              | 44,143,211.64  | 4                     | สินค้าอุปโภคบริโภค     | 514,820,092.53   |
| 5                     | วงกบบานประตูหน้าต่าง | 26,107,798.86  | 5                     | ปูนซีเมนต์             | 237,604,659.74   |
| 6                     | งา                   | 21,645,313.25  | 6                     | อะไหล่รถ               | 96,783,699.17    |
| 7                     | มันสำปะหลัง          | 20,362,421.99  | 7                     | รถแทรกเตอร์            | 92,240,927.31    |
| 8                     | อุปกรณ์โรงโม่หิน     | 20,270,015.00  | 8                     | ยางมะตอย               | 78,592,576.73    |
| 9                     | ถั่วลิสง             | 18,254,038.28  | 9                     | โครงรถไถนาพร้อมอุปกรณ์ | 38,395,920.24    |
| 10                    | ไม้ชิ้นบันได         | 17,326,049.99  | 10                    | น้ำมันหล่อลื่น         | 28,495,187.83    |
|                       | รวม 10 ชนิด          | 746,166,643.92 |                       | รวม 10 ชนิด            | 4,670,468,389.02 |
| 11                    | อื่นๆ                | 185,685,051.94 | 11                    | อื่นๆ                  | 233,388,706.80   |
|                       | รวมทั้งสิ้น          | 931,851,695.86 |                       | รวมทั้งสิ้น            | 4,903,857,095.82 |

ที่มา : ด้านศุลกากรท่าลี่

ตารางที่ 62 รายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้า – ส่งออกไป 10 อันดับ ประจำปี พ.ศ. 2561  
ณ ด้านศุลกากรบึงกาฬ

| 10 อันดับสินค้านำเข้า |                                                                                                                             |                | 10 อันดับสินค้าส่งออก |                                                                                                                                                                     |                  |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| ที่                   | ชนิดสินค้า                                                                                                                  | มูลค่า (บาท)   | ที่                   | ชนิดสินค้า                                                                                                                                                          | มูลค่า (บาท)     |
| 1                     | พลังงานไฟฟ้า                                                                                                                | 339,718,477.16 | 1                     | น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่ได้จากแบริบูมินัส นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบรวมทั้งปรุงแต่ง (น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล)                                                           | 1,544,722,767.19 |
| 2                     | ไม้ผสมแปรรูปและสำเร็จรูป (ไม้ที่เลื่อยหรือถากตามยาว ผ่านหรือลอก จะไส ขัด หรือต่อปลายหรือไม่ก็ตาม มีความหนาเกิน 6 มิลลิเมตร) | 71,503,186.49  | 2                     | น้ำรวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลที่ทำให้หวานอื่นๆหรือปรุงกลิ่นรสและเครื่องดื่มอื่นๆที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (เครื่องดื่มกระชังแดง น้ำอัดลม ชาโออิชินมแลคตาซอย ฯลฯ) | 1,117,720,854.88 |
| 3                     | รถยนต์นั่งใหม่พวงมาลัยซ้าย อุปกรณ์ครบชุด รถยนต์นั่งที่มีกระบะใหม่พวงมาลัยซ้าย                                               | 48,058,301.02  | 3                     | รถยนต์นั่งเก๋ง รถยนต์นั่งกึ่งบรรทุกใหม่สำเร็จรูป รถยนต์นั่งใหม่ รถยนต์นั่งที่มีกระบะพร้อมเครื่องปรับอากาศ ขับเคลื่อนสองล้อและสี่ล้อ                                 | 7686,967,295.43  |
| 4                     | มันสำปะหลังตากแห้ง (มันเส้น)                                                                                                | 37,044,591.38  | 4                     | หม้อแปลงไฟฟ้าสำเร็จรูปแยกชิ้นส่วนประกอบได้พร้อมอุปกรณ์ครบชุด                                                                                                        | 121,860,888.78   |
| 5                     | ชาผง                                                                                                                        | 23,176,914.16  | 5                     | สิ่งปรุงแต่งที่ใช้แต่งเสริมความงามหรือแต่งหน้า และสิ่งปรุงแต่งสำหรับบำรุงผิว รวมถึงสิ่งปรุงแต่งที่ใช้ทากันแดดหรือผิวคล้ำ (ครีมบำรุงผิว)                             | 117,726,712.73   |



| 10 อันดับสินค้านำเข้า |                       |                | 10 อันดับสินค้าส่งออก |                                                                                                                                                   |                  |
|-----------------------|-----------------------|----------------|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| 6                     | ไม้ตะเคียบ            | 5,290,258.67   | 6                     | สิ่งปรุงแต่งสำหรับใช้กับผม (แชมพู ครีม นวด)                                                                                                       | 88,967,238.26    |
| 7                     | ก้านไม้ (สำหรับทำรูป) | 2,978,266.20   | 7                     | ปูนซีเมนต์                                                                                                                                        | 81,019,006.30    |
| 8                     | ชันก้อน               | 2,930,752.13   | 8                     | น้ำผลไม้และน้ำมันพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมสุราแต่เติมน้ำตาลหรือสารอื่นๆที่ทำให้หวาน (น้ำมะม่วง น้ำอุน น้ำแอปเปิ้ล น้ำส้มคั้น น้ำมะพร้าว ฯลฯ) | 72,871,819.93    |
| 9                     | ชิ้นไม้กฤษณา          | 2,152,068.75   | 9                     | ท่อพลาสติกทำด้วยโพลีเอททิลีน                                                                                                                      | 67,827,187.90    |
| 10                    |                       | 958,173.25     | 10                    | รถใช้งานที่มีปั้นจั่นติดตั้ง รถเครนที่ล้อปั้นจั่น (เก่าใช้งานแล้ว)                                                                                | 54,732,399.92    |
|                       | รวม 10 ชนิด           | 533,810,989.21 |                       | รวม 10 ชนิด                                                                                                                                       | 4,054,416,171.32 |
| 11                    | อื่นๆ                 | 12,843,368.82  | 11                    | อื่นๆ                                                                                                                                             | 1,019,279,042.40 |
|                       | รวมทั้งสิ้น           | 546,654,358.03 |                       | รวมทั้งสิ้น                                                                                                                                       | 5,073,695,213.72 |

ที่มา : ด้านศุลกากรท่าเรือ

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านการค้า

- สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทางการค้าค่อนข้างสูง [สัดส่วนมูลค่าสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และคมนาคม (8)]
- มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนที่สูง [จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติจดทะเบียน (4)]
- มียอดขายผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ค่อนข้างสูงและต่อเนื่อง [อัตราเพิ่มของรายได้จากการขายสินค้า OTOP (5)] โดยจังหวัดอุดรธานีมีสัดส่วนการจำหน่ายสูงที่สุด
- กลุ่มจังหวัดมีการค้ากับ สปป. ลาว มากที่สุด โดยในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มสูงขึ้น
- ด้านการค้าชายแดนพบว่าสินค้าที่มีการค้าขายเป็นสินค้าอุปโภค บริโภค และวัตถุดิบ เป็นส่วนใหญ่



## 2.5 การท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยวผู้เยี่ยมเยือน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ยังมีโอกาสที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนขึ้นจากการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติกว่า 7 แสนคน จากเมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว ให้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดให้มากขึ้น โดยในปี 2560 จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวน 9,334,848 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 20,569.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 5.36 และร้อยละ 12.02 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2560 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (3,581,296 คน) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองคาย (2,664,292 คน) จังหวัดเลย (2,131,525 คน) จังหวัดบึงกาฬ (581,664 คน) และจังหวัดหนองบัวลำภู (37,066 คน) ตามลำดับ

ตารางที่ 63 จำนวนนักท่องเที่ยว (ผู้เยี่ยมเยือน) และรายได้จากการท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| กลุ่มจังหวัดฯ                | ปี 2556   | ปี 2557   | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   |
|------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| จำนวนผู้มาเยือน (คน)         | 7,654,653 | 7,830,808 | 8,577,144 | 8,859,912 | 9,334,843 |
| อัตราการเติบโต               | 11.19     | 2.30      | 9.53      | 3.30      | 5.36      |
| รายได้จากการท่องเที่ยว (ลบ.) | 14,810.46 | 15,334.97 | 17,115.13 | 18,363.44 | 20,569.92 |
| อัตราการเติบโต               | 15.38     | 3.54      | 11.61     | 7.29      | 12.02     |

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มด้านการท่องเที่ยว (ผู้เยี่ยมเยือน) ที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี 2556 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้เติบโตสูงชันมาก ทั้งนี้ในปี 2560 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 9,334,843 คน ในขณะที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ 20,569.92 ล้านบาท

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่าจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนนักท่องเที่ยว และรายได้สูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดอุดรธานียังเป็นจังหวัดเดียวที่มีสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 51.91) สูงกว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่ (ร้อยละ 61.64) ในขณะที่จังหวัดอื่น ๆ มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่สูงกว่าสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ซึ่งอาจสะท้อนถึงการใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวในจังหวัดเหล่านั้น ทั้งนี้จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวที่น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



ตารางที่ 64 สถิติด้านการท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด     | รายการ                                     | ปี 2567  | ปี 2558  | ปี 2559  | ปี 2560  |
|-------------|--------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|
| อุดรธานี    | ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)              | 3,429.40 | 3,494.47 | 3,627.53 | 3,822.22 |
|             | ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) | 2.35     | 2.37     | 2.38     | 2.41     |
|             | อัตราการเข้าพัก                            | 62.80    | 65.57    | 67.19    | 69.52    |
| เลย         | ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)              | 2,745.38 | 2,859.20 | 2,959.36 | 3,111.84 |
|             | ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) | 2.25     | 2.19     | 2.23     | 2.25     |
|             | อัตราการเข้าพัก                            | 48.53    | 52.25    | 62.29    | 57.70    |
| หนองคาย     | ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)              | 2,987.63 | 3,123.46 | 3,238.45 | 3,415.34 |
|             | ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) | 2.43     | 2.31     | 2.31     | 2.32     |
|             | อัตราการเข้าพัก                            | 51.26    | 54.36    | 56.54    | 58.85    |
| หนองบัวลำภู | ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)              | 1,654.10 | 1,703.41 | 1,760.18 | 1,821.18 |
|             | ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) | 2.23     | 2.22     | 2.21     | 2.24     |
|             | อัตราการเข้าพัก                            | 46.00    | 47.98    | 49.35    | 50.69    |
| บึงกาฬ      | ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)              | 2,513.03 | 2,596.41 | 2,673.76 | 2,778.63 |
|             | ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) | 2.18     | 2.17     | 2.19     | 2.20     |
|             | อัตราการเข้าพัก                            | 48.26    | 51.23    | 53.37    | 55.70    |

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ชี้ให้เห็นว่าจังหวัดอุดรธานีมีทั้งนักท่องเที่ยว ระยะเวลาพำนัก ค่าใช้จ่ายต่อหัว และอัตราการเข้าพักสูงที่สุด และยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีจำนวนมาก หากเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่ม ในส่วนของจังหวัดอื่นๆ จะเห็นได้ว่าแม้ว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวจะเพิ่มสูงขึ้น ทั้งหมด แต่เวลาพำนักรกลับลดลง โดยเฉพาะของจังหวัดหนองบัวลำภู และบึงกาฬ ที่มีอัตราค่าใช้จ่ายต่อหัว และเวลาพำนักรต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สะท้อนให้เห็นถึงการขาดกิจกรรม และสิ่งดึงดูดให้เกิดการจับจ่ายหรือพักอยู่ในพื้นที่

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านการท่องเที่ยว

- สัดส่วนของภาคการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ยังไม่สูงมากนัก [สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม(12)] แต่ในช่วงที่ผ่านมาพบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวที่เติบโตสูงขึ้นมาก (อัตราการเติบโตของรายได้ สูงกว่า อัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยว)



- **จังหวัดอุดรธานี** เป็นจังหวัดที่มีการเติบโตทางด้านการท่องเที่ยวสูงที่สุด และเป็นเพียงจังหวัดเดียวที่มีสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวสูงกว่าสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยว และยังมีค่าใช้จ่ายต่อหัวและจำนวนวันพักค้างที่เพิ่มสูงขึ้น (จังหวัดอื่นๆ มีค่าใช้จ่ายต่อหัวเพิ่มขึ้น แต่มีวันพักค้างลดลง) แสดงให้เห็นถึงกิจกรรม หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในพื้นที่
- **ปัญหา / ความต้องการ:** การพัฒนาเส้นทางและแหล่งการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน เพิ่มรายละเอียดเรื่องราว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับอาหารปลอดภัย พัฒนาสินค้า OTOP เพื่อการท่องเที่ยว

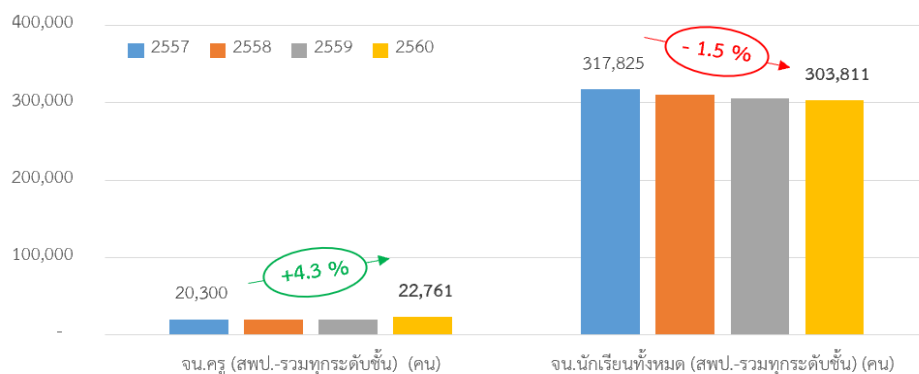
## 2.6 สังคม

### การศึกษา

แผนภาพที่ 7 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการศึกษา

| อันดับ | ตัวชี้วัด                                                | ค่าเฉลี่ย | กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 |               |        |
|--------|----------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------|---------------|--------|
|        |                                                          |           | ค่าสถิติ                              | หน่วย         | อันดับ |
| 1      | จำนวนนักเรียนที่การเรียนรวมเฉลี่ยต่อโรงเรียน             | 11.48     | 14.90                                 | คนต่อโรงเรียน | 2      |
| 18     | จำนวนผู้มีปัญหาท้องถื่นหรือราษฎรชาวบ้านเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน | 44.53     | 50.76                                 | คน            | 6      |
|        | สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด               | 59.33     | 66.63                                 | ร้อยละ        | 11     |
|        | จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย                                    | 8.05      | 7.50                                  | ปี            | 12     |
|        | คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียนไทย                 | 98.10     | 96.64                                 | คะแนน         | 13     |
|        | ระดับคะแนนเฉลี่ย O-NET                                   | 32.22     | 30.07                                 | คะแนน         | 16     |
|        | สัดส่วนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย                            | 95.43     | 93.80                                 | ร้อยละ        | 17     |
|        | สัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากร                 | 47.75     | 41.41                                 | ร้อยละ        | 17     |

แผนภาพที่ 8 จำนวนครู และนักเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คน)



ตารางที่ 65 อัตราส่วนทางการศึกษาสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| อัตราส่วนครูต่อนักเรียน (สพป.-รวมทุกชั้น)    | 2557  | 2558  | 2559  | 2560* |
|----------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 15.70 | 15.60 | 15.70 | 13.30 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                        | 15.40 | 15.30 | 15.50 | 13.20 |
| ประเทศไทย                                    | 16.40 | 16.40 | 16.50 | 13.70 |
| จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง (สพป.-รวมทุกชั้น) | 2557  | 2558  | 2559  | 2560  |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                 | 15.90 | 15.90 | 15.60 | 15.50 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                        | 15.90 | 15.60 | 15.50 | 15.20 |
| ประเทศไทย                                    | 16.90 | 16.70 | 16.70 | 16.40 |

หมายเหตุ: ปี 2560 รวมจำนวนครูและลูกจ้าง

ในช่วงปีที่ผ่านมาจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มีจำนวนครู (และครูลูกจ้าง) เพิ่มขึ้น ทำให้สัดส่วนของครูต่อนักเรียนและจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มลดลง ซึ่งในปี 2560 พบว่าครูในกลุ่มจังหวัดฯ 1 คน สามารถรองรับนักเรียนได้ที่ 13.3 คน ซึ่งถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่กลับมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องอยู่ที่ 15.5 คน ซึ่งถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านการศึกษา

- คุณภาพการศึกษายังต้องมีการพัฒนา [ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย(12) / คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) (13) / ระดับคะแนนเฉลี่ย O-Net (17) / สัดส่วนเด็กที่มีการพัฒนาการที่สมวัย (17)]
- สถานการณ์ของจำนวนนักเรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้สัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อห้อง และครูต่อนักเรียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น (จากการที่มีจำนวนนักเรียนลดลง)
- มีการเปิดโอกาสให้กลุ่มคนพิการได้ดี [จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วม (2)] แต่ยังคงมีปัญหาการเข้าถึงการศึกษาสำหรับคนด้อยโอกาสบางกลุ่ม [สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด(11)]



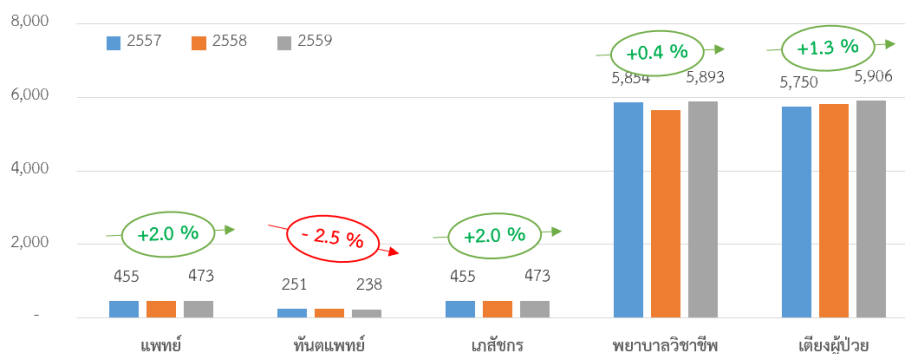


**สาธารณสุข** ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนสถานพยาบาล 66 แห่ง 5,357 เตียง จัดอยู่อันดับ 4 ของกลุ่มจังหวัด อันดับ 1 ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (107 แห่ง 12,008 เตียง) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (90 แห่ง 9,324 เตียง) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (74 แห่ง 7,071 เตียง) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (44 แห่ง 4,037 เตียง)

แผนภาพที่ 9 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นสาธารณสุข

| อันดับ | ตัวชี้วัด                                                                                                         | ค่าเฉลี่ย | กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 |                                |        |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------|--------------------------------|--------|
|        |                                                                                                                   |           | ค่าสถิติ                              | หน่วย                          | อันดับ |
| 1      | 18                                                                                                                |           |                                       |                                |        |
|        | สัดส่วนคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที                                         | 99.12     | 99.70                                 | ร้อยละ                         | 2      |
|        | สัดส่วนประชากรที่มีภาวะอ้วนและหรืออ้วนลงพุง                                                                       | 33.16     | 30.57                                 | ร้อยละ                         | 4      |
|        | อัตราการคลอดในมารดาอายุน้อยกว่า 15 ปี                                                                             | 1.43      | 1.20                                  | รายต่อหญิงวัยเดียวกัน<br>พันคน | 4      |
|        | อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วย 5 โรคไม่เรื้อรังที่สำคัญ (โรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง หรือมะเร็ง) | 5.10      | 2.36                                  | ร้อยละ                         | 4      |
|        | สัดส่วนคนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี                                                              | 95.09     | 97.69                                 | ร้อยละ                         | 5      |
|        | สัดส่วนครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน                                                         | 98.63     | 98.92                                 | ร้อยละ                         | 7      |
|        | สัดส่วนครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม                                     | 98.73     | 98.84                                 | ร้อยละ                         | 7      |
|        | สัดส่วนค่าใช้จ่ายประเภทเวชภัณฑ์และค่าตรวจรักษาพยาบาล ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน               | 2.18      | 1.81                                  | ร้อยละ                         | 7      |
|        | อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต                                                                                          | 3,259.73  | 2,713.57                              | รายต่อประชากรแสนคน             | 7      |
|        | อัตราการฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคน                                                                                  | 6.52      | 6.12                                  | รายต่อประชากรแสนคน             | 9      |
|        | สัดส่วนคนดื่มสุรา                                                                                                 | 6.52      | 7.61                                  | ร้อยละ                         | 11     |
|        | อัตราการเกิดมีชีพ                                                                                                 | 10.45     | 9.10                                  | รายต่อประชากรพันคน             | 11     |
|        | อัตราการคลอดในมารดาอายุ 15-19 ปี                                                                                  | 43.40     | 44.20                                 | รายต่อหญิงวัยเดียวกัน<br>พันคน | 11     |
|        | สัดส่วนคนสูบบุหรี่                                                                                                | 7.19      | 7.82                                  | ร้อยละ                         | 13     |
|        | สัดส่วนคนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ                                                      | 99.84     | 99.81                                 | ร้อยละ                         | 15     |
|        | สัดส่วนคนอายุยืน ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป                                                                              | 2.32      | 1.62                                  | ร้อยละ                         | 17     |
|        | สัดส่วนประชากรต่อแพทย์ 1 คน                                                                                       | 6,419.46  | 7,724.00                              | คน                             | 17     |
|        | สัดส่วนประชากรผู้ใช้สิทธิประกันสุขภาพ                                                                             | 20.40     | 17.11                                 | ร้อยละ                         | 18     |

แผนภาพที่ 10 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คน)



ตารางที่ 66 บุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| รายการ        | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 | รวม    |
|---------------|---------|---------|---------|---------|---------|--------|
| แพทย์         | 942     | 1,007   | 971     | 1,104   | 1,143   | 5,167  |
| ทันตแพทย์     | 251     | 255     | 238     | 318     | 311     | 1,373  |
| เภสัชกร       | 455     | 469     | 473     | 516     | 543     | 2,456  |
| พยาบาลวิชาชีพ | 5,854   | 5,652   | 5,893   | 6,058   | 6,592   | 30,049 |
| พยาบาลเทคนิค  | 224     | 123     | 120     | 84      | 84      | 635    |
| รวม           | 7,726   | 7,506   | 7,695   | 8,080   | 8,673   | 39,680 |

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

ในภาพรวม บุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2561 ยกเว้นในส่วนของท่านตแพทย์ที่กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทั้งนี้หากคิดเป็นสัดส่วนการรองรับต่อประชากรในพื้นที่ จะเห็นได้ว่าแพทย์ เภสัชกร พยาบาล และเตียง ต่างมีสัดส่วนการรองรับประชากรที่ดีขึ้นทั้งหมด (บุคลากรทางการแพทย์ 1 คน รองรับประชากรได้น้อยลง) ยกเว้นในส่วนของท่านตแพทย์ ที่กลับมีแนวโน้มลดลง

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านสาธารณสุข

- จำนวนคนสูงอายุ และเด็กทารกแรกเกิดมีความเสี่ยงค่อนข้างสูง [สัดส่วนอายุยืน (ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป) (17)/ อัตราการเกิดมีชีพ(11)]
- สุขภาพโดยรวมของประชากรอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี [ประชากรมีภาวะอ้วน (4) / อัตราการเพิ่มของโรคเรื้อรัง (4)] แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของสุขภาพจิตในพื้นที่อยู่บ้าง [อัตราผู้ป่วยสุขภาพจิต (7) / อัตราฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคน (9) ]
- คนในพื้นที่จะมีการดูแลสุขภาพเบื้องต้นอยู่บ้าง [คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกาย (2) / สัดส่วนคนไปตรวจสุขภาพ (5) / คนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน (7) / คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม (7)] แต่ยังคงพบปัญหาในเรื่องของพฤติกรรมกรรมการบริโภคอยู่ [ดื่มสุรา(11)/ยาสูบ(13)]
- ทรัพยากรทางการแพทย์โดยรวมมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น แต่ยังคงมีอัตราส่วนการรองรับประชากรที่สูงอยู่ [สัดส่วนประชากรต่อแพทย์ 1 คน (17)] ยกเว้นในส่วนของท่านตแพทย์ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง
- การดูแลคนพิการยังอยู่ในระดับต่ำ [สัดส่วนคนพิการได้รับการดูแล (15)]
- คนไปใช้สิทธิประกันสุขภาพน้อย [สัดส่วนผู้ไปใช้สิทธิประกันสุขภาพ (18)]



ความยากจน ปี 2560 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนคนจน (ด้านรายได้) 2,126,500 คน โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) จำนวน 214,900 คน ลดลงจากปี 2559 ซึ่งมีจำนวน 265,300 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ซึ่งในปี 2562 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มี สัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) น้อยที่สุด คือ จังหวัดหนองคาย (15,800 คน) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (19,300 คน) จังหวัดบึงกาฬ (19,500 คน) จังหวัดหนองบัวลำภู (55,800 คน) ส่วนจังหวัดอุดรธานีมีสัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 104,500 คน

ตารางที่ 67 สัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด                                    | ปี 2556   | ปี 2557   | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   |
|--------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| ประเทศ                                     | 7,305,100 | 7,057,400 | 4,847,200 | 5,810,100 | 5,324,800 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 3,271,200 | 3,200,600 | 1,929,800 | 2,419,700 | 2,126,500 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 310,700   | 294,100   | 183,400   | 265,300   | 214,900   |
| อุดรธานี                                   | 92,000    | 118,700   | 57,600    | 152,400   | 104,500   |
| เลย                                        | 35,800    | 54,200    | 52,100    | 21,600    | 19,300    |
| หนองคาย                                    | 40,800    | 29,300    | 19,200    | 16,900    | 15,800    |
| หนองบัวลำภู                                | 131,400   | 77,300    | 46,200    | 47,800    | 55,800    |
| บึงกาฬ                                     | 10,700    | 14,600    | 8,300     | 26,600    | 19,500    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 491,200   | 444,300   | 298,000   | 368,100   | 278,300   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 663,100   | 801,100   | 350,800   | 605,500   | 471,500   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 1,030,400 | 1,171,300 | 744,600   | 686,900   | 781,800   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 775,700   | 489,700   | 353,300   | 493,800   | 379,900   |

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สัดส่วนคนยากจนในพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยมีเพียงจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ในปี 2560 มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้ในปี 2560 จังหวัดเลยถือว่าเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ร้อยละ 8.98 ในขณะที่จังหวัดอุดรธานีมีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 48.62 ซึ่งหากเทียบกับสัดส่วนคนจนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ในปี 2560 จะพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัดส่วนคนจนน้อยกว่ากลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ



ตารางที่ 68 สัดส่วนรายได้ และหนี้สินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (บาท)

| จังหวัด                                    | รายการ         | ปี 2556    | ปี 2558    | ปี 2560    | ปี 2558/2560 |
|--------------------------------------------|----------------|------------|------------|------------|--------------|
| ประเทศ                                     | หนี้สิน        | 120,213.62 | 123,970.78 | 139,118.61 | 0.89         |
|                                            | รายได้         | 20,903.00  | 23,236.00  | 25,194.00  | 0.92         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 5.75       | 5.34       | 5.52       |              |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | หนี้สิน        | 136,373.84 | 158,632.46 | 178,439.06 | 0.89         |
|                                            | รายได้         | 19,181.00  | 21,092.00  | 20,270.82  | 1.04         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 7.11       | 7.52       | 8.80       |              |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | หนี้สิน        | 103,504.20 | 174,616.88 | 163,621.71 | 1.07         |
|                                            | รายได้         | 19,189.96  | 22,266.68  | 21,657.25  | 1.03         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 5.39       | 7.84       | 7.56       |              |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | หนี้สิน        | 123,797.13 | 150,357.53 | 187,312.53 | 0.80         |
|                                            | รายได้         | 15,886.33  | 19,318.33  | 18,031.18  | 1.07         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 7.79       | 7.78       | 10.39      |              |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | หนี้สิน        | 160,733.03 | 118,058.60 | 163,951.83 | 0.72         |
|                                            | รายได้         | 18,541.28  | 18,829.75  | 18,319.16  | 1.03         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 8.67       | 6.27       | 8.95       |              |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | หนี้สิน        | 160,037.55 | 201,944.08 | 200,217.08 | 1.01         |
|                                            | รายได้         | 19,523.90  | 22,250.00  | 20,885.76  | 1.07         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 8.20       | 9.08       | 9.59       |              |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | หนี้สิน        | 138,870.53 | 142,120.38 | 183,014.86 | 0.78         |
|                                            | รายได้         | 17,560.53  | 79,935.80  | 19,211.93  | 4.16         |
|                                            | หนี้สิน/รายได้ | 7.91       | 1.78       | 9.53       |              |

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ในปี 2560 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 178,439.06 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ที่ 158,632.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.89 โดยในปี 2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 163,621.71 บาท ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 174,616.88 บาท คิดเป็น 1.07 % ซึ่งมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนในปี 2560 น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีหนี้สินต่อครัวเรือนมากที่สุดคือกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (200,217.08 บาท) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (187,312.53 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (183,014.86 บาท) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (163,651.83 บาท )



ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ในปี 2560 อยู่ที่ 20,270.82 บาท ซึ่งในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน อยู่ที่ 21,657.25 บาท ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนที่ 22,266.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.03 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (20,885.76 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (19,211.93 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (18,319.16 บาท) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (18,031.18 บาท)

ตารางที่ 69 สัดส่วนรายได้ และหนี้สินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (บาท)

| จังหวัด                                  | รายการ         | ปี 2556    | ปี 2558    | ปี 2560    | ปี 2558/2560 |
|------------------------------------------|----------------|------------|------------|------------|--------------|
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 | หนี้สิน        | 103,504.20 | 174,616.88 | 163,621.71 | 1.07         |
|                                          | รายได้         | 19,189.96  | 22,266.68  | 21,657.25  | 1.03         |
|                                          | หนี้สิน/รายได้ | 5.39       | 7.84       | 7.56       |              |
| อุดรธานี                                 | หนี้สิน        | 167,665.30 | 197,756.50 | 171,114.39 | 1.16         |
|                                          | รายได้         | 25,956.90  | 22,817.40  | 20,718.24  | 1.10         |
|                                          | หนี้สิน/รายได้ | 6.46       | 8.67       | 8.26       |              |
| เลย                                      | หนี้สิน        | 103,669.90 | 169,523.40 | 148,123.99 | 1.14         |
|                                          | รายได้         | 16,337.60  | 20,990.40  | 21,076.99  | 1.00         |
|                                          | หนี้สิน/รายได้ | 6.35       | 8.08       | 7.03       |              |
| หนองคาย                                  | หนี้สิน        | 80,636.20  | 107,736.30 | 98,462.62  | 1.09         |
|                                          | รายได้         | 18,057.90  | 21,206.50  | 21,175.28  | 1.00         |
|                                          | หนี้สิน/รายได้ | 4.47       | 5.08       | 4.65       |              |
| หนองบัวลำภู                              | หนี้สิน        | 96,117.60  | 140,079.00 | 187,626.14 | 0.75         |
|                                          | รายได้         | 15,390.40  | 22,552.50  | 22,647.58  | 1.00         |
|                                          | หนี้สิน/รายได้ | 6.25       | 6.21       | 8.28       |              |
| บึงกาฬ                                   | หนี้สิน        | 69,432.00  | 257,989.20 | 212,781.39 | 1.21         |
|                                          | รายได้         | 20,207.00  | 23,766.60  | 22,668.18  | 1.05         |
|                                          | หนี้สิน/รายได้ | 3.44       | 10.86      | 9.39       |              |

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ในปี 2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนส่วนใหญ่มาจาก จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีหนี้สินต่อครัวเรือนอยู่ที่ 212,781.39 บาท รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (187,626.14 บาท) จังหวัดอุดรธานี (171,114.39 บาท) จังหวัดเลย (148,123.99 บาท) ส่วนจังหวัดหนองคายหนี้สินต่อครัวเรือนต่ำที่สุดอยู่ที่ 98,462.62 บาท



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนอยู่ที่ 21,657.25 บาท โดยจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนมากที่สุด คือ จังหวัดบึงกาฬ (22,668.18 บาท) รองลงมา ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (22,647.58 บาท) จังหวัดหนองคาย (21,175.28 บาท) จังหวัดเลย (21,076.99 บาท) และจังหวัดอุดรธานี (20,718.24 บาท) ตามลำดับ

ข้อมูลสถานการณ์ด้านรายได้ และหนี้สินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ชี้ให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่จังหวัดมีรายได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยและมีหนี้สินลดลง โดยจังหวัดบึงกาฬเป็นจังหวัดที่มีรายได้และหนี้สินสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด

หากพิจารณาในเชิงสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ จะพบว่าจังหวัดในกลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่มีสัดส่วนดังกล่าวลดลง มีเพียงจังหวัดหนองบัวลำภูที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านความยากจน

- สัดส่วนประชาชนในจังหวัด**มีอาชีพ** ส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงที่ค่อนข้างต่ำ [คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและมีรายได้ (3) / สัดส่วนคนอายุ 60 ปีขึ้นไปมีอาชีพและมีรายได้ (4) / อัตราพึ่งพิง (4)]
- ประชากรในจังหวัดมีรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ [รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (9) / อัตราการออม (18)] แต่สถานการณ์คนยากจนในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี [สัดส่วนคนจน (6)] โดยในช่วงที่ผ่านมาจะมีความผันผวนในเรื่องของสัดส่วนคนจนอยู่ในแต่ละจังหวัดในกลุ่ม แต่โดยรวมก็ยังถือว่าต่ำกว่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ในเชิงเปรียบเทียบแม้ว่าสัดส่วน**หนี้สินครัวเรือน**ของกลุ่มจังหวัดจะยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี [หนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (5) / สัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบต่อหนี้ทั้งหมด (6)] แต่จะพบว่าในช่วงปีที่ผ่านมาสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้มีการเพิ่มขึ้นสูงมาก (โดยเกือบทุกจังหวัดมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
- เส้นความยากจนของจังหวัดในกลุ่ม ยังคงอยู่ต่ำกว่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้น



ความเสมอภาค คุณภาพชีวิต และความอบอุ่น

น้ำประปา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปาทั้งหมด 203,978 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีผู้ใช้น้ำประปา 198,725 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.64 ของผู้ใช้น้ำประปาในกลุ่มจังหวัด และในปี 2561 มีการผลิตน้ำประปาอยู่ที่ 70.20 ล้านลูกบาศก์เมตร มีการจ่ายน้ำ 50.40 ล้านลูกบาศก์เมตร เฉลี่ยการใช้น้ำประปาอยู่ที่ 97.40 ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน ซึ่งผู้ใช้น้ำประปาส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี (108,560 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (41,417 ราย) จังหวัดหนองคาย (33,995 ราย) จังหวัดหนองบัวลำภู (13,382 ราย) และจังหวัดบึงกาฬ (6,624 ราย)

ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผู้ใช้น้ำประปาอยู่อันดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (349,938 ราย) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (320,612 ราย) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (148,093 ราย) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ( 94,630 ราย) ตารางที่ 70 จำนวนผู้ใช้น้ำประปาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด/กลุ่มจังหวัด                       | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
|--------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| อุดรธานี                                   | 95,238  | 99,861  | 103,228 | 106,017 | 108,560 |
| เลย                                        | 37,147  | 38,655  | 39,121  | 39,985  | 41,417  |
| หนองคาย                                    | 30,400  | 31,503  | 32,035  | 33,029  | 33,995  |
| หนองบัวลำภู                                | 12,658  | 12,413  | 12,905  | 13,235  | 13,382  |
| บึงกาฬ                                     | 5,708   | 5,931   | 6,244   | 6,459   | 6,624   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 181,151 | 188,363 | 193,533 | 198,725 | 203,978 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 83,419  | 86,286  | 89,249  | 92,026  | 94,630  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 279,412 | 290,176 | 301,870 | 313,050 | 320,612 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 304,550 | 316,213 | 327,966 | 338,719 | 349,938 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 126,969 | 132,667 | 137,758 | 143,778 | 148,093 |

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค





ไฟฟ้า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 1,086,391 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีผู้ใช้ไฟฟ้า 1,064,988 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.01 ของผู้ใช้ไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัด และในปี 2561 ซึ่งผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี (468,786 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (195,829 ราย) จังหวัดหนองคาย (156,707 ราย) จังหวัดหนองบัวลำภู (143,609 ราย) และจังหวัดบึงกาฬ (121,460 ราย)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีผู้ใช้ไฟฟ้าอยู่อันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (196,070 ราย) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (1,552,649 ราย) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (1,296,792 ราย) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (662,968 ราย)

ตารางที่ 71 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด/กลุ่มจังหวัด                       | ปี 2557   | ปี 2558   | ปี 2559   | ปี 2560   | ปี 2561   |
|--------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| อุดรธานี                                   | 426,974   | 39,348    | 448,078   | 459,920   | 468,786   |
| เลย                                        | 180,729   | 184,827   | 187,956   | 192,074   | 195,829   |
| หนองคาย                                    | 143,037   | 146,254   | 149,792   | 153,828   | 156,707   |
| หนองบัวลำภู                                | 130,737   | 133,488   | 136,788   | 140,338   | 143,609   |
| บึงกาฬ                                     | 109,720   | 112,733   | 115,246   | 118,828   | 121,460   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 991,197   | 616,650   | 1,037,860 | 1,064,988 | 1,086,391 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 599,589   | 615,023   | 632,371   | 648,571   | 662,968   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 1,389,506 | 1,420,007 | 1,455,113 | 1,489,726 | 1,522,649 |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 1,792,864 | 1,836,662 | 1,878,966 | 1,921,958 | 196,070   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 1,171,896 | 1,201,725 | 1,234,131 | 1,267,328 | 1,296,792 |

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค



สรุปประเด็นสำคัญด้านความเสมอภาค

- ยังคงมีความเสมอภาคทางด้านรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ [ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (11) / รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรที่มีรายได้ต่ำสุด (14) / สัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่ารายจ่ายร้อยละ 10 ขึ้นไป (18)]
- ผู้หญิงยังไม่มีบทบาทในการทำงานมากนัก [สัดส่วนแรงงาน เพศหญิง ต่อประชากรทั้งหมด(15)/ สัดส่วนผู้หญิงในระดับบริหารหรือในระดับการตัดสินใจ(16)]
- ผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่ดี [สัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ลำพัง (4)] แต่ยังคงต้องมีการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น [ผู้สูงอายุพักอยู่ชั้นล่าง (7) / สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีรูปแบบห้องน้ำที่เหมาะสม (14)]

สรุปประเด็นสำคัญด้านการเข้าถึงสาธารณูปโภค

- ครัวเรือนในพื้นที่มีน้ำใช้เพียงพอ [ครัวเรือนมีการเข้าถึงน้ำประปา (2) / ครัวเรือนมีน้ำสะอาด (3)]
- ครัวเรือนในพื้นที่มีไฟฟ้าเพียงพอ

สรุปประเด็นสำคัญด้านความอบอุ่น

- คนในพื้นที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันที่สูง [คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือท้องถิ่น(3)/ คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง(4)]
- ยังมีปัญหาสังคมในพื้นที่ที่ค่อนข้างสูงอยู่ [อัตราเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว (12) / อัตราเด็กที่อยู่ในการคุมประพฤติ (14) / อัตราการจดทะเบียนหย่า (16) ]

**2.7 สิ่งแวดล้อม**

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นับว่าเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนป่าไม้ที่ค่อนข้างสูงในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เป็นรองเพียงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือบน 2 เท่านั้น) โดยในปี 2561 มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 16.74 ของพื้นที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ซึ่งถือว่ามีส่วนที่ลดลงจากปีก่อนหน้าอย่างต่อเนื่อง จากที่เคยมีส่วนอยู่ที่ร้อยละ 17.07 ในปี 2557 ทั้งนี้พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่จังหวัดเลย ตามมาด้วยจังหวัดอุดรธานีเป็นหลัก



ตารางที่ 72 แสดงเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดฯ ภาค และประเทศ

| ประเทศ / ภาค<br>จังหวัด / กลุ่มจังหวัด     | พ.ศ. 2559         | พ.ศ. 2560         | พ.ศ. 2561         |
|--------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|                                            | เนื้อที่ป่า (ไร่) | เนื้อที่ป่า (ไร่) | เนื้อที่ป่า (ไร่) |
| ประเทศ                                     | 102,174,805.09    | 102,156,350.53    | 102,488,302.00    |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 15,647,822.51     | 15,655,553.80     | 15,750,099.00     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 3,446,702.31      | 3,455,890.19      | 3,452,762.57      |
| อุดรธานี                                   | 713,791.89        | 721,226.15        | 714,637.07        |
| เลย                                        | 2,121,701.83      | 2,119,436.94      | 2,118,591.03      |
| หนองคาย                                    | 145,689.17        | 145,918.80        | 146,521.95        |
| หนองบัวลำภู                                | 291,294.41        | 293,822.34        | 297,403.52        |
| บึงกาฬ                                     | 174,225.01        | 175,485.96        | 175,609.00        |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 2,418,713.30      | 2,408,708.28      | 2,412,946.69      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 1,549,924.68      | 1,555,496.56      | 1,580,640.58      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 5,355,158.66      | 5,393,781.76      | 5,483,972.24      |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 2,877,524.51      | 2,852,677.01      | 2,819,776.46      |

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้

ตารางที่ 73 ปริมาณขยะ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (ตัน/วัน)

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
|--------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| ประเทศ                                     | 71,779  | 73,560  | 74,130  | 74,998  | 76,529  |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 19,276  | 19,660  | 19,978  | 19,725  | 21,108  |
| อุดรธานี                                   | 1,622   | 1,672   | 1,622   | 1,601   | 1,632   |
| เลย                                        | 577     | 631     | 630     | 603     | 649     |
| หนองคาย                                    | 498     | 509     | 335     | 498     | 520     |
| หนองบัวลำภู                                | 487     | 498     | 494     | 487     | 497     |
| บึงกาฬ                                     | 341     | 397     | 397     | 395     | 393     |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 3,525   | 3,707   | 3,478   | 3,584   | 3,691   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 1,899   | 1,975   | 1,976   | 1,910   | 2,142   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 4,593   | 4,670   | 4,766   | 4,319   | 5,049   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 6,193   | 6,242   | 6,438   | 6,297   | 6,402   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 3,066   | 3,066   | 3,320   | 3,615   | 3,824   |

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2561 มีปริมาณขยะต่อวัน ที่ค่อนข้างน้อย หากเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีปริมาณขยะอยู่ที่ 3,691 ตันต่อวัน อยู่อันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีปริมาณขยะสูงเป็นอันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (6,402 ตัน/วัน) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (5,049 ตัน/วัน) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (3,824 ตัน/วัน) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (2,142 ตัน/วัน)

ปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จังหวัดที่มีปริมาณขยะมากที่สุดคือ จังหวัดอุดรธานี (1,632 ตัน/วัน) รองลงมา คือ จังหวัดเลย (649 ตัน/วัน) จังหวัดหนองคาย (520 ตัน/วัน) จังหวัดหนองบัวลำภู (497 ตัน/วัน) และจังหวัดบึงกาฬ (393 ตัน/วัน) ตามลำดับ

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม

- กลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ที่ค่อนข้างน้อย [สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด(12)] และมีสัดส่วนที่ลดลงจากช่วงที่ผ่านมา จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าสูงที่สุด
- กลุ่มจังหวัดมีปริมาณขยะที่ค่อนข้างสูง [ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) (12)] โดยจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดที่มีปริมาณขยะสูงที่สุด นอกจากนี้ยังมีสัดส่วนของปริมาณขยะเทียบกับของทั้งประเทศ ยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- คุณภาพน้ำยังคงมีปัญหา [ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)(17)]

#### 2.8 ความมั่นคง

ยาเสพติด ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดียาเสพติด 13,234 คดี คิดเป็นร้อยละ 80.64 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีคดียาเสพติด 10,895 คดี คิดเป็นร้อยละ 21.47 อยู่อันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (17,130 คดี) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (15,254 คดี) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (14,375 คดี) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (8,375 คดี)

ปี 2561 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีคดียาเสพติดสูงที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี (3,806 คดี) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (3,144 คดี) จังหวัดหนองคาย (2,957 คดี) จังหวัดบึงกาฬ (2,657 คดี) และจังหวัดหนองบัวลำภู (8,670 คดี)



ตารางที่ 74 สถิติจำนวนคดีอาชญากรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คดี)

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
|--------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 91,522  | 78,851  | 66,208  | 56,805  | 68,368  |
| อุดรธานี                                   | 7,798   | 4,934   | 3,576   | 3,129   | 3,806   |
| เลย                                        | 5,841   | 5,113   | 3,737   | 2,967   | 3,144   |
| หนองคาย                                    | 2,591   | 2,601   | 1,834   | 2,087   | 2,957   |
| หนองบัวลำภู                                | 273     | 1,196   | 1,105   | 687     | 670     |
| บึงกาฬ                                     | 2,462   | 3,672   | 1,864   | 2,025   | 2,657   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 18,965  | 17,516  | 12,116  | 10,895  | 13,234  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 12,890  | 12,743  | 7,203   | 6,932   | 8,375   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 19,781  | 20,210  | 11,676  | 12,562  | 14,375  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 20,211  | 14,166  | 18,095  | 13,629  | 17,130  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 19,675  | 14,216  | 17,118  | 12,787  | 15,254  |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

ปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนผู้ต้องหาคดีอาชญากรรม 13,749 คน คิดเป็นร้อยละ 81.13 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีจำนวนผู้ต้องหาคดีอาชญากรรม 11,574 คน คิดเป็นร้อยละ 18.79 อยู่อันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (17,956 คน) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (17,709 คน) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (14,771 คน) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (8,666 คน)

ในปี 2561 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนผู้ต้องหาคดีอาชญากรรมสูงสุด คือ จังหวัดอุดรธานี (3,999 คน) รองลงมา ได้แก่ จังหวัดเลย (3,312 คน) จังหวัดหนองคาย (2,989 คน) จังหวัดบึงกาฬ (2,742 คน) และจังหวัดหนองบัวลำภู (707)



ตารางที่ 75 สถิติจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คน)

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ปี 2557 | ปี 2558 | ปี 2559 | ปี 2560 | ปี 2561 |
|--------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 94,450  | 81,969  | 68,869  | 59,748  | 72,851  |
| อุดรธานี                                   | 8,017   | 5,160   | 3,793   | 3,348   | 3,999   |
| เลย                                        | 6,074   | 5,296   | 3,857   | 3,135   | 3,312   |
| หนองคาย                                    | 2,661   | 2,672   | 1,884   | 2,164   | 2,989   |
| หนองบัวลำภู                                | 282     | 1,244   | 1,152   | 735     | 707     |
| บึงกาฬ                                     | 2,540   | 3,770   | 1,962   | 2,192   | 2,742   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 19,574  | 18,142  | 12,648  | 11,574  | 13,749  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 13,462  | 13,177  | 7,586   | 7,353   | 8,666   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 20,399  | 20,760  | 12,202  | 13,106  | 14,771  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 20,795  | 15,009  | 18,792  | 14,383  | 17,956  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 20,220  | 14,881  | 17,641  | 13,332  | 17,709  |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

**คดีอาชญาฐานความผิดพิเศษ** ในปี 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดีอาชญาฐานความผิดพิเศษ 1,668 คดี แยกเป็นรับแจ้ง 756 ราย จับกุม 456 ราย ผู้ต้องหา 456 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีคดีอาชญาฐานความผิดพิเศษอยู่ที่ 1,515 คดี คิดเป็นร้อยละ 10.10 อยู่อันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (4,053 คดี) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (3,632 คดี) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (2,120 คดี) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (1,001 คดี)

ปี 2561 คดีอาชญาฐานความผิดพิเศษของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี (539 คดี) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (425 คดี) จังหวัดหนองบัวลำภู (297 คดี) จังหวัดหนองคาย (245 คดี) และจังหวัดบึงกาฬ (162 คดี)



ตารางที่ 76 สถิติคดีอาญาฐานความผิดพิเศษของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คน)

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ปี 2560 (คน) |        |           |        | ปี 2561 (คน) |        |           |        |
|--------------------------------------------|--------------|--------|-----------|--------|--------------|--------|-----------|--------|
|                                            | รับแจ้ง      | จับกุม | ผู้ต้องหา | รวม    | รับแจ้ง      | จับกุม | ผู้ต้องหา | รวม    |
| ประเทศ                                     | 26,761       | 13,879 | 17,206    | 57,846 | 23,921       | 18,435 | 18,513    | 60,869 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 6,179        | 3,110  | 3,787     | 13,076 | 4,702        | 3,886  | 3,886     | 12,474 |
| อุดรธานี                                   | 223          | 106    | 153       | 482    | 251          | 144    | 144       | 539    |
| เลย                                        | 314          | 95     | 160       | 569    | 189          | 118    | 118       | 425    |
| หนองคาย                                    | 103          | 48     | 73        | 224    | 95           | 75     | 75        | 245    |
| หนองบัวลำภู                                | 59           | 28     | 31        | 118    | 147          | 75     | 75        | 297    |
| บึงกาฬ                                     | 61           | 23     | 38        | 122    | 74           | 44     | 44        | 162    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 760          | 300    | 455       | 1,515  | 756          | 456    | 456       | 1,668  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 585          | 247    | 336       | 1,168  | 481          | 260    | 260       | 1,001  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 808          | 392    | 527       | 1,727  | 752          | 684    | 684       | 2,120  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 1,909        | 1,254  | 1,034     | 4,197  | 1,227        | 1,413  | 1,413     | 4,053  |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 2,117        | 917    | 1,435     | 4,469  | 1,486        | 1,073  | 1,073     | 3,632  |

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

**คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ** ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ 182 ราย แยกเป็นรับแจ้ง 99 ราย จับกุม 83 ราย ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญอยู่ที่ 222 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.20 อยู่อันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (331 ราย) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (253 ราย) อันดับ 3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (193 ราย) และอันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (94 ราย)

ในปี 2559 คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี (71 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (35 ราย) จังหวัดบึงกาฬ (28 ราย) จังหวัดหนองคาย (26 ราย) และจังหวัดหนองบัวลำภู (22ราย)





ตารางที่ 77 สถิติคดีคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| จังหวัด / กลุ่มจังหวัด                     | ปี 2558 (ราย) |        |       | ปี 2559 (ราย) |        |       |
|--------------------------------------------|---------------|--------|-------|---------------|--------|-------|
|                                            | รับแจ้ง       | จับกุม | รวม   | รับแจ้ง       | จับกุม | รวม   |
| ประเทศ                                     | 3,875         | 2,744  | 6,619 | 3,353         | 2,388  | 5,741 |
| ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                      | 557           | 496    | 1,053 | 552           | 501    | 1,053 |
| อุดรธานี                                   | 49            | 41     | 90    | 39            | 32     | 71    |
| เลย                                        | 26            | 23     | 49    | 20            | 15     | 35    |
| หนองคาย                                    | 12            | 12     | 24    | 14            | 12     | 26    |
| หนองบัวลำภู                                | 15            | 13     | 28    | 11            | 11     | 22    |
| บึงกาฬ                                     | 18            | 13     | 31    | 15            | 13     | 28    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1   | 120           | 102    | 222   | 99            | 83     | 182   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2   | 49            | 45     | 94    | 48            | 46     | 94    |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง   | 153           | 129    | 282   | 135           | 118    | 253   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 | 146           | 140    | 286   | 170           | 161    | 331   |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 | 89            | 80     | 169   | 100           | 93     | 193   |

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

#### สรุปประเด็นสำคัญด้านความมั่นคง

- กลุ่มจังหวัดมีจำนวนคดียาเสพติดที่ค่อนข้างสูง (13)
- แนวโน้มการเกิดคดีความยังคงผันผวน แต่มีแนวโน้มที่ลดลง ในขณะที่เดียวกันอัตราความสำเร็จในการจับกุมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
- ปัญหา / ความต้องการ: พัฒนาศักยภาพคน ชุมชน ในพื้นที่ชายแดน เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยแก่ประชาชน และจัดระบบการบริหารจัดการแรงงาน จาก สปป.ลาว และเวียดนาม



# ส่วนที่ 3

## สรุปข้อมูลแผนการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



### 1. ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัด

#### ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

( วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ )

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี ( พ.ศ. 2561 -2565 )

### 2. สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดฯ

2.1. สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)

2.2 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

### 3. วิสัยทัศน์ (Vision)

### 4. ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1: เพิ่มขีดความสามารถในการ  
แข่งขันของภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2: การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต  
ลุ่มแม่น้ำโขง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3: การพัฒนาทุนมนุษย์ และ  
ยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุล  
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน



## ส่วนที่ 3

## สรุปข้อมูลแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

## 1. ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

( วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ ) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 -2565)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด ตั้งอยู่ตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ อุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ มีชัยภูมิที่โดดเด่นในการเป็นจังหวัดที่เชื่อมต่อ “ประตูสู่อาเซียน” ไปยังประเทศลาว โดยสามารถเดินทางจากจังหวัดเลย หนองคาย และบึงกาฬ ข้ามไปยังฝั่งประเทศลาวได้ และจากจุดกำหนดก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 5 ที่จังหวัดบึงกาฬ สามารถใช้ประโยชน์จากเส้นทางหมายเลข 8 เข้าสู่ประเทศเวียดนามตอนเหนือและเขตปกครองพิเศษกว๋างชีจ้วงของประเทศจีนตอนใต้ มีเอกลักษณ์ในด้านการท่องเที่ยวเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนที่ใด โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรมและประวัติศาสตร์ อาทิ อารยธรรมล้านช้างที่มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนพระพุทธศาสนา และมีพัฒนาการเคียงคู่มาพร้อมกันอารยธรรมอื่นๆ ไกล่เคียง ทั้งล้านนา สยาม พม่า และเขมร เป็นต้น มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เป็นแหล่งโบราณคดีสำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ซึ่งมีอายุในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ย้อนหลังไปกว่า 5,000 ปี พิพิธภัณฑ์หอยหินโบราณ 150 ล้านปี และซากฟอสซิลไดโนเสาร์ ตั้งอยู่บ้านห้วยเตือ ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นั้น มีจังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดทั้ง 4 ในกลุ่มจังหวัดการเดินทางไปยังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สามารถเดินทางได้สะดวกสบายทั้งทางรถยนต์ที่มีถนนที่เชื่อมต่อกันได้ทุกจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด รถไฟ ที่มีขบวนรถมาจากกรุงเทพมหานครไปยังอุดรธานี และหนองคาย มีสนามบินนานาชาติอุดรธานี ที่ผู้โดยสารที่จะเดินทางจากจังหวัดหนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ สามารถเดินทางจากจังหวัดของตนเอง มาขึ้นเครื่องบินที่ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานีได้ และมีสนามบินจังหวัดเลย ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเลย ซึ่งเป็น 1 ใน 12 “เมืองต้องห้ามพลัด” นอกจากนี้ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเป็นจังหวัดน้องใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวสูง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม อาทิ น้ำตกชะแนน น้ำตกเจ็ดสี น้ำตกถ้ำพระ และภูทอก เป็นต้น และจังหวัดหนองคาย ซึ่งถือว่าเป็นมนต์เสน่ห์แห่งเมืองลุ่มแม่น้ำโขง ที่ไม่ว่านักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนจะต้องกลับมาที่จังหวัดนี้อยู่เสมอ และในปัจจุบันได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ที่สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก อาทิ ผาตากเสื้อ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอิมของทัศนียภาพและการผจญภัยที่สวยงามมีการสร้างสกายวอล์คที่ยื่นจากหน้าผาทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่งดงามชายฝั่งแม่น้ำโขงได้ ซึ่งกำลังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้คนนิยมในขณะนี้



การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 รอบใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2565) มีเป้าหมายสำคัญที่จะพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม การค้า และการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อให้ครอบคลุมการพัฒนาในทุกๆ ด้านมีศักยภาพในการแข่งขันและรองรับประชาคมอาเซียนได้ มีการเชื่อมโยงการพัฒนาในแต่ละด้านที่สามารถสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ นักลงทุนและประชาชนในพื้นที่ และมีความสัมพันธ์กับด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ในเส้นทางการท่องเที่ยว นั้นจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ และกลุ่มเกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการขายสินค้าทางการเกษตร OTOP และสินค้าแปรรูปต่างๆ ได้ ถนนที่เชื่อมโยงสู่กลุ่มจังหวัดนั้น จะต้องเป็นถนนที่มีความปลอดภัยสามารถเดินทางท่องเที่ยว และขนส่งสินค้าได้อย่างสะดวกสบาย สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนว่าถ้าได้ตัดสินใจมาลงทุนภาคอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 แล้ว จะต้องเป็นฐานการผลิตที่มีศักยภาพได้แรงงานมีการพัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการผลิต สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้ การท่องเที่ยวจะต้องมีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและมีความสะอาด มีการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ และมีการใช้วัฒนธรรมในการพัฒนาทุกๆ ด้าน เน้นการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ให้เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

### แนวคิดและหลักการ

**กรอบแนวคิด** การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้ยึดแนวคิด ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ ที่ผ่านความเป็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และข้อสั่งการของคณะรัฐมนตรี ในการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ซึ่งมีบริบทของการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ต้องแข่งขันและอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ภัยแล้ง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาผลิตภาพการผลิตคุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น โดยนำหลักการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นั้น มุ่งเน้นในเรื่อง

- (1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ
- (4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมน่าอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข



มาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ ยังได้นำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาในระดับภาค และระดับประเทศ ด้วย

**หลักการ** การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นั้น เป็นการจัดทำแผนที่สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร โดยเป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการเจริญเติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และต่อยอดสู่การพัฒนาที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ตลอดจนนำนวัตกรรม เทคโนโลยี 4.0 และ ICT เข้ามาใช้ในการพัฒนา มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่สร้างความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติ เน้นการพัฒนาศักยภาพของประชาชน กำลังแรงงาน เกษตรกร และผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันกับตลาดเศรษฐกิจและประชาคมอาเซียน ส่งเสริมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้สามารถเข้าสู่ตลาดการบริโภค และสามารถนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทนในภาคอุตสาหกรรมและครัวเรือนได้

## 2. สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด

### 2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)

#### จุดแข็ง (Strengths)

- ที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ที่เชื่อมโยงติดต่อกับ 3 ประเทศ ได้แก่ สปป.ลาว เวียดนาม และจีน
- มีช่องทางและมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงภูมิภาคอื่น และประเทศเพื่อนบ้าน ที่หลากหลาย (มีจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรน มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
- มีศักยภาพในการปลูกสินค้าเกษตรที่สูง อาทิ ยางพารา (มีพื้นที่และสัดส่วนปริมาณปลูกยางพารา มากที่สุดในภาคอีสาน) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน
- การค้าชายแดนในพื้นที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- มีทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นแตกต่าง ได้แก่ มรดกโลกบ้านเชียง ผีตาโขน (และอื่นๆ ที่โดดเด่นกว่าพื้นที่อื่น)
- มีจำนวนแรงงานและมีรายได้ในพื้นที่ที่ค่อนข้างสูง
- เป็นแหล่งที่มีแร่ธาตุธรรมชาติอยู่สูง
- มีความปลอดภัยในพื้นที่ค่อนข้างสูง
- ประชาชนในพื้นที่ให้การดูแลสุขภาพในเบื้องต้นที่ดี
- ประชาชนได้รับการเข้าถึงระบบสาธารณสุขที่ค่อนข้างสูง



### จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ขาดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่จะดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Historical and Cultural Attraction) หรือ Man-made มีน้อยมาก รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ที่รองรับการเดินทางท่องเที่ยว การเข้าถึงได้ (Accessibilities) ของแหล่งท่องเที่ยว
2. ขาดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี ที่จะมาพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าและการให้บริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น (การผลิตแปรรูปส่วนใหญ่เป็นขั้นต้น)
3. โครงสร้างพื้นฐานภายในกลุ่มจังหวัดยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอ
4. พื้นที่ชลประทานยังไม่ทั่วถึง และคุณภาพน้ำในพื้นที่ยังไม่ได้มาตรฐาน
5. เกษตรกร และประชากรยังมีหนี้สินอยู่เยอะ
6. ผลผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดค่อนข้างต่ำ
7. มีปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำทางรายได้ บทบาทสตรี และการดูแลคนพิการในพื้นที่
8. มีปัญหาในเรื่องคุณภาพ และการเข้าถึงการศึกษา
9. การดูแล และการส่งเสริมสุขภาพในทุกช่วงวัยยังไม่ทั่วถึง
10. ทรัพยากรทางการแพทย์ในพื้นที่ยังคงไม่เพียงพอ
11. ยังคงมีปัญหาสังคมที่สะท้อนจากความอบอวนในครอบครัวอยู่
12. มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ที่ค่อนข้างน้อย มีแนวโน้มที่ลดลง

### โอกาส (Opportunities)

1. นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมสนับสนุนเขตอุตสาหกรรม และจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
2. การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว มีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 7.3 เวียดนาม ร้อยละ 6.3) และการส่งเสริมการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่ของลาว
3. เชื้อเพลิงไฮโดรเจน เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จใน ปีพ.ศ.2562 ซึ่งจะทำให้ได้ประโยชน์จากการผลิตกระแสไฟฟ้า และการใช้น้ำ
4. รัฐบาลมีการวางแผนเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม และโลจิสติกส์ (ทางราง และทางถนน) ทั้งภายใน และระหว่างประเทศ
5. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาเกษตรมาตรฐานสูง การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต
6. นโยบายรัฐบาลเร่งพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน
7. มีนโยบายส่งเสริมการให้ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน



### อุปสรรค (Threats)

1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกส่งผลต่อผลผลิตทางการเกษตร และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
2. อุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTBs) และมาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ส่งผลต่อการแข่งขันทางการตลาดของผู้ผลิตในพื้นที่
3. ขาดมาตรการจูงใจเพื่อการลงทุนที่ดีพอ
4. มีแนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัย ส่งผลต่อจำนวนแรงงาน และสวัสดิการ
5. อาจเกิดการแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้านที่เข้มข้นขึ้น
6. เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานในบางช่วงเวลา
7. ปัญหาลักลอบเข้าเมือง ขนย้ายสินค้าผิดกฎหมาย และการกระทำผิดกฎหมายบริเวณชายแดน
8. การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจจำนวนมาก (พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ) อาจส่งผลกระทบต่อในด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

### 2.2 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

จากการวิเคราะห์ศักยภาพผ่านเครื่องมือ SWOT Analysis ข้างต้น ทำให้สามารถวิเคราะห์และกำหนดทิศทางกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบของประเด็นการพัฒนาสำคัญของกลุ่มจังหวัดตามกรอบแนวคิด TOWS Matrix ได้ ดังนี้

#### ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ตามกรอบแนวคิด TOWS Matrix

##### ยุทธศาสตร์เชิงรุก

| จุดแข็ง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ยุทธศาสตร์เชิงรุก (จุดแข็ง/โอกาส)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ที่เชื่อมโยงติดต่อกับ 3 ประเทศ ได้แก่ สปป.ลาว เวียดนาม และจีน</li> <li>2. มีทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นแตกต่างที่นำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ มรดกโลกบ้านเชียง ผีตาโชน (และอื่นๆ ที่โดดเด่นกว่าพื้นที่อื่น)</li> </ol> <p>มีช่องทางและมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงภูมิภาคอื่น และประเทศเพื่อนบ้านที่หลากหลาย (มีจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรน มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน [S1/S2/S3/O1/O2]</li> <li>- ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรม รองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่ [S1/S2/O3]</li> <li>- ยกระดับการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำโขง [S2/O2]</li> <li>- สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร [S4/O3]</li> <li>- พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวและการเกษตร [S1/S3/O1]</li> </ul> <p>ส่งเสริมมาตรการความมั่นคงในพื้นที่ [S3/O1]</p> |
| โอกาส                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. รัฐบาลมีการวางแผนเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม สะพานมิตรภาพไทยลาว แห่งแรก (หนองคาย-เวียงจันทน์) และแหล่งที่ 5 (บึงกาฬ-บอริคำไซ) และโลจิสติกส์ (ทางราง และทางถนน) ทั้งภายในและระหว่างประเทศ</li> <li>2. นโยบายรัฐบาลเร่งพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน</li> </ol> <p>นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัยที่มีมาตรฐานอย่างครบวงจร</p>                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |





## ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>จุดแข็ง</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ที่เชื่อมโยงติดต่อกับ 3 ประเทศ ได้แก่ สปป.ลาว เวียดนาม และจีน</li> <li>มีทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นแตกต่างที่นำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ มรดกโลกบ้านเชียง ฝัตาซัน (และอื่นๆ) ที่โดดเด่นกว่าพื้นที่อื่น</li> <li>มีช่องทางและมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงภูมิภาคอื่น และประเทศเพื่อนบ้าน ที่หลากหลาย (มีจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรน มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)</li> </ol> | <p><b>ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (จุดแข็ง/อุปสรรค)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการเกษตรและการท่องเที่ยว [S2/T1]</li> <li>- ยกระดับและพัฒนามาตรฐานแรงงานเพื่อดึงดูดการลงทุน [S1/T3]</li> <li>- ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเกษตร สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน [S1/T1]</li> </ul> |
| <p><b>อุปสรรค</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน</li> <li>เกิดการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นกับต่างประเทศ</li> <li>ขาดมาตรการจูงใจเพื่อการลงทุนที่ดีพอ</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

## ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>จุดอ่อน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ขาดการวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ และการยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีมูลค่าสูง</li> <li>ขาดการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว</li> <li>ขาดการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ</li> <li>การเพิ่มระบบน้ำ กระจายน้ำให้ทั่วถึง ให้ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม</li> </ol> | <p><b>ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข (จุดอ่อน/โอกาส)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยใช้นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (bio-economy) [W1/W3/O3]</li> <li>- ยกระดับนวัตกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำโขง [W1/W2/O1/O2]</li> <li>- ยกระดับประสิทธิภาพแรงงานเพื่อรองรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม เกษตร และการท่องเที่ยว [W1/W2/O2/O3]</li> <li>- แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ [W7/O6]</li> <li>- ยกระดับคุณภาพการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีมูลค่าสูง [W1/O2/O3]</li> <li>- กระตุ้นการดูแลสุขภาพของประชาชนในทุกช่วงวัย [W9/W12/O7]</li> </ul> |
| <p><b>โอกาส</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>รัฐบาลมีการวางแผนเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม สะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งแรก (หนองคาย-เวียงจันทน์) และแหล่งที่ 5 (บึงกาฬ-บอริคำไซ) และโลจิสติกส์ (ทางราง และทางถนน) ทั้งภายในและระหว่างประเทศ</li> <li>นโยบายรัฐบาลเร่งพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน</li> <li>นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัยที่มีมาตรฐานอย่างครบวงจร</li> </ol>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

## ยุทธศาสตร์เชิงรับ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>จุดอ่อน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ขาดการวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ และการยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีมูลค่าสูง</li> <li>ขาดการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ที่มีมาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว</li> <li>ขาดการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ</li> </ol> | <p><b>ยุทธศาสตร์เชิงรับ (จุดอ่อน อุปสรรค)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการให้ความรู้และนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพแรงงาน และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเพื่อต่อยอดการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีมูลค่าสูง [W1/T1/T2]</li> <li>- ส่งเสริมการให้ความรู้ และนวัตกรรมแก่เกษตรกร และชุมชนใน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 [W1/T2]</li> <li>- ส่งเสริมมาตรการดูแลสิ่งแวดล้อม การปลูกป่า และการจัดการขยะด้วยนวัตกรรม [W1/W3/T1]</li> <li>- แก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำในพื้นที่ [W1/T3]</li> <li>- ส่งเสริมมาตรการและสวัสดิการดูแลผู้สูงอายุ [W9/T4]</li> </ul> |
| <p><b>อุปสรรค</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน</li> <li>เกิดการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นกับต่างประเทศ</li> <li>ขาดมาตรการจูงใจเพื่อการลงทุนที่ดีพอ</li> </ol>                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |



### สรุป (TOWS Matrix)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ยุทธศาสตร์เชิงรุก (จุดแข็ง / โอกาส)</b><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน [S1/S2/S3/O1/O2]</li> <li>- ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรม รองรับการค้าขายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่ [S1/S2/O3]</li> <li>- ยกระดับการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำโขง [S2/O2]</li> <li>- สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร [S4/O3]</li> <li>- พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับการค้าขายตัวด้านการท่องเที่ยวและการเกษตร [S1/S3/O1]</li> <li>- ส่งเสริมมาตรการความมั่นคงในพื้นที่ [S3/O1]</li> </ul> | <b>ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข (จุดอ่อน / โอกาส)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรโดยใช้นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (bio-economy) [W1/W3/O3]</li> <li>- ยกระดับนวัตกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำโขง [W1/W2/O1/O2]</li> <li>- ยกระดับผลิตภาพแรงงานเพื่อรองรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม เกษตร และการท่องเที่ยว [W1/W2/O2/O3]</li> <li>- แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ [W7/O6]</li> <li>- ยกระดับคุณภาพการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีมูลค่าสูง [W1/O2/O3]</li> <li>- กระตุ้นการดูแลสุขภาพของประชาชนในทุกช่วงวัย [W9/W12/O7]</li> </ul> |
| <b>ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (จุดแข็ง / อุปสรรค)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการเกษตรและการท่องเที่ยว [S2/T1]</li> <li>- ยกระดับและพัฒนามาตรฐานแรงงานเพื่อดึงดูดการลงทุน [S1/T3]</li> <li>- ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเกษตร สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน [S1/T1]</li> </ul>                                                                                                                                                                                                | <b>ยุทธศาสตร์เชิงรับ (จุดอ่อน / อุปสรรค)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการให้ความรู้และนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพแรงงาน และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเพื่อต่อยอดการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีมูลค่าสูง [W1/T1/T2]</li> <li>- ส่งเสริมการให้ความรู้ และนวัตกรรมแก่เกษตรกร และชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 [W1/T2]</li> <li>- ส่งเสริมมาตรการดูแลสิ่งแวดล้อม การปลูกป่า และการจัดการขยะด้วยนวัตกรรม [W1/W3/T1]</li> <li>- แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ [W1/T3]</li> <li>- ส่งเสริมมาตรการและสวัสดิการดูแลผู้สูงอายุ [W9/T4]</li> </ul>                                                           |

### 3. วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (Vision)

“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

#### ความหมาย

**เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการเกษตรชั้นนำ (การเพาะปลูกพืชต่าง ๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์และการประมง)

เกษตรกรในกลุ่มจังหวัดมีอาชีพ มีรายได้ ผลผลิตจากการเกษตรชั้นนำเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ตามความต้องการของตลาด ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมชั้นนำ

**ศูนย์กลางการค้าสากล** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการค้า การลงทุน และการบริการ เช่น ค้าปลีก ค้าส่ง การส่งออก การค้าชายแดน การธนาคาร การประกันภัย ฯลฯ รวมถึงสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โลจิสติกส์ เป็นต้น ที่จะขยายสู่การค้าสากลกับนานาชาติอารยประเทศ

**การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล สนองความต้องการของตลาดท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในระดับประเทศ และระดับโลก

**ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน** การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในทุกด้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเป็นลำดับขั้นตอน รักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาและอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย ปลอดภัย ระบบนิเวศอยู่ในภาวะดุลยภาพและยั่งยืน



ชุมชนเข้มแข็ง ช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด ควบคุม ตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

ประชาชนได้รับปัจจัยพื้นฐานของชีวิต (อาหาร น้ำ ที่พักอาศัย ความปลอดภัย มีรายได้และมีงานทำ) มีสิทธิมีโอกาสรับรู้ข่าวสาร มีการติดต่อประสานงาน และระดมความคิด ประสานการ เพื่อทำงานร่วมกัน ในชุมชน

ระบบเศรษฐกิจมีความหลากหลาย มีชีวิตชีวา มีนวัตกรรมอยู่เสมอ มีการเชื่อมโยงมรดกทางวัฒนธรรมวิถีการดำรงชีวิต รวมทั้งเอกลักษณ์ของกลุ่มชนแต่ละชุมชน

การพัฒนาเป็นไปอย่างกลมกลืน และส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีที่มีมาในอดีต มีระบบบริการทางสาธารณสุข และการรักษาพยาบาลที่ทั่วถึง เหมาะสมสำหรับประชาชนทุกคน ซึ่งมีภาวะสุขภาพดี มีอัตราการเจ็บป่วยในระดับต่ำ

### **กรอบการดำเนินงานการพัฒนากลุ่มจังหวัด**

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ สามารถบริหารงาน แก้ปัญหา และพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด กรอบการดำเนินงานการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) อยู่ภายใต้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมาย และความต้องการด้านพัฒนาพื้นที่ของภาคที่ต้องมีความเชื่อมโยงกันในระดับภูมิภาคและ/หรือระหว่างประเทศ โดยผ่านช่องทางการดำเนินงานของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) ร่วมกันระหว่างภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ประชาชน สถาบันการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่

### **ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)**

กลุ่มจังหวัดฯ ได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมลุ่มน้ำโขง” ประกอบไปด้วย

1. การท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์
2. การพัฒนาเศรษฐกิจและการค้า
3. ศักยภาพการผลิตทางการเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่ม



### เป้าหมายการพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ดังนี้

1. ยกระดับจากกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้ปานกลางสู่กลุ่มจังหวัดที่มีรายได้สูง
2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
4. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา และวิสัยทัศน์ รัฐบาลจำเป็นต้องมีการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) เป็นโครงการผูกพันต่อเนื่อง 10-20 ปี ต้องเพิ่มการลงทุนให้มากกว่าภูมิภาคอื่น

### แผนงานสำคัญ ได้แก่

1. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและครอบคลุมพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ และขยายให้ครอบคลุมทั่วทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. การบริหารจัดการระบบการเกษตร เป้าหมายเพื่อเพิ่มผลผลิตตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรในการบริหารจัดการด้านการเกษตร
3. ด้านอุตสาหกรรม เป้าหมายเพื่อพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ขายได้ตามมาตรฐานสากล ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ
4. ด้านการท่องเที่ยว เป้าหมายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ตามมาตรฐานสากล ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ในแต่ละโครงการขนาดใหญ่นี้ดังกล่าว ปัจจัยสำคัญที่เป็นองค์ประกอบให้การพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดคล้องกับการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ให้ดำเนินการควบคู่ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องมีการพัฒนาตลอด ทุกช่วงวัยและทุกอาชีพ เพื่อให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขัน



## 4. ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565)

### 4.1 วิสัยทัศน์

“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล  
ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

### 4.2 เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

- (1) เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- (3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (4) รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

### 4.3 ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด

- (1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด
- (2) อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า
- (3) ผลผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
- (4) ผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- (5) รายได้จากการท่องเที่ยว
- (6) ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด
- (7) สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ
- (8) ร้อยละของสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้น
- (9) การจัดการขยะมูลฝอย

### 4.4 ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด (ประเด็นยุทธศาสตร์)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน



**ประเด็นการพัฒนาที่ 1: เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเศรษฐกิจในพื้นที่**

| วัตถุประสงค์                                      | ตัวชี้วัด                                                          |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| 1. มูลค่าภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น   | อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5     |
|                                                   | อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกร ร้อยละ 5                         |
|                                                   | ผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5                        |
| 2. มูลค่าภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น | อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 |
|                                                   | ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5                              |
| 3. มูลค่าการค้าของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น        | อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการค้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5       |
|                                                   | อัตราการขยายตัวของการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5                   |

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
2. พัฒนาเกษตรปลอดภัยอย่างเป็นระบบสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร
3. สร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร
4. ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมทางด้านการผลิต
5. พัฒนาการค้าสู่สากล และส่งเสริมธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

โครงการ

1. โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เพื่รองรับการค้า การลงทุน และสนับสนุนการเกษตรทั้งระบบ
2. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์อย่างเป็นระบบ (Green economy)
3. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
4. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในภูมิภาค 4.0 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. โครงการผ้าทอมือสู่สากล แฟชั่น และสิ่งทอ
6. โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ เพื่อการแข่งขันสู่มาตรฐานสากล



| ต้นทาง                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                    | กลางทาง                                                                                                                               |                                                                            | ปลายทาง                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบ<br>สาธารณูปโภค และ<br>โครงสร้างพื้นฐานรองรับ<br>การขยายตัวทางเศรษฐกิจ                                                                                                              | กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาเกษตร<br>ปลอดภัยอย่างเป็นระบบ<br>สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์<br>และส่งเสริมการสร้าง<br>มูลค่าเพิ่มของสินค้า<br>เกษตร | กลยุทธ์ที่ 3 สร้างรายได้<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต<br>เกษตรกร                                                                          | กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพ<br>และส่งเสริมนวัตกรรม<br>ทางด้านการผลิต         | กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาการค้า<br>สู่สากล และส่งเสริมธุรกิจ<br>ที่เกี่ยวข้อง                                       |
| แผนงาน : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ (พืช สัตว์ ประมง)                                                                                                           |                                                                                                                                    |                                                                                                                                       |                                                                            |                                                                                                              |
| 1. โครงการเพิ่มศักยภาพ<br>โครงสร้างพื้นฐานและ<br>ระบบสาธารณูปโภค<br>เพื่อรองรับการค้า<br>การลงทุน และสนับสนุน<br>การเกษตรทั้งระบบ<br>(สนง.โยธาธิการ<br>และผังเมือง<br>ทล.ทช.ขป. ชลประทาน,<br>พัฒนาที่ดิน) | 2. โครงการส่งเสริม<br>การผลิตสินค้าเกษตร<br>ปลอดภัย สู่มาตรฐาน<br>เกษตรอินทรีย์อย่างเป็น<br>ระบบ (green<br>economy)<br>(กษ., สสจ.) | 3. โครงการพัฒนา<br>ศักยภาพเกษตรกร<br>และการบริหารจัดการ<br>ผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า<br>สินค้าเกษตร<br>(กษ., สสจ., มรภ.<br>อุดรธานี) |                                                                            |                                                                                                              |
| แผนงาน : แผนงานส่งเสริมการค้าการลงทุน                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    |                                                                                                                                       |                                                                            |                                                                                                              |
| 4. โครงการพัฒนาขีด<br>ความสามารถในการ<br>แข่งขันของอุตสาหกรรม<br>เกษตรแปรรูปในภูมิภาค<br>4.0 ตามหลักปรัชญา<br>เศรษฐกิจพอเพียง<br>(อุตสาหกรรม, กษ.)                                                        |                                                                                                                                    |                                                                                                                                       | 5. โครงการค้าทอมือสู่<br>สากล แฟชั่น และสิ่งทอ<br>(ทช., วร., มรภ.อุดรธานี) | 6. โครงการเพิ่มขีด<br>ความสามารถของ<br>ผู้ประกอบการ เพื่อการ<br>แข่งขันสู่มาตรฐานสากล<br>(พณ., มรภ.อุดรธานี) |





## ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

| วัตถุประสงค์                              | ตัวชี้วัด                                                                |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 1. การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเติบโตขึ้น | อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 5                               |
|                                           | อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละ 5                      |
|                                           | อัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขายสินค้า OTOP หรือของที่ระลึกในพื้นที่ ร้อยละ 10 |

## แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
- ส่งเสริมและยกระดับนวัตกรรมสู่มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำโขง
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดด้านการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

## โครงการ

- โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ และส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทาง โรแมนติก รุท (Romantic Route) และ นาเคี รุท (Nakhee Route))
- โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงผสมผสานสู่ความยั่งยืน
- โครงการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All)
- โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล
- โครงการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก



| ต้นทาง                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | กลางทาง                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ปลายทาง                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| กลยุทธ์ 1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว                                                                                                                                                                                                                                           | กลยุทธ์ 2. ส่งเสริมและยกระดับนวัตกรรมสู่มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำโขง                                                                                                                                                                                                                  | กลยุทธ์ 3. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และตลาดด้านการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ   |
| แผนงาน : การพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                  |
| 1. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ และส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยววิถีชีวิต กลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทางโรแมนติก รุท (Romantic Route) และ นาคี รุท (Nakhee Route))<br>(ทกจ., ททท., ทล., ทช.)<br>2. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงผสมผสานสู่ความยั่งยืน<br>(ทกจ., อพท5, มรภ.อุดรธานี) | 3. โครงการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)<br>(ทกจ., อพท5, มรภ.อุดรธานี)<br>4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All) (ทกจ., พช., พอช.)<br>5. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล (ทกจ., อพท5, มรภ.อุดรธานี) |                                                                                  |
| แผนงาน : การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6. โครงการเที่ยวสบายแบบแท้<br>ด้านตลาดเชิงรุก<br>(ททท., มรภ.อุดรธานี, อพท., พณ.) |

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

| วัตถุประสงค์                                                   | ตัวชี้วัด                                             |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| 1. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดได้รับการแก้ไขผู้มีรายได้น้อย          | สัดส่วนคนจนในกลุ่มจังหวัดลดลง ร้อยละ 5                |
| 2. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน | อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคนลดลง ร้อยละ 10 |
| 3. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดมีรายได้                               | ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5                     |

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. การส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึง
2. ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ของกลุ่มจังหวัด
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย



### โครงการ

1. โครงการเสริมความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
2. โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
3. โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล
4. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้

| ต้นทาง                                                                                            | กลางทาง                                                                                                                                       | ปลายทาง                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| กลยุทธ์ 1. การส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึง                  | กลยุทธ์ 2. ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ของกลุ่มจังหวัด                                                                                      | กลยุทธ์ 3. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย |
| แผนงาน : การดูแลความมั่นคงและปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                     |                                                                                                                                               |                                                   |
| 1. โครงการเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต                                    |                                                                                                                                               |                                                   |
| แผนงาน : การช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 |                                                                                                                                               |                                                   |
|                                                                                                   | 2. โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1<br>3. โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล |                                                   |
| แผนงาน : การส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1  |                                                                                                                                               |                                                   |
|                                                                                                   |                                                                                                                                               | 4. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้       |

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

| วัตถุประสงค์                               | ตัวชี้วัด                                                         |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. พื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น | สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.1 |
| 2. ปริมาณขยะและมลภาวะที่ลดลง               | การจัดการขยะมูลฝอย ร้อยละ 70                                      |
| 3. แก้ปัญหาการพังทลายของหน้าดิน            | อัตราการลดลงของหน้าดินที่มีการพังทลาย ร้อยละ 2                    |

### แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการระบบอนุรักษ์ ปันฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรลุ่มน้ำแบบบูรณาการของกลุ่มจังหวัด
2. ส่งเสริมมาตรการป้องกัน การแก้ปัญหา และเยียวยา จากปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่
3. การเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Climate change)



### โครงการ

1. โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ
2. โครงการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
3. โครงการลดและขจัดของเสีย
4. โครงการป้องกันการกัดเซาะริมตลิ่ง
5. โครงการพัฒนาสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

| ต้นทาง                                                                                                           | กลางทาง                                                                                                        | ปลายทาง                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| กลยุทธ์ 1. ส่งเสริมการบริหารจัดการระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรลุ่มน้ำแบบบูรณาการของกลุ่มจังหวัด | กลยุทธ์ 2. ส่งเสริมมาตรการป้องกัน การแก้ปัญหาและเยียวยา จากปัญหาทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ | กลยุทธ์ 3. การเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Climate change) |
| แผนงาน: การส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ                                                                |                                                                                                                |                                                                                          |
| 1. โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ                                                                 |                                                                                                                |                                                                                          |
| แผนงาน: การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ                                                                           |                                                                                                                |                                                                                          |
| 2. โครงการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ                                                                            |                                                                                                                |                                                                                          |
| แผนงาน: การลดและขจัดของเสีย                                                                                      |                                                                                                                |                                                                                          |
|                                                                                                                  | 3. โครงการลดและขจัดของเสีย                                                                                     |                                                                                          |
| แผนงาน: ป้องกันการกัดเซาะริมตลิ่ง                                                                                |                                                                                                                |                                                                                          |
|                                                                                                                  | 4. โครงการป้องกันการกัดเซาะริมตลิ่ง                                                                            |                                                                                          |
| แผนงาน: การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน                                                           |                                                                                                                |                                                                                          |
|                                                                                                                  |                                                                                                                | 5. โครงการพัฒนาสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน                                    |



### ประเด็นการพัฒนาที่ 1: เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)               | ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ (พืช สัตว์ ประมง)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                           | 1. โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เพื่อรองรับการค้า การลงทุน และสนับสนุนการเกษตรทั้งระบบ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | <p>วัตถุประสงค์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. มูลค่าภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น</li> <li>2. พัฒนาทางหลวง เพิ่มความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยในการสัญจรและการขนส่ง</li> <li>3. เพื่อพัฒนาเป็นแก้มลิงกักเก็บน้ำ เพื่อลดปัญหาน้ำแล้งและอุทกภัย</li> <li>4. พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อน</li> <li>5. เพื่อจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนการอุปโภค – บริโภคและรักษาระบบนิเวศ</li> </ol> <p>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5</li> <li>2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกรร้อยละ 5</li> <li>3. ผลผลิตภาคการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5</li> </ol> |
| พื้นที่เป้าหมาย                       | กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| กิจกรรมหลัก                           | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. วางแผนการเชื่อมโยงถนนเพื่อการขนส่งสินค้าเกษตร</li> <li>2. ทำการก่อสร้างขยายช่องจราจรจากเดิม 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร และจาก 4 ช่องจราจร เป็น 6 ช่องจราจร</li> <li>3. ปรับปรุงถนนสายรองให้เป็นถนนที่มีมาตรฐาน</li> <li>4. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและการเกษตร</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| หน่วยงานดำเนินการ                     | แขวงทางหลวง / แขวงทางหลวงชนบท / โครงการชลประทาน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| งบประมาณ                              | 1,000 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ปรับปรุงถนนลาดยาง ตามมาตรฐานกรมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม</li> <li>2. ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมา ทั้งเป็นการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนได้อีกทางหนึ่ง</li> <li>3. แหล่งน้ำมีปริมาตรกักเก็บเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 750,000 บาท และเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ออกกำลังกาย</li> <li>4. เพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรที่ใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำ</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)               | แผนงานส่งเสริมการค้าการลงทุน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                           | 2. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในภูมิภาค 4.0 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | <p>วัตถุประสงค์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าภายในประเทศและการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัด</li> <li>2. เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นและมีศักยภาพในการแข่งขันระดับสากล</li> <li>3. เพื่อยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs OTOP วิสาหกิจชุมชน สามารถแข่งขันระดับสากลด้วยการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาสนับสนุนการทำงานในสถานประกอบการ</li> </ol> <p>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5</li> <li>2. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5</li> <li>3. อัตราการขยายตัวของการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5</li> </ol> |
| พื้นที่เป้าหมาย                       | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |



|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| กิจกรรมหลัก         | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การยกระดับคุณภาพสินค้าชุมชนสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน</li> <li>2. พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SME ในภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป</li> <li>3. กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการประเภทอาหารเกษตรแปรรูปเพื่อครัวไทยสู่ครัวโลก</li> <li>4. ยกระดับของสินค้าผ้าทอมือให้มีมูลค่าเพิ่มศักยภาพในระดับสากลภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> <li>5. ยกระดับศูนย์เรียนรู้เทคนิคการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเพื่อการส่งออกมาตรฐานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นเมืองมูลค่าสูงในอนุภูมิภาคน้ำโขง</li> </ol> |
| หน่วยงานดำเนินการ   | สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย / ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 4 / วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| งบประมาณ            | 50 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ | การขยายตัวของมูลค่าการค้า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการอุตสาหกรรม การค้าขายแดนเพิ่มสูงขึ้น จากการที่ผู้ประกอบการ SMEs OTOP วิสาหกิจชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถแข่งขันระดับสากล และนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และมีคุณภาพสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และมีช่องทางการตลาดการค้าภายในประเทศ การค้าต่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้น                                                                                                                                      |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)               | ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ (พืช สัตว์ ประมง)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| ชื่อโครงการ                           | 3. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์อย่างเป็นระบบ (Green economy)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | <p><b>วัตถุประสงค์ :</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร</li> <li>2. เพื่อเพิ่มรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร</li> <li>3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร</li> <li>4. เพื่อพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตอาหารเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</li> <li>5. ส่งเสริมการสร้าง Brand awnsreness ของผลิตภัณฑ์สินค้าการเกษตร</li> </ol> <p><b>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5</li> <li>2. รายได้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5</li> <li>3. พื้นที่เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น เป็น 45,000 ไร่</li> <li>4. มีเครือข่ายเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นจำนวน 15 เครือข่าย</li> </ol> |
| พื้นที่เป้าหมาย                       | กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| กิจกรรมหลัก                           | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. โครงการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชผสมผสาน</li> <li>2. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ</li> <li>3. โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาตะเพียน</li> <li>4. โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปลอดภัยกลุ่มสวายดี</li> <li>5. โครงการประชาสัมพันธ์การพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| หน่วยงานดำเนินการ                     | สนง.เกษตรจังหวัด 5 จังหวัด / สนง.ปศุสัตว์จังหวัด 5 จังหวัด / สนง.ประมงจังหวัด 5 จังหวัด / สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัด 5 จังหวัด                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| งบประมาณ                              | 100 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เกษตรและกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ การบริหารจัดการ และสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรตลาดเชิงรุก</li> <li>2. เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรใช้ตลาดนำการผลิตโดยเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตและสามารถจูงใจเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนการผลิตมาเป็นเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น</li> <li>3. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีส่วนช่วยให้กระบวนการผลิตและแปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้มีคุณภาพมากขึ้น และพัฒนาเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                               |



| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรกรอินทรีย์ (พืช สัตว์ ประมง)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                               | 4. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและการบริหารจัดการการผลิตสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | <p>วัตถุประสงค์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อสร้างศูนย์ฝึกอบรมและโรงงานนําร่องการแปรรูปยางแห้ง นํ้ายางข้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</li> <li>2. เพื่อเป็นศูนย์กลางฝึกอบรมความรู้ด้านการแปรรูปยางแห้ง นํ้ายางข้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์แก่เกษตรกร 5 จังหวัด และประชาชนที่สนใจ</li> <li>3. เพื่อจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>4. เพื่อสำรวจและจัดทำรายละเอียดพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>5. ศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>6. เพื่อดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งและก่อสร้างศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>7. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เรื่องระบบการตลาดให้กับผู้ประกอบการ/เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร</li> <li>8. เพื่อสร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคสินค้า/ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยางพาราของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> <li>9. ขยายโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์ยางพาราของกลุ่มจังหวัดทั้งในประเทศและต่างประเทศ</li> </ol> <p>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ได้ข้อมูลพื้นฐานและแผนดำเนินการในการจัดตั้งศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>2. ได้รายละเอียดรูปแบบการก่อสร้างพร้อมรายละเอียดครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการก่อสร้างศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>3. ฝึกอบรมความรู้ด้านการแปรรูปยางแห้ง นํ้ายางข้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์แก่เกษตรกร 5 จังหวัด</li> <li>4. ยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยางพาราของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น</li> </ol> |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| กิจกรรมหลัก                               | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล)</li> <li>2. ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ยางพารา (การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาด การส่งเสริมด้านการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ)</li> <li>3. จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและโรงงานนําร่องการแปรรูปยางพาราเพื่อเตรียมความพร้อมกลุ่มเกษตรกร (บึงกาฬโมเดล)</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สง.เกษตรจังหวัดบึงกาฬ / สง.พาณิชย์จังหวัดบึงกาฬ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| งบประมาณ                                  | 100 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การจัดตั้งและก่อสร้างศูนย์การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราครบวงจร (บึงกาฬโมเดล) สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์</li> <li>2. ได้รูปแบบการบริหารจัดการที่สามารถแก้ไขปัญหาราคายางพาราคต่ำ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ</li> <li>3. ได้ระบบบริหารจัดการด้านการแก้ไขปัญหาราคายางพาราคต่ำที่มีความยั่งยืน</li> <li>4. ได้ศูนย์กลางการฝึกอบรมและโรงงานนําร่องการแปรรูปยางแห้ง นํ้ายางข้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน</li> <li>5. เกษตรกรมีความรู้ความสามารถด้านการแปรรูปยางแห้ง นํ้ายางข้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยางพาราของกลุ่มจังหวัดฯ เป็นที่รู้จักและมีภาพลักษณ์ที่ดี</li> <li>6. เกษตรกรมีความรู้ความสามารถด้านการวางแผนการผลิต การควบคุมคุณภาพ</li> <li>7. เกษตรกรสามารถนำความรู้ด้านการแปรรูปยางแห้ง นํ้ายางข้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ไปปรับใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ายางพาราในพื้นที่ได้</li> <li>8. กลุ่มเกษตรกรสามารถนำความรู้จากกระบวนการฝึกอบรมไปบริหารจัดการโรงงานแปรรูปยางพาราได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากเทคโนโลยีใหม่นี้กลุ่มเกษตรกรสามารถยกเลิกการใช้กรดในส่วนยาง</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |





|  |                                                                                                                                                                                    |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>ที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพ</p> <p>9. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการขยายตัวมากขึ้น</p> <p>10. เกษตรกร/ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | แผนงานส่งเสริมการค้าการลงทุน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                               | 5. โครงการผ้าทอมือสู่สากล แฝชั่น และสิ่งทอ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | <p>วัตถุประสงค์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอ โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สามารถแข่งขันทางการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</li> <li>2. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดผ้าทอมือ ปละสิ่งทอ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</li> <li>3. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ผ้าทอมือ และสิ่งทอของกลุ่มจังหวัดให้เป็นที่ยอมรับในเวทีสากล</li> </ol> <p>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ผลิตภัณฑ์สินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอของกลุ่มจังหวัด มีการยกระดับรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5</li> <li>2. ผลิตภัณฑ์สินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอของกลุ่มจังหวัดผ่านการรับรองมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับอย่างใดอย่างหนึ่ง</li> </ol> |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| กิจกรรมหลัก                               | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. พัฒนาศักยภาพกลุ่มผลิตสินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอ</li> <li>2. ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการสินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอของกลุ่มจังหวัดร่วมกับผู้ประกอบการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</li> <li>3. จัดกิจกรรมเปิดตลาดเพื่อการประชาสัมพันธ์ สินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอของกลุ่มจังหวัดภายในประเทศ โดยการจัดแสดงแพชั่น งานแสดงและจำหน่ายสินค้า ภายในกลุ่มจังหวัด จังหวัดที่มีศักยภาพในภูมิภาคอื่นหรือกรุงเทพมหานคร</li> <li>4. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สินค้าผ้าทอมือ และสิ่งทอ ในเขตพื้นที่อื่นๆ</li> </ol>                                                                                                                                         |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สำนักงานพัฒนาชุมชน / สำนักงานพาณิชย์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| งบประมาณ                                  | 50 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ และสิ่งทอของกลุ่มจังหวัด เป็นสินค้าที่ได้มาตรฐาน มีความสอดคล้องกับรสนิยมของลูกค้าเป้าหมาย และเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | แผนงานส่งเสริมการค้าการลงทุน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                               | 6. โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการเพื่อการแข่งขันสู่ระดับสากล                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | <p>วัตถุประสงค์ :</p> <p>เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐได้พัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน</p> <p>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</p> <p>มูลค่ายอดขายจากการจัดกิจกรรม</p>                                                                                                                                                                                                                               |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| กิจกรรมหลัก                               | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. อบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการค้าการลงทุนผู้ประกอบการของกลุ่มจังหวัด เรื่องศักยภาพพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดที่เหมาะสมในการลงทุน</li> <li>2. การสร้าง Brand Story Telling เพื่อดึงดูดนักลงทุน/ประชาสัมพันธ์สินค้าและผลิตภัณฑ์เด่นของกลุ่มจังหวัดให้เป็นที่รับรู้ของผู้บริโภคทั้งในและนอกประเทศ</li> <li>3. การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในประเทศและต่างประเทศ เชื่อมโยงกับงานแสดงสินค้าต่างๆ ของกระทรวงพาณิชย์ พร้อมการจัดบูธธุรกิจ</li> </ol> |



|                     |                                                                 |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------|
| หน่วยงานดำเนินการ   | สำนักงานพาณิชย์ในกลุ่มจังหวัดฯ 5 จังหวัด                        |
| งบประมาณ            | 5 ล้านบาท                                                       |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ | ผู้ประกอบการมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้นสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล |



## ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                | แผนงานการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                            | 1. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ และส่งเสริมเส้นทาง การท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทาง โรแมนติก รุท (Romantic Route) และ นาฮี รุท (Nakhee Route))                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด<br>2. เพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ให้ได้มาตรฐานและเสริมสร้างรายได้ให้กับประชาชนในระดับ ชุมชนของแต่ละท้องถิ่น<br>3. เพื่อจัดทำ ปรับปรุงและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวตามเส้นทางโรแมนติก รุท (Romantic Route) และ นาฮี รุท (Nakhee Route)<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. รายได้จากท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 5<br>2. จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 |
| พื้นที่เป้าหมาย                        | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| กิจกรรมหลัก                            | 1. ยกระดับมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง<br>2. ปรับปรุงบูรณะถนนสายรองให้มีมาตรฐาน<br>3. ปรับปรุงเส้นทางหลักในย่านชุมชน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| หน่วยงานดำเนินการ                      | แขวงทางหลวง / แขวงทางหลวงชนบท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| งบประมาณ                               | 500 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                    | 1. เพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการค้าชายแดน และการท่องเที่ยว นำไปสู่การเชื่อมโยงการค้ากับประเทศ เพื่อนบ้าน สู่การสร้างรายได้ รวมทั้งผลลัพธ์ ด้านสังคมที่บรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ใช้เส้นทางให้เกิด ความสะดวก ปลอดภัยมากยิ่งขึ้น<br>2. มีเส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดที่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างชัดเจน และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวตลอดเส้นทาง<br>3. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น                                                                         |

| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                | แผนงานการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการ                            | 2. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงผสมผสานสู่ความยั่งยืน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่า เป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของ ชุมชนในกลุ่มจังหวัด<br>2. เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้คงอยู่กับชุมชนผ่านการ ท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน<br>3. พัฒนาศักยภาพชุมชนการท่องเที่ยว และบุคลากรในชุมชนให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว<br>4. เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ในกลุ่มจังหวัด<br>5. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน ผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวและบริการที่อยู่ในชุมชน และบริเวณโดยรอบ<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5<br>2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 |



|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| พื้นที่เป้าหมาย     | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                 |
| กิจกรรมหลัก         | 1. กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในกลุ่มจังหวัด<br>2. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่อื่นๆ |
| หน่วยงานดำเนินการ   | สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา / ททท                                                                                                                                                                                                                                                              |
| งบประมาณ            | 50 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ | นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดตลอดทั้งปี ผ่านการท่องเที่ยวเชิงผสมผสาน ตลอดจนเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้คงอยู่กับชุมชนผ่านการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน                                                             |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)               | แผนงานการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ชื่อโครงการ                           | 3. โครงการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพื่อศึกษาวิจัยและสำรวจการสร้างความร่วมมือโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network) ระหว่างกลุ่มประเทศระเบียงเศรษฐกิจด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (LIMEC) กับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ)<br>2. จัดเวทีความร่วมมือโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network) นานาชาติ ระหว่างภูมิระเบียงเศรษฐกิจการท่องเที่ยวใหม่ (LIMEC) ประกอบด้วย หลวงพระบาง สปป.ลาว ภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย เชื่อมโยงไปถึงเมะล้าโย ประเทศเมียนมา<br>3. จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) สินค้าและบริการท่องเที่ยวระหว่างภูมิภาค<br>4. จัดกิจกรรมโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network) นานาชาติ ระหว่างภูมิระเบียงเศรษฐกิจการท่องเที่ยวใหม่ (LIMEC) ประกอบด้วย หลวงพระบาง สปป.ลาว ภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย เชื่อมโยงไปถึงเมะล้าโย ประเทศเมียนมา<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. มีงานวิจัยไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง<br>2. เครือข่ายความร่วมมือโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network) นานาชาติ ระหว่างภูมิระเบียงเศรษฐกิจการท่องเที่ยวใหม่ (LIMEC) ประกอบด้วย หลวงพระบาง สปป.ลาว ภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย เชื่อมโยงไปถึงเมะล้าโย ประเทศเมียนมา ไม่น้อยกว่า 5 ประเทศ<br>3. จับคู่ธุรกิจ (Business Matching) สินค้าและบริการการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 50 คู่ธุรกิจ<br>4. อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network) นานาชาติ ระหว่างภูมิระเบียงเศรษฐกิจการท่องเที่ยวใหม่ (LIMEC) ประกอบด้วย หลวงพระบาง สปป.ลาว ภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย เชื่อมโยงไปถึงเมะล้าโย ประเทศเมียนมา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 |
| พื้นที่เป้าหมาย                       | จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| กิจกรรมหลัก                           | สร้างความร่วมมือโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน กับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| หน่วยงานดำเนินการ                     | มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| งบประมาณ                              | 50 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                   | 1. อัตราจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5<br>2. รายได้จากท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5<br>3. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |



|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | 4. ลดความเหลื่อมล้ำ ละครระดับรายได้ GPP ของภูมิภาค                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)               | แผนงานการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| ชื่อโครงการ                           | 4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All)                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพื่อพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1<br>2. เพื่อยกระดับชุมชนท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ให้มีมาตรฐานและมีศักยภาพมากขึ้น<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด : รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5              |
| พื้นที่เป้าหมาย                       | จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| กิจกรรมหลัก                           | 1. สำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมาย ตามแผนขับเคลื่อน และเส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด<br>2. พัฒนาด้านแบบแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัด ให้รองรับการใช้รถเข็น มีทางลาด และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ตามมาตรฐานสากล<br>3. ประชาสัมพันธ์ เปิดเส้นทางท่องเที่ยว โดยเชิญสื่อมวลชน และนักท่องเที่ยวทุกวัย ทุกสภาพร่างกายมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด |
| หน่วยงานดำเนินการ                     | สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด 5 จังหวัด                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| งบประมาณ                              | 5 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                   | ประชาชน ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีรายได้เพิ่มขึ้น                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                       |                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)               | แผนงานการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)                                                                                                                                   |
| ชื่อโครงการ                           | 5. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล                                                                                                                                                               |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5<br>2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 |
| พื้นที่เป้าหมาย                       | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                      |
| กิจกรรมหลัก                           | 1. ปรับปรุงภูมิทัศน์<br>2. พัฒนาระบบโลจิสติกส์<br>3. ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค<br>4. การสร้างภาพลักษณ์ (Branding) และ จัดทำพื้นที่สัญลักษณ์ (Land Mark)<br>5. ก่อสร้างสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงโขงหลง           |
| หน่วยงานดำเนินการ                     | สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู / สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย / สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดบึงกาฬ / อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ                                                    |
| งบประมาณ                              | 500 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                   |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                   | เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้เข้ามาในพื้นที่มากขึ้น                                                                                                                                      |



|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ชื่อโครงการ                               | 6. โครงการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | <p>วัตถุประสงค์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและกระตุ้นเศรษฐกิจระดับพื้นที่ ให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่พื้นที่ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> <li>2. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> <li>3. เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> </ol> <p>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5</li> <li>2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5</li> </ol> |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| กิจกรรมหลัก                               | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. กิจกรรมจักรยานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> <li>2. กิจกรรมวิ่งภูมิประเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย / สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบึงกาฬ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| งบประมาณ                                  | 50 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ขยายพื้นที่ทำการตลาดด้านการท่องเที่ยว และพันธมิตร</li> <li>2. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จะเป็นจุดหมายด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและผจญภัยที่มีความน่าสนใจ และทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 รวมทั้งเป็นการกระจายนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวจากเมืองท่องเที่ยวหลัก สู่เมืองท่องเที่ยวรอง</li> <li>3. ประชาชน ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีรายได้เพิ่มขึ้น</li> </ol>                                                                                                                  |



### ประเด็นการพัฒนาที่ 3: การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การดูแลความมั่นคงและปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| ชื่อโครงการ                               | 1. โครงการเสริมความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพื่อสร้างความรักความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว<br>2. เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว<br>3. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกครอบครัว (บทบาทของ สามีภรรยา บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของลูก) และปลูกฝังวิถีการดำเนินชีวิตที่ดี<br>4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อจะได้ไม่สร้างปัญหาให้กับตนเอง ครอบครัว สังคม และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญห<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| กิจกรรมหลัก                               | เสริมสร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| งบประมาณ                                  | 50 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | สมาชิกครอบครัว (พ่อ แม่ ลูก) เห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัวมีการแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกครอบครัวที่ดี มีการสื่อสารและใช้เวลาร่วมกันมากขึ้น                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| ชื่อโครงการ                               | 2. โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพื่อส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันและสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว<br>2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดครอบครัวต้นแบบ ให้เกิดแบบอย่างในการดำรงชีวิต ที่เป็นสุข<br>3. เพื่อส่งเสริมศักยภาพคนในชุมชนให้สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง จากการแสดงศิลปวัฒนธรรม การผลิตจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน และการบริการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. จำนวนของเด็ก เยาวชน ประชาชนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง และการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 2,250 คน<br>2. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว จาก 5 จังหวัด ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม การเสวนาทางวิชาการการเสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว การสาธิตและจำหน่ายอาหาร ผลิตภัณฑ์ชุมชน กิจกรรม Walk Rally ครอบครัว<br>3. จำนวนครอบครัวที่ส่งเสริมให้เป็นครอบครัวต้นแบบในกลุ่มจังหวัด จำนวน 50 ครอบครัว |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| กิจกรรมหลัก                               | 1. ค้นหาครัวเรือนยากจน<br>2. ประชุมคณะทำงาน (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)<br>3. จำนวนประเภทของครัวเรือนและค้นหาความต้องการ<br>4. คลินิกอาชีพ<br>5. สนับสนุนวัสดุสาธิตและปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบอาชีพ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สนง.วัฒนธรรมจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| งบประมาณ                                  | 5 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | เด็ก เยาวชน ประชาชนในพื้นที่ที่จัดกิจกรรม มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ปัญหาครอบครัว คดีต่างๆ ลดลง มีการรวมกลุ่มอาสาสมัครในพื้นที่จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครอบครัว ความสมานฉันท์ ความปรองดองสามัคคี                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |





|  |                                                                                                                                                        |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | การนำทุนทางวัฒนธรรมมาเสริมสร้างรายได้ ส่งผลให้ครอบครัวได้อยู่ร่วมกันช่วยเหลือกันและกัน ทำให้ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนมีความเข้มแข็ง ที่เป็นต้นแบบของจังหวัด |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                 |
| ชื่อโครงการ                               | 3. โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล                                                                                                                                                                                                                                       |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ : เพื่อยกระดับศักยภาพแรงงานให้มีทักษะองค์ความรู้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. มีสมรรถนะตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน<br>2. ได้รับการรับรองความรู้ตามความสามารถ<br>3. มีรายได้สอดคล้องกับมาตรฐานฝีมือ |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                 |
| กิจกรรมหลัก                               | 1. ฝึกอบรมให้ความรู้<br>2. ทดสอบตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน                                                                                                                                                                                                                                    |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน                                                                                                                                                                                                                                                            |
| งบประมาณ                                  | 10 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | แรงงานของกลุ่มจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับให้ได้มาตรฐานสากล จะเป็นแรงงานที่เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ                                                                                                                                               |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| ชื่อโครงการ                               | 4. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. ศึกษาวิจัย และพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นรองรับสังคมผู้สูงอายุ<br>2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับ ส่งเสริมดูแลผู้สูงอายุ<br>3. เพื่อจัดอบรมบุคลากรในท้องถิ่นและสร้างเสริมความรู้แบบมีส่วนร่วมสังคมผู้สูงอายุ<br>4. สร้างเครือข่ายกิจกรรมสัมพันธ์สังคมผู้สูงอายุ ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สูงอายุส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ ให้สูงวัยอย่างมีพลังและมีคุณค่า<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. มีงานวิจัยไม่น้อยกว่า 2 เรื่อง<br>2. จำนวนนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 5 นวัตกรรม<br>3. บุคลากรที่ผ่านการอบรมได้รับมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า 50 ที่เข้าร่วมโครงการ<br>4. จำนวนผู้สูงอายุเข้าโครงการไม่น้อยกว่า จังหวัดละไม่น้อยกว่า 150 คน<br>5. จำนวนเครือข่ายไม่น้อยกว่า 5 เครือข่าย |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| กิจกรรมหลัก                               | พัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| งบประมาณ                                  | 10 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | 1. ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น<br>2. ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |



#### ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

|                                           |                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การส่งเสริมอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ                                                                                                                            |
| ชื่อโครงการ                               | 1. โครงการส่งเสริมอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ                                                                                                                     |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ : เพื่ออนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. พื้นที่ป่าได้รับการฟื้นฟู<br>2. ชุมชนป่าต้นน้ำ            |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | พื้นที่ป่าต้นน้ำ / พื้นที่ของรัฐทุกประเภท                                                                                                                    |
| กิจกรรมหลัก                               | 1. สนับสนุนเครือข่ายป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ในการอนุรักษ์พื้นที่ป่า<br>2. ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ ในกลุ่มจังหวัด<br>3. จัดชุมชนเฝ้าระวัง ดูแลรักษาป่า เป็นเครือข่าย |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด                                                                                                                    |
| งบประมาณ                                  | 250 ล้านบาท                                                                                                                                                  |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | 1. พื้นที่ต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู ลดการพังทลายของหน้าดิน<br>2. มีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน คทช เพื่อเป็นแหล่งอาหารชุมชนอย่างยั่งยืน                            |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ชื่อโครงการ                               | 2. โครงการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ :<br>1. เพิ่มประสิทธิภาพและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย<br>2. อนุรักษ์และปกป้องคุ้มครองความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืชเกษตร ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยง<br>สายพันธุ์ป่าและพื้นเมือง จุลินทรีย์ รวมถึงชนิดพันธุ์อื่นที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และนิเวศวิทยา<br>3. ส่งเสริมการผสมผสานการจัดการระบบนิเวศต่างๆ เข้าด้วยกัน สู่ภูมิทัศน์และชลทัศน์ที่กว้างกว่าเพื่อส่งเสริมการ<br>อนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและคงไว้ซึ่งบริการทางนิเวศ<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>จำนวนพื้นที่อนุรักษ์เพื่อคุ้มครองที่มีมาตรการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ |
| พื้นที่เป้าหมาย                           | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| กิจกรรมหลัก                               | 1. การรณรงค์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ<br>2. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม<br>3. การฝึกอบรมแนวทางการอนุรักษ์ธรรมชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| หน่วยงานดำเนินการ                         | สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| งบประมาณ                                  | 10 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ                       | 1. ความหลากหลายทางชีวภาพมีระบบการจัดการที่ได้มาตรฐาน<br>2. เกิดความตระหนักในการจัดการความหลากหลายชีวภาพในพื้นที่ดำเนินการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)                   | การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ                                                                                                                                                                                                                       |
| ชื่อโครงการ                               | 3. โครงการลดและขจัดของเสีย                                                                                                                                                                                                                           |
| วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และ<br>ค่าเป้าหมาย | วัตถุประสงค์ : เพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานทั้งในส่วนของผลิตและกิจกรรม<br>สนับสนุนการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการเกิดของเสียให้เหลือน้อยที่สุด<br>เป้าหมาย และตัวชี้วัด :<br>1. ปริมาณขยะลดลง<br>2. ปริมาณครวเรือนที่มีความรู้มากขึ้น (ครวเรือน) |



|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| พื้นที่เป้าหมาย        | กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| กิจกรรมหลัก            | 1. รมรณคส์ร้ร้งควมร้รู้ ถึงนร่นวทรการร่นกขยธอินทรีย์ และมไอนทรีย์ที่ถูกรต้อง<br>2. นร่นวทรการร้ใช้ประโยชน์จกรขยธอินทรีย์สำหรับคร้วเรอร และพื้นที่ เช่น นร่นวทรการร้ใช้พื้นที่เป็นปยุ<br>3. จักรหาอุปกรณ์ในการร้ใช้ประโยชน์ต้นบร และกักรนจรจุดจกรกรรม<br>4. ประกวดร่นงร่นนร่นวทรการร้ใช้ประโยชน์จกรขยธได้อย่างสร้ร้งสร้รคส์ที่สุค |
| หน่วจกรนร่นการ         | สนง.ทรพยากรธรรมษารคิและสังวตรลัอมจักรหวด / พารณัษยจักรหวด / อุตสกรทรรมจักรหวด                                                                                                                                                                                                                                                    |
| งบประมณ                | 110 ลักรบทร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ผลที่คกรดว้จกรร้ได้รับ | ทรกกรคสร่นมไควมตรรชนกัถึการลดและขจกรของเสย รรวมถึการร้ใช้ประโยชน์จกรขยธมกรขัร                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                        |                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชัอแผนจกรน (ขุดครักรการ)               | ปัองกักรการกักรเชารรรมคลิ้ง                                                                                                                                                                             |
| ชัอครักรการ                            | 4. ครักรการปัองกักรการกักรเชารรรมคลิ้ง                                                                                                                                                                  |
| วรตุประสงคส์ คัวรชัอว้ด และคักรเป้รหมย | วรตุประสงคส์ :<br>1. ปัองกักรการกักรเชารรรมคลิ้ง<br>2. ปัองกักรการพัทรลยของผวอรน และบรรทรคกรมคัอครรอรนของประษกรน<br>เป้รหมย และคัวรชัอว้ด :<br>คักรนการกักรสร้ร้งเชอรนปัองกักรคลิ้ง ควมยวประมณ 500 เมทร |
| พื้นที่เป้รหมย                         | บรเวอรนร่นนร้ที่ลัอผ่นขมขน วรค บอรณสกรน รักรเรอรน ในบรเวอรจักรหวดในกรุ่มจักรหวดกรค<br>คัวรนอกรเอยงหนัอตอนบน 1                                                                                           |
| จกรกรรมหลักร                           | กักรสร้ร้งเชอรนปัองกักรคลิ้งพัอร่มสร่นประกอบตรมยว 500 เมทร<br>1. กักรสร้ร้งเชอรนปัองกักรคลิ้ง ควมยวประมณ 500 เมทร<br>2. บัรนคัอกรเชอรน 3 จุด<br>3. ตรงรบายนร้ ตรงท้ร รวอรนคกรควมยวประมณ 500 เมทร        |
| หน่วจกรนร่นการ                         | สนง.โยธกรการและผังเมอรจักรหวด                                                                                                                                                                           |
| งบประมณ                                | 190 ลักรบทร                                                                                                                                                                                             |
| ผลที่คกรดว้จกรร้ได้รับ                 | 1. ปัองกักรการกักรเชารรรมคลิ้ง ยว 500 เมทร<br>2. ปัองกักรการพัทรลยของบักรเรอรนของประษกรนในบรเวอร                                                                                                        |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชัอแผนจกรน (ขุดครักรการ)               | การพักรนารสู่การเป็นเมอรสังวตรลัอมอย่างยักรยักร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| ชัอครักรการ                            | 5. ครักรการพักรนารสู่การเป็นเมอรสังวตรลัอมอย่างยักรยักร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| วรตุประสงคส์ คัวรชัอว้ด และคักรเป้รหมย | วรตุประสงคส์ :<br>1. เพ้อสร้รรมการคักรนรชัอว้ดประจกรวันบรเป็นมทรกักรสังวตรลัอม และพฤคทรกรรมการบรโคสัเอยว<br>รรวมทักร ร้รวมเมอรกักรนรการจกรการทรพยากรธรรมษารคิและสังวตรลัอมอย่างสรมคูลและยักรยักร<br>2. เพ้อพักรนารบรแบบและกลกรการพักรนารเมอรสัเอยวโดยร้ใช้กระบวรนการ มไสร่นร่วม<br>3. เพ้อสร้รรมสร้ร้งครัอขักรการพักรนารเมอรให้กักรพลักรการขักรเคลอรนสู่สักรคสัเอยว<br>4. เพ้อผยรพร้รบบ นรวนคิและกรคกรควมร้รู้การพักรนารที่ยักรยักร<br>เป้รหมย และคัวรชัอว้ด :<br>1. ทรพยากรธรรมษารคิมไควมสรมบอรณ มไสร่นที่สัเอยวเพยงพอ ฤมัทศนัสรวยจกรม ของเสยหรัอมลพิษถูกรจกรการ<br>อย่างหมรสม<br>2. ประษกรนมไวรลัชัอว้ดที่ป้รน มทรกักรสังวตรลัอม |
| พื้นที่เป้รหมย                         | กรุ่มจักรหวดกรคคัวรนอกรเอยงหนัอตอนบน 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| จกรกรรมหลักร                           | 1. จกรกรรมสร้ร้งการร้รู้สู่การเป็นเมอรสังวตรลัอมอย่างยักรยักร<br>2. จกรกรรมพักรนารครัอขักรเมอรสังวตรลัอม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |



|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     | 3. ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง                                                                                                                                                                                                                                 |
| หน่วยงานดำเนินการ   | สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด                                                                                                                                                                                                                                                |
| งบประมาณ            | 130 ล้านบาท                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| ผลที่คาดว่าจะได้รับ | เกิดเครือข่ายเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีการช่วยเหลือพึ่งพากันในระหว่างสมาชิกเครือข่าย ก่อให้เกิดความร่วมมือขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ อันจะส่งผลให้เกิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) และเป็นเมืองน่าอยู่น่าอาศัย สำหรับคนทุกกลุ่มทุกวัย ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป |



# ภาคผนวก



- ผนวก ก.

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด  
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

- ผนวก ข

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565)

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2564



รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด  
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551  
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

| การดำเนินการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ดำเนินการ<br>แล้ว | ไม่ได้<br>ดำเนินการ |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------|
| 1) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของ<br>จังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด<br>ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ✓                 |                     |
| 2) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการ<br>อยู่ในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค<br>หรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<br>ทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจ<br>เอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา 53/1<br>แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไข<br>เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7)<br>พ.ศ. 2550 และมาตรา 19 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23<br>และมาตรา 24 แห่ง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 | ✓                 |                     |
| 3) การประชุมของ ก.บ.ภ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด<br>ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด<br>แบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ✓                 |                     |

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุม  
คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี /

หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

**หมายเหตุ** ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ



สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2565)

| หัวข้อ                                                    | แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี<br>(พ.ศ. 2561 - 2565)<br>เสนอในงบประมาณ พ.ศ. 2563                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี<br>(พ.ศ. 2561 - 2565)<br>ฉบับทบทวน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | เหตุผลของ<br>การปรับเปลี่ยน                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| วิสัยทัศน์                                                | “เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ<br>การค้าและการท่องเที่ยวสากล<br>ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | “เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ<br>ศูนย์กลางการค้า<br>และโลจิสติกส์ การท่องเที่ยว<br>มาตรฐานสากล<br>ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | เนื่องจาก ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้อง<br>กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม<br>และการยกระดับขีดความสามารถ<br>ของกลุ่มจังหวัดฯ                          |
| เป้าหมาย<br>การพัฒนา                                      | (1) เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด<br>มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง<br>(2) ยกระดับขีดความสามารถ<br>ในการแข่งขันทางการผลิต การค้า<br>การลงทุน และการท่องเที่ยว<br>(3) ยกระดับการพัฒนา<br>คุณภาพชีวิต<br>(4) รักษาสมดุล<br>ทรัพยากรธรรมชาติ<br>และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา<br>อย่างยั่งยืน                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ไม่เปลี่ยน                                                                                                                                 |
| ตัวชี้วัด<br>ความสำเร็จ<br>ตามค่า<br>เป้าหมายการ<br>พัฒนา | (1) อัตราการขยายตัวของ<br>ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด<br>เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(2) อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่า<br>การค้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 3<br>(3) ผลผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย<br>เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(4) ผลผลิตภาพการผลิตสินค้า<br>เกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(5) รายได้จากการท่องเที่ยว<br>เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(6) ระดับความเหลื่อมล้ำ<br>ในสังคม (Gini Coefficient)<br>ของกลุ่มจังหวัดร้อยละ 5<br>(7) สัดส่วนประชากรในการ<br>เข้าถึงสวัสดิการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 | (1) อัตราการขยายตัวของ<br>ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด<br>เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(2) อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่า<br>การค้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(3) ผลผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย<br>เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(4) ผลผลิตภาพการผลิตสินค้า<br>เกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(5) รายได้จากการท่องเที่ยว<br>เพิ่มขึ้นร้อยละ 5<br>(6) ระดับความเหลื่อมล้ำ<br>ในสังคม (Gini Coefficient)<br>ของกลุ่มจังหวัดร้อยละ 5<br>(7) สัดส่วนประชากรในการ<br>เข้าถึงสวัสดิการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 | (2) เปลี่ยนแปลงเพิ่มค่าร้อยละ<br>จากเดิม ร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 5<br>เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย<br>การยกระดับการพัฒนากลุ่มจังหวัด<br>มากขึ้น |





| หัวข้อ                                                             | แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี<br>(พ.ศ. 2561 - 2565)<br>เสนอในงบประมาณ พ.ศ. 2563                                                                                                                                                                                                                           | แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี<br>(พ.ศ. 2561 - 2565)<br>ฉบับทบทวน                                                            | เหตุผลของ<br>การปรับเปลี่ยน                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ตัวชี้วัด<br>ความสำเร็จ<br>ตามค่า<br>เป้าหมายการ<br>พัฒนา<br>(ต่อ) | (8) ร้อยละของสัดส่วนพื้นที่ป่า<br>ต่อพื้นที่ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้น<br>ร้อยละ 3<br>(9) ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)                                                                                                                                                                                      | (8) ร้อยละของสัดส่วนพื้นที่ป่า<br>ต่อพื้นที่ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้น<br>ร้อยละ 0.1<br>(9) การจัดการขยะมูลฝอย<br>ร้อยละ 70 | (8) เปลี่ยนแปลงค่าร้อยละ<br>จากเดิม ร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 0.1<br>เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูล<br>สถานการณ์ และขีดความสามารถของ<br>กลุ่มจังหวัด<br><br>(9) เปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดเดิม<br>เนื่องจากไม่ส่งผลต่อการบรรลุ<br>เป้าหมายในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด<br>5 ปี |
| ประเด็น<br>ยุทธศาสตร์                                              | (1) เพิ่มขีดความสามารถใน<br>การแข่งขันของภาคเศรษฐกิจ<br>ในพื้นที่<br>(2) การส่งเสริมการท่องเที่ยว<br>วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง<br>(3) การพัฒนาทุนมนุษย์<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต<br>ในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม<br>(4) การรักษาสมดุล<br>ทรัพยากรธรรมชาติ<br>และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา<br>อย่างยั่งยืน |                                                                                                                         | ไม่เปลี่ยน                                                                                                                                                                                                                                              |

